8 stron PANORAMA-PANORAMA-PANORAMA 8 stron

DZIENNIK ŁÓDZKI
Najstarsza gazeta Łodzi

Wydanie A | ŁÓDŹ, piątek — 25, sobota — 26 i niedziela — 27 września 1981 r. Rok XXXVII nr 188 (9939) | Cena 3 zł

Historyczna sesja Sejmu

24 BM. ZEBRAŁ SIĘ SEJM PRL. DEBATA W PIERWSZYM DNIU POSIEDZENIA (PRZEWIDZIANEGO RÓWNIEŻ NA PIĄTEK) TOCZYŁA SIĘ WOKÓŁ GŁÓWNYCH PROBLEMÓW POLITYCZNO-SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH ORAZ PROJEKTÓW USTAW O PRZEDSIĘBIORSTWACH PAŃSTWOWYCH I O SAMORZĄDZIE ZAŁOGI PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWEGO. MÓWIONO O ZNIECIERPLIWIENIU SPOŁECZEŃSTWA WYDŁUŻANIEM SIĘ OKRESU WYCHODZENIA Z KRYZYSU. PADAŁY STWIERDZENIA, ŻE ZWŁASZCZA W OBECNEJ SYTUACJI WSZYSTKICH W POLSCE OBOWIĄZUJE PRIORYTET INTERESU NARODU I PAŃSTWA. DEBATA KONTYNUOWANA BĘDZIE DZIŚ, 25 BM.

Posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godz. 10. Obrady otworzył marszałek Sejmu — STANISŁAW GUCWA.

Chwilą milczenia Sejm uczcił pamięć zmarłego w końcu sierpnia pos. Bronisława Antczaka.

W imieniu Komisji Mandatowo-Regulaminowej pos. HENRYK STAWSKI złożył sprawozdanie w sprawie obsadzenia wakujących mandatów poselskich (przypominamy tu o uchwale Sejmu z 30 lipca bieżącego roku stwierdzającej wygaśnięcie mandatów szeregu posłów).

Przedstawione zostały przez sprawozdawcę kandydatury na nowych posłów. M. in.:

— w Okręgu Wyborczym nr 42 Łódź-Śródmieście, jak wynika z danych Państwowej Komisji Wyborczej, największą liczbę głosów spośród nie wybranych kandydatów otrzymała Krystyna Depczyńska-Szewczyk, która zrzekła się prawa do uzyskania mandatu poselskiego w związku ze złym stanem zdrowia. Komisja Mandatowo-Regulaminowa stwierdziła, że następnym kolejnym kandydatem do objęcia mandatu jest w Okręgu Wyborczym nr 42 ANDRZEJ GAWŁOWSKI, adiunkt w Ośrodku Badawczo-Rozwojowym Barwników „Organika" w Zgierzu, radny Rady Narodowej miasta Łodzi, członek PZPR.

Sejm przyjął propozycję Komisji Mandatowo-Regulaminowej. 14 nowych posłów złożyło ślubowanie poselskie.

Informację rządu o głównych problemach polityczno-społecznych i gospodarczych kraju przedstawił prezes Rady Ministrów WOJCIECH JARUZELSKI (Wystąpienie W. Jaruzelskiego zamieszczamy na str. 2).

Następnie zarządzono przerwę w obradach do godz. 14.30, w czasie której kontynuowały swe wspólne posiedzenie Komisje Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz Prac Ustawodawczych. Jak dowie-

(Dokończenie na str. 3)

N/z: podczas wystąpienia Wojciecha Jaruzelskiego.
CAF — D. Kwiatkowski — telefoto

28 bm. Plenum KŁ PZPR

W dniu 28 września 1981 roku o godz. 10 w gmachu KŁ PZPR, al. Kościuszki 107/109 (s. IV p.) odbędzie się kolejne plenarne posiedzenie nt.: „Zadania wojewódzkiej organizacji partyjnej w aktualnej sytuacji społeczno-politycznej".

Spotkanie Waldheim—Czyrek

Przewodniczący delegacji PRL na XXXVI Sesję Zgromadzenia Ogólnego NZ, minister spraw zagranicznych Józef Czyrek spotkał się z sekretarzem generalnym ONZ, Kurtem Waldheimem. W toku rozmowy, w której uczestniczył stały przedstawiciel PRL w ONZ, ambasador Eugeniusz Wyzner, omówiono możliwości zacieśnienia współpracy między Polską a ONZ oraz tematy będące przedmiotem obrad bieżącej sesji.

Irańska delegacja na sesję ONZ nie wpuszczona do USA

Radio teherańskie podało, że Stany Zjednoczone odmówiły prawa wjazdu do USA delegacji irańskiego ministerstwa spraw zagranicznych przybywającej na sesję Zgromadzenia Ogólnego NZ w Nowym Jorku. Według radia teherańskiego USA uznały członków delegacji za personae non gratae. Rozgłośnia teherańska nie podała bliższych szczegółów.

Otwarcie XX rundy rokowań wiedeńskich

Po 2-miesięcznej przerwie wakacyjnej, w Wiedniu rozpoczęła się w czwartek 25 runda w 8-letniej historii rokowań w sprawie redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej. W rokowaniach tych uczestniczą delegacje 7 państw Układu Warszawskiego i 12 krajów NATO.

Protesty ogniw „Solidarności" przeciwko stanowisku Prezydium KKP

Kompromisowe stanowisko Prezydium Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność" w sprawie samorządu pracowniczego spotkało się z protestem niektórych ogniw związku.

W opinii Prezydium Zarządu Regionu Ziemi Łódzkiej jest ono sprzeczne z uchwałami I Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność" i wobec tego nie może być zaakceptowane. Łódzkie Prezydium Zarządu Regionalnego NSZZ „Solidarność" żąda równocześnie, by Prezydium KKP wycofało się z zajętego stanowiska.

Podobny protest wystosował również pełnomocnik d/s żywności z ramienia KKP NSZZ „Solidarność" Jan Rulewski, który określił stanowisko Prezydium KKP jako nieprawomocne z uwagi na brak quorum przy jego zajmowaniu, oraz ze względu — jak to określił — na jego sprzeczność z uchwałą zjazdu „Solidarności".

Podobny protest zawiera także uchwała Prezydium Regionu Płockiego NSZZ „Solidarność".

(PAP)

Postępowania karne przeciw osobom rozpowszechniającym materiały antypaństwowe i antyradzieckie

Jak informuje rzecznik prasowy Prokuratury Generalnej — nasilenie wydarzeń anarchizujących życie społeczne nie zmniejszyło się w okresie ostatnich dni. W dalszym ciągu podejmowane są działania mające na celu wzburzenie opinii publicznej i ukształtowanie nastrojów wrogich rządowi PRL, PZPR, sojuszowi Polski z ZSRR.

W kolportowanych ulotkach i plakatach komentuje się fakty historyczne w tendencyjny sposób budząc szowinistyczne nastroje, rozpowszechniane są także materiały propagandowe ośrodków wrogich ZSRR, karykatury i materiały dezinformujące społeczeństwo.

Prokuratura stanowczo reaguje na te sprzeciwiające się polskiej racji stanu, wymierzone przeciwko interesom wszystkich Polaków, prowokacje.

W ostatnim czasie wszczęte zostały między innymi postępowania karne:

— w dniu 17 września w związku z rozpowszechnianiem materiałów propagandowych szkalujących ZSRR w czasie antyradzieckiego wiecu zorganizowanego przez MK NSZZ „Solidarność" w Bochni. Z okazji wiecu wydano między innymi 8-stronicowy materiał „Kurierek Bochnia — Brzesko w całości poświęcony propagandowym atakom na Związek Radziecki;

— w dniu 18 września w Piotrkowie Trybunalskim w związku z kolportowaniem plakatów o antyradzieckiej treści przez miejscowy Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność";

— w dniu 17 września w Świdnicy, w związku z opublikowaniem przez tygodnik „Niezależne słowo" wydawany przez Zarząd Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność", materiałów propagandowych wrogiej ZSRR organizacji.

(PAP)

Atak na turecki ośrodek kultury w Paryżu

Grupa uzbrojonych mężczyzn zaatakowała w czwartek turecki ośrodek kulturalny w Paryżu, domagając się uwolnienia więźniów armeńskich w Turcji — poinformowało radio francuskie. Kilku znajdujących się w ośrodku studentów ratowało się skacząc przez okna. Ich zdaniem atakujący kilkakrotnie otworzyli ogień z broni palnej. Siedzibę ośrodka tureckiego otoczył kordon policji. Akcję zorganizowała Tajna Armia Armeńska.

Napastnicy uprowadzili 40 zakładników. Jednocześnie zażądali oni uwolnienia przez Turcję armeńskich więźniów politycznych i wysłania ich do Turcji.

Rzecznik grupy porywaczy oświadczył, że jeżeli warunki te nie zostaną spełnione w ciągu 12 godzin, zakładnicy zginą.

Warszawski ingres prymasa J. Glempa

24 BM. ODBYŁA SIĘ W STOLICY CEREMONIA INGRESU — PIERWSZEGO UROCZYSTEGO WEJŚCIA DO ARCHIKATEDRY ŚW. JANA CHRZCICIELA — ARCYBISKUPA JÓZEFA GLEMPA, PIĘĆDZIESIĄTEGO SZÓSTEGO W HISTORII NASZEGO KRAJU PRYMASA POLSKI, DWUNASTEGO METROPOLITY WARSZAWSKIEGO. TYTUŁY TE ŁĄCZYĆ ON BĘDZIE TRADYCYJNIE Z GODNOŚCIĄ METROPOLITY GNIEŹNIEŃSKIEGO.

W uroczystościach uczestniczyły tłumy wiernych z Warszawy i całego kraju, przedstawiciele stowarzyszeń chrześcijańskich i wspólnot religijnych, Rady Ekumenicznej, rektorzy wyższych uczelni katolickich i świeckich.

Przybyli członkowie Episkopatu Polski, księża, zakonnicy i siostry zakonne. Razem z polskim duchowieństwem w uroczystościach wzięła udział delegacja Konferencji Episkopatu USA z kardynałem Janem Królem — arcybiskupem Filadelfii i arcybiskupem Detroit, również Amerykaninem polskiego pochodzenia — Edwardem Szoką, a także biskup Alfred Abramowicz, sufragan archidiecezji Chicago oraz przedstawiciele polonijnych kościelnych zakładów naukowych w Orcherd Lake. Na uroczystość ingresu przybyli również delegaci Polonii amerykańskiej, a wśród nich znany przemysłowiec Edward Piszek.

Obecni byli przedstawiciele władz państwowych z zastępcą przewodniczącego Rady Państwa Zdzisławem Tomalem, wicepremierem Jerzym Ozdowskim i kierownikiem Urzędu d/s Wyznań Jerzym Kuberskim oraz prezydent m. st. Warszawy — Jerzy Majewski.

Przybyli przedstawiciele „Solidarności" z przewodniczącym KKP Lechem Wałęsą oraz przewodniczący NSZZ RI „Solidarność" — Jan Kułaj.

O godz. 16 — przy dźwiękach dzwonów kościołów Starówki — prymas Józef Glemp w asyście pocztów sztandarowych, grup młodzieżowych i duchowieństwa przeszedł z procesją z domu arcybiskupów warszawskich przy ulicy Miodowej do bazyliki archikatedralnej na Starym Mieście.

U wrót katedry prymasa powitali członkowie kapituły metropolitarnej. Arcybiskup Glemp ucałował krzyż i przyjął klucze do tej świątyni. Rozlega się pieśń kościelna „Gaude Mater Poloniae".

J. Glemp pomodlił się w kaplicy pod wezwaniem Cudownego Pana Jezusa Ukrzyżowanego, a następnie zasiadł w prezbiterium katedry — na tronie arcybiskupów warszawskich.

Odczytany został dekret Stolicy Apostolskiej, w którym papież Jan Paweł II mianuje J. Glempa arcybiskupem warszawskim i gnieźnieńskim.

Następnie powitał prymasa biskup Władysław Miziołek, który na tle dziejów Kościoła w Polsce przypomniał historię diecezji warszawskiej. Przedstawiciele duchowieństwa, zakonów i wiernych świeckich, całując pierścień arcypasterski, wyrazili prymasowi swoją cześć.

(Dalszy ciąg na str. 3)

Z ostatniej chwili

W czwartek milicja udaremniła kolejną próbę porwania samolotu udającego się z Warszawy do Katowic. Kilkuosobowa grupa, planująca porwanie samolotu została aresztowana.

(PAP)

Z OBRAD XXXVI SESJI ZGROMADZENIA ONZ

Nowa pokojowa inicjatywa ZSRR
Wystąpienie min. J. Czyrka

Na porządku dziennym obrad XXXVI Sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych znalazła się nowa, ważna inicjatywa Związku Radzieckiego, której celem jest niedopuszczenie do przekształcenia przestrzeni kosmicznej w arenę wyścigu zbrojeń i źródło zaostrzenia stosunków między państwami. Chodzi o zawarcie układu o zakazie rozmieszczania w przestrzeni kosmicznej wszelkich rodzajów broni.

Inicjatywa ta podyktowana jest dążeniem Związku Radzieckiego, by nie dopuścić do rozszerzenia rywalizacji wojskowej na przestrzeń kosmiczną, by kosmos nie był wykorzystywany w celach wojskowych, a pozostał wyłącznie sferą pokojowej współpracy.

Kierując się Kartą Narodów Zjednoczonych i wynikającą z niej potrzebą utrwalania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, Związek Radziecki przedłożył w ONZ projekt układu, zgodnie z którym jego sygnatariusze zobowiązaliby się, iż nie wprowadzą na orbitę okołoziemską obiektów wyposażonych w jakąkolwiek broń, nie rozmieszczą takiej broni na powierzchni ciał niebieskich oraz w przestrzeni kosmicznej, w tym na pilotowanych statkach kosmicz-

(Dokończenie na str. 3)

30 listopada br. rozmowy ZSRR-USA w sprawie redukcji zbrojeń

Radziecko-amerykańskie rokowania w sprawie redukcji zbrojeń eurostrategicznych rozpoczną się 30 listopada w Genewie, stwierdza komunikat opublikowany w czwartek w Nowym Jorku. Termin ten ustalono w czasie rozmów amerykańskiego sekretarza stanu Aleksandra Haiga z radzieckim ministrem spraw zagranicznych Andriejem Gromyką.

Radziecka delegacja z wizytą na Śląsku

Przewodniczący delegacji radzieckiej na rozmowy gospodarcze — wicepremier, przewodniczący Państwowego Komitetu Planowania ZSRR Nikołaj Bajbakow wraz z częścią delegacji odwiedził 24 bm. województwo katowickie. Towarzyszyli mu: wicepremier, przewodniczący Komisji Planowania — Zbigniew Madej, minister górnictwa i energetyki — gen. dywizji Czesław Piotrowski oraz gospodarze województwa — I sekretarz KW PZPR w Katowicach — Andrzej Żabiński i wojewoda katowicki — Henryk Lichoś.

Delegacja odwiedziła Fabrykę Maszyn Górniczych „Famur" w Katowicach specjalizującą się w produkcji kombajnów ścianowych.

Następnie delegacja udała się na spotkanie z kierownictwem i przedstawicielami załogi Kopalni „Lenin" w Mysłowicach.

W trakcie pobytu w Katowicach wicepremier Bajbakow spotkał się z władzami państwowymi i partyjnymi województwa. W spotkaniu tym wziął udział członek Biura Politycznego KC PZPR — Zbigniew Messner.

Delegacja złożyła wiązanki kwiatów na cmentarzu żołnierzy radzieckich w Katowicach.

Wieczorem Nikołaj Bajbakow i towarzyszące mu osoby powróciły do Warszawy.

Część delegacji odwiedziła w dniu wczorajszym Hutę „Stalowa Wola" i inne zakłady przemysłowe w naszym kraju.

W Warszawie trwały robocze rozmowy ekspertów.

Premier Francji przyjął delegację „Solidarności"

We Francji przebywa delegacja NSZZ „Solidarność". W czasie pobytu w Paryżu członkowie delegacji zostali przyjęci przez premiera Pierre'a Mauroy. Jak informuje AFP przedstawiciele „Solidarności" przekazali rządowi francuskiemu podziękowanie za pomoc materialną udzieloną Polsce.

CO DZIEŃ NIESIE

W 268 dniu roku słońce wzeszło o godz. 6.26, zajdzie zaś o godz. 18.28.

Imieniny obchodzą:

DZIŚ:
Aurelia, Ładysław
JUTRO:
Justyna, Cyprian
POJUTRZE:
Damian, Kosma

Dyżurny synoptyk:

w dniu dzisiejszym dla Łodzi przewiduje następującą pogodę: zachmurzenie umiarkowane, przejściowo duże. Możliwe opady przelotne. Temp. maks. 20 st. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zachodnich. Ciśnienie o godz. 19 wynosiło 994,0 hPa (745 mm).

Ważniejsze rocznice

1866 — Ur. Z. H. Morgan, biolog i genetyk amerykański
1906 — Ur. D. Szostakowicz, kompozytor radziecki
1881 — Ur. Lu Sun, pisarz chiński.

Taka sobie myśl

Wdzięk młodości nabywa się z wiekiem.

Uśmiechnij się

Wszystko jest w rękach narodu

(SKRÓT WYSTĄPIENIA WOJCIECHA JARUZELSKIEGO)

Głęboki kryzys trwa. Wartość produkcji przemysłowej w ciągu 8 minionych miesięcy była o ponad 13 proc. niższa niż w roku ubiegłym. W rolnictwie, mimo dobrych na ogół zbiorów, niekorzystnie układają się sprawy hodowli. Skup żywca był o ponad 20 proc., a w sierpniu aż o ponad 30 proc. niższy niż rok temu.

Obniżyły się znacznie nasze możliwości eksportowe. Eksport do krajów socjalistycznych spadł o 11 proc. Mimo to, co szczególnie trzeba podkreślić, dostawy z tych krajów do Polski wzrosły prawie o 5 proc. Nadwyżka importu nad eksportem w handlu z krajami socjalistycznymi przede wszystkim wynika ze znacznie wyższego niż nasz eksport importu ze Związku Radzieckiego, zwłaszcza surowców i materiałów.

W handlu z krajami kapitalistycznymi zarówno spadek eksportu, jak i dalsze pogorszenie się sytuacji płatniczej spowodowały obniżenie importu o ponad 24 proc.

Sytuacja rynkowa jest powszechnie znana, odczuwa ją boleśnie nasze społeczeństwo. Znane są również jej najważniejsze przyczyny — niewystarczająca produkcja, ograniczony skup produktów rolnych, znaczny wzrost dochodów ludności. Obok rozszerzonego systemu reglamentacji, narastają takie dokuczliwe zjawiska, jak spekulacja, wykupywanie towarów, wyzbywanie się pieniędzy. W takich warunkach trudno uspokoić rynek. W rezultacie stan jego jest znacznie gorszy, niżby wynikało to z wielkości dostaw towarów. Były one w przeważającej mierze niewiele mniejsze niż w roku ubiegłym, a w niektórych przypadkach nawet wyższe. Towarów tych nie ma jednak w ciągłej sprzedaży. Jest to oczywiste, gdyż w warunkach nie zmienionego poziomu i struktury cen oraz powiększającej się luki towarowej trudno jest zapewnić równowagę rynkową.

Dziś mogę już zapowiedzieć, że w niedługim czasie poprawa na niektórych odcinkach stanie się odczuwalna. Przywrócona zostanie wkrótce ciągłość sprzedaży mąki i innych przetworów zbożowych. Istnieje realna szansa szybkiego uporządkowania rynku cukru i jego przetworów. Przy podniesieniu ceny, z odpowiednią rekompensatą, możliwe będzie zwiększenie przydziałów kartkowych do 1,5 kg, pełne zaspokojenie potrzeb przemysłu oraz rzemiosła na cukier, a także odbudowa zapasów. W rezultacie powinna nastąpić zasadnicza poprawa zaopatrzenia rynku w wyroby cukiernicze, ciastkarskie, przetwory owocowe itp.

Zmniejszą się trudności z nabyciem tłuszczów roślinnych. Dobre zbiory ziemniaków i warzyw zapewnią ciągłość ich sprzedaży, zwiększą się również dostawy przetworów ziemniaczanych. Można się także spodziewać poprawy w zaopatrzeniu w przetwory mleczne, głównie w sery i mleko spożywcze.

Znacznie gorzej rysują się perspektywy zaopatrzenia rynku w mięso i jego przetwory. Kontraktacja na najbliższe miesiące przebiega bardzo niekorzystnie. Skup żywca jest znacznie niższy, niżby wynikało z poziomu jego produkcji. Oceniamy, że prywatni nabywcy, pośrednicy bądź zakłady pracy, przechwytują ok. 20 proc. masy mięsnej, która trafiała poprzednio do punktów skupu. W tej sytuacji rząd wprowadził zakaz wolnej sprzedaży żywca. Wiemy, że ta decyzja spotyka się nierzadko z krytyką. Podjęliśmy ją tylko i wyłącznie w interesie ogółu społeczeństwa, a zwłaszcza tej jego części, której po prostu nie stać na zaopatrywanie się w mięso pokątnie, z reguły po paskarskich cenach.

Rząd działa aktywnie na rzecz rozwoju gospodarki żywnościowej. Zarysowują się zmiany profilu produkcji przemysłowej na rzecz rolnictwa. W przyszłym roku dostawy wielu maszyn rolniczych wzrosną nawet 2—3-krotnie, co pozwoli w pełni pokryć zapotrzebowanie rolników na szereg dotychczas brakujących narzędzi i urządzeń. Na placach budów i w przedsiębiorstwach przeprowadzony zostanie przegląd w celu wygospodarowania dodatkowych materiałów na potrzeby rynku wiejskiego. Podjęliśmy decyzję o zwiększeniu dostaw węgla dla producentów mięsa. Rada Gospodarki Żywnościowej przygotowuje kompleksowy program rozwoju rolnictwa i gospodarki żywnościowej, który rząd jeszcze w tym roku przedstawi Wysokiej Izbie. Wszystkie te działania powinny powodować stały wzrost produkcji rolnej.

Żadne starania służące unormowaniu sytuacji rynkowej nie będą jednak w pełni skuteczne, jeśli nie zostanie przeprowadzona reforma cen detalicznych, jeśli wzrost płac i dochodów będzie oderwany od wzrostu wydajności pracy.

Obecnie konieczne jest utrzymywanie, a nawet rozszerzenie systemu reglamentacji. Aby system ten funkcjonował bardziej sprawnie, rząd zobowiązał ministra handlu wewnętrznego i usług do przygotowania w szerokiej konsultacji społecznej, na podstawie dotychczasowych doświadczeń odpowiednich wniosków i skutecznych decyzji w tej sprawie.

Rząd będzie popierał rozwój i umacnianie się systemu spółdzielczego. Jednocześnie oczekuje, że zapoczątkowane już procesy przywracania autentycznej samorządności spółdzielczej, którym wyjdzie naprzeciw przygotowywana ustawa o spółdzielniach i ich związkach, przyczynią się do lepszego zaspokajania potrzeb społeczeństwa.

Podstawowe znaczenie dla zahamowania spadkowych tendencji w gospodarce, dla jej ożywienia, ma wzrost wydobycia węgla kamiennego. Przedkładając Wysokiej Izbie korektę planu, rząd zakładał, iż wydobycie węgla wyniesie w tym roku 168 mln ton. Jednakże niższe od zakładanych efekty uzyskiwane w dni robocze, jak i w wyniku dobrowolnej pracy w soboty, powodują, że gospodarka liczyć może jedynie na 163—164 mln ton.

Te tak bardzo niepomyślne prognozy spowodowały konieczność zmniejszenia przydziału węgla w br. dla niektórych odbiorców, zwłaszcza dla przemysłu. W rezultacie nastąpi dalsze obniżenie produkcji przemysłowej. Np. na skutek zmniejszenia o 900 tys. ton przydziału węgla dla hutnictwa produkcja wyrobów walcowanych zmniejszy się o 600 tys. ton. To z kolei oznacza między innymi mniejszą o 30 tys. sztuk produkcję samochodów osobowych, autobusów o 600, a samochodów ciężarowych o 4 tys. sztuk, automatów pralniczych o 60 tys., a chłodziarek i zamrażarek o 100 tys. sztuk. Przy tym poziomie wydobycia węgla spadnie również produkcja wielu innych wyrobów, w tym zwłaszcza cementu, co nieuchronnie zmniejszy możliwości budownictwa mieszkaniowego. Tak właśnie w praktyce przedstawia się zależność od węgla całej naszej gospodarki, warunków życia społeczeństwa.

Rząd wskazywał już wielokrotnie na gospodarczą konieczność pracy kopalń również w soboty przy pięciodniowym tygodniu pracy górników. W tym celu podjęto decyzje o zwiększeniu w kopalniach stanu zatrudnienia. W br. wzrosło już ono o 12 tys. osób.

Sprawy związane ze wzrostem wydobycia węgla były przedmiotem wielu rozmów z przedstawicielami załóg kopalń. W rezultacie rząd podjął we wrześniu specjalną uchwałę idącą w kierunku szerszego wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych, stwarzającą górnikom korzystne warunki materialne i socjalne. Rozwiązania zaproponowane w tej uchwale zaaprobowały związki branżowe. Natomiast NSZZ „Solidarność" je odrzucił. Oskarża się przy tym rząd o wyniszczanie biologiczne górników, o zmuszanie ich do pracy ponad siły. Jest to oskarżenie na wskroś fałszywe. Rząd w pełni uznaje prawo górników do regeneracji sił i należnego wypoczynku. Ma natomiast obowiązek tworzyć system wyróżnień dla tych, którzy chcą i mogą więcej pracować. Trzeba spojrzeć prawdzie w oczy. W roku przyszłym, by zapewnić polskiej gospodarce warunki niewielkiego choćby wzrostu, potrzeba 175 mln ton węgla. Mniejsze wydobycie oznaczać będzie groźbę dalszego cofania, pogłębiania kryzysu ekonomicznego kraju. Stąd też nasza decyzja. Liczymy na jej społeczne zrozumienie, na poparcie dla niej załóg górniczych. Każdą inicjatywę pozwalającą zwiększyć wydobycie węgla przyjmiemy z uznaniem.

Gospodarka narodowa odczuwa coraz dotkliwiej spadek eksportu i związane z tym pogorszenie sytuacji płatniczej kraju. Tym bardziej niedopuszczalne są przypadki blokowania wywozu niektórych towarów przeznaczonych na eksport. Za eksport niewielkich zresztą ilości wysoko przetworzonych artykułów spożywczych, kupujemy ilościowo wielokrotnie więcej deficytowej żywności. Rząd przekazał wyczerpujące dane na ten temat zainteresowanym działaczom NSZZ „Solidarność". Nie odniosło to jednak żadnego skutku. W dalszym ciągu istnieje blokada wywozu niektórych artykułów. Jest to działalność niezgodna z prawem. Rząd zobowiązał odpowiednie organy do przeprowadzenia niezbędnych dochodzeń w celu pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Zbliża się zima. Zostały podjęte decyzje mające na celu zapewnienie normalnego funkcjonowania podstawowych dziedzin życia społeczno-gospodarczego w tym okresie. Ustalono odpowiednie przydziały węgla dla produkcji energii i ogrzewania. Są one skąpe, ale o ile nie zagrozi nam katastrofalnie surowa zima — powinny wystarczyć. Musimy jednak przygotować się na najgorsze, dlatego też konieczne jest maksymalnie oszczędne gospodarowanie węglem i energią. Na wypadek wyjątkowo trudnych warunków atmosferycznych poleciłem przygotować wariantowe rozwiązania w dziedzinie funkcjonowania transportu i komunikacji miejskiej.

Obecna sesja Sejmu ma doniosłe znaczenie. Pod obrady Wysokiej Izby poddane zostały projekty ustaw o samorządzie i o przedsiębiorstwie państwowym. Ich uchwalenie oraz wprowadzenie w życie oznaczać będzie jakościową zmianę pozycji przedsiębiorstwa w gospodarce, zwiększenie roli bezpośrednich wytwórców, rozwinięcie i ugruntowanie w praktyce idei samorządności pracowniczej. Stworzy fundament dla całej reformy gospodarczej.

Rząd podjął działanie mające na celu takie zaawansowanie przygotowań do reformy, aby od dnia 1 stycznia 1982 r. jej zasady weszły w życie we wszystkich tych dziedzinach, w których zapewnione będą niezbędne warunki powodzenia. W ciągu najbliższych tygodni do Sejmu skierowany zostanie pakiet projektów ustaw, regulujących działalność przedsiębiorstwa, zgodnie z nowymi zasadami. Zadanie przebudowy systemu funkcjonowania gospodarki staje się zadaniem ogólnonarodowym, platformą współdziałania sił społecznych na rzecz socjalistycznej odnowy.

Pierwsza tura Zjazdu NSZZ „Solidarność" stworzyła nową, ostrą politycznie sytuację. Nie była ona jednak dla nas większym zaskoczeniem. Wiemy od dawna o różnych zamiarach, planach i działaniach skrajnych kół „Solidarności", o ich wrogich socjalizmowi, KOR-owskich i KPN-owskich inspiracjach. Siły te, nadużywając zaufania tego wielkiego związku, milionów ludzi pracy będących jego członkami, chcą sprowadzić go na polityczne manowce, uczynić zeń taran przebijający im drogę do władzy.

Partia, władza ludowa wbrew różnym podejrzeniom i pomówieniom nie zamierza zejść z drogi socjalistycznej odnowy. Nie może być powrotu do złych przedsierpniowych metod. Ich koszty są zbyt wielkie, by zapomnieć o tym mogło nasze pokolenie. Nie będzie również rehabilitacji winnych ówczesnym wypaczeniom. Ich odpowiedzialność zostanie oceniona do końca. Ale wszystko to nie oznacza, by musiał się utrzymywać stan ciągłego napięcia. Siły, które je wzniecają, czynią niebliczalne zło. Umiędzynarodowienie sprawy polskiej, zainteresowanie imperialistycznej ekstremy wybuchem w naszym kraju, rozszerza skalę niebezpieczeństw. Jest więc najwyższym obowiązkiem postawienie tamy temu zagrożeniu, zahamowanie destrukcyjnych procesów, ocalenie narodowe. W tej materii wypowiedziano wiele słów. Znane jest oświadczenie Biura Politycznego partii. Ogłoszone zostały również oświadczenia władz naczelnych ZSL i SD. Pozostaje w mocy stanowisko rządu wyrażone w komunikacie z dnia 19 września. Nie mam nic do dodania. Jest to rzeczywiście decydujący moment. Zachowując gotowość do obrony socjalistycznego państwa oczekujemy na odpowiedź kierownictwa „Solidarności", na zmianę tej linii, której ukoronowaniem była I tura zjazdu.

To, jak potoczą się dalsze losy kraju i narodu, zależeć będzie od uzyskania jasności w kwestii czy „Solidarność" zamierza respektować, dochować wierności fundamentalnym, ustrojowym zobowiązaniom zawartym w porozumieniach sierpniowo-wrześniowych, przyjętym również przez nią w ramach związkowego statutu. To niepodważalna i jedyna płaszczyzna, na której możemy się spotkać, budować porozumienie, uznać za właściwą rolę NSZZ „Solidarność" w systemie naszego życia społecznego. Jest to płaszczyzna, na której od dawna znajdują swe miejsce, rozwijają owocną współpracę wszystkie rozsądne, patriotyczne siły narodu.

Rząd jest zawsze życzliwie otwarty na wszelkie w tym względzie wysiłki i inicjatywy. Nie traktujmy władzy jako zamkniętego kręgu. Jej skuteczność jest większa, a jej ciężar i odpowiedzialność nieść łatwiej, gdy ma się zaufanie, zrozumienie i poparcie współobywateli, gdy proces rządzenia opiera się na jak najszerszej społecznej koalicyjnej platformie.

Taką platformę zgodnie z intencją PZPR będziemy rozwijać i wzbogacać. Każdy kto nie przeciw socjalizmowi — ten może tworzyć z nami nowe formy konstruktywnej współpracy. W niedługim czasie, gdy sytuacja na to pozwoli, podjęte zostaną dalsze konkretne kroki w tym kierunku, m. in. w formie propozycji powołania przy Prezydium Rady Ministrów zespołu doradców — przedstawicieli reprezentujących różne organizacje polityczne, społeczne i związkowe, różne środowiska. Nie można zarzucić partii, rządowi braku umiaru, braku powściągliwości i dobrej woli. Za świadcza o tym cały rok miniony. Jak długo jednak da się działać w takich warunkach? Za ciągle ograniczaną skuteczność działania władzy płaci społeczeństwo, nasz udręczony codziennością naród. On też dla wspólnego dobra, dla zapobieżenia ruinie, niebezpieczeństwu grożącemu każdej rodzinie polskiej, powinien ocenić i oddzielić ziarno rzeczywistego wysiłku oraz dobrej intencji od plewy jałowego protestu i skrajnej demagogii.

Pragniemy również, by całe społeczeństwo okazało zrozumienie i wsparło władzę w jej wysiłkach i działaniach na rzecz przestrzegania prawa, wprowadzenia zaostrzonego kursu wobec różnorodnych jego naruszeń. Postawiłem w tej sprawie zadanie ministrowi spraw wewnętrznych, działalność którego w niezbędnym i stosownym zakresie, wspomożona zostanie przez wydzielone siły i środki wojska. Pogłębiającemu się zanarchizowaniu, chuligańskiemu rozwydrzeniu, antypaństwowym i antyradzieckim ekscesom, naigrywaniu się z norm prawnych i obyczajowych musi być położony kres. Proszę Wysoki Sejm o zrozumienie dla wynikających z tej intencji działań.

Rząd nie przyszedł na to posiedzenie z dobrą nowiną. Ale też bez fatalistycznych prognoz. Wszystko jest w rękach naszego narodu, klasy robotniczej. Na przekór wszelkim barierom i trudnościom są realne szanse na wyjście z kryzysu. Program jego przezwyciężenia zarysowany przez IX Zjazd PZPR oraz przyjęty przez Sejm w dniu 31 lipca daje taki kierunek. Rząd będzie nadal i z uporem go realizować.

Projekty ustaw ucieleśniają idee i wartości socjalistycznej odnowy naszego życia

(SKRÓT PRZEMÓWIENIA POSŁA ADAMA ŁOPATKI)

Sejm stoi dziś w obliczu decyzji, które w sposób głęboki i trwały będą kształtować losy naszego narodu. Uchwalając przedłożone mu projekty ustaw o przedsiębiorstwach państwowych oraz o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego, Sejm wniesie decydujący wkład w realizację koncepcji socjalistycznej odnowy kraju w sferze gospodarki i rozwoju demokracji socjalistycznej. Uchwaleniem tych dwóch fundamentalnych ustaw zakończona zostanie faza koncepcyjna reformy gospodarczej. Stworzone zostaną podstawy ustawowe dla fazy realizacyjnej.

Omawiane projekty ustaw adekwatnie wyrażają ideę i koncepcję reformy gospodarczej wypracowane przez Komisję d/s Reformy Gospodarczej. Zostały one wszechstronnie przedyskutowane i uzgodnione w wyniku trwających przez kilka miesięcy konsultacji społecznych. Następnie przybrały one postać projektów ustaw, które w czerwcu 1981 r. rząd przedłożył Sejmowi do uchwalenia. Nad projektami tymi toczyły się intensywne prace w komisiach Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz prac ustawodawczych, a także w powołanej przez te komisje — podkomisji. Zostały one ukończone dziś rano.

W toku dwumiesięcznych prac, komisje i podkomisja starały się czerpać natchnienie i mądrość dla zredagowania ostatecznych tekstów ustaw ze wszystkich dostępnych im źródeł i środowisk. Zwróciły się do wielkich ugrupowań związków zawodowych: „Solidarności", związków branżowych i autonomicznych, a także do ZNP i Związku Kadry Kierowniczej, do zainteresowanych stowarzyszeń społeczno-naukowych i zawodowych. Korzystały też z materiałów i opinii przedstawionych przez PAN i SGPiS, z opinii i opracowań przedstawionych przez zaproszonych ekspertów, a także ekspertów związków zawodowych.

W toku prac nad projektami obu ustaw wykorzystano materiały przedłożone przez niektóre wojewódzkie zespoły poselskie. W szerokim rozmiarze wykorzystano liczne publikacje ukazujące się w gazetach i czasopismach. Rozważone zostały także materiały, jakie spontanicznie napływały do Sejmu od różnych organizacji, przedstawicielstw załóg niektórych przedsiębiorstw oraz poszczególnych obywateli.

To ogromne zainteresowanie społeczne i wielka aktywność szerokich rzesz obywateli pozwoliły wydatnie ulepszyć oba projekty ustaw i uczynić je w wysokim stopniu adekwatnymi do koncepcji i celów reformy gospodarczej.

Rządowe projekty omawianych ustaw budziły liczne, niekiedy bardzo głębokie kontrowersje. Były one stopniowo przezwyciężane, usuwane i wyjaśniane. W rezultacie projekt ustawy o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego mógł być zaakceptowany przez komisję jednomyślnie.

Również w projekcie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych wszystkie istotne różnice w poglądach zostały przezwyciężone. Komisje przyjęły ten projekt tylko przy jednym głosie wstrzymującym się.

W rezultacie prac sejmowych, a częściowo także z inicjatywy rządu, który zgłosił kilka istotnych autopoprawek (wychodząc w ten sposób naprzeciw niektórym postulatom części opinii publicznej) — projekty te uległy daleko idącym przeobrażeniom. Są one dziś znacznie lepsze, niż były w pierwotnej postaci. Dlatego nie są pozbawione racji te głosy, które twierdzą, że są to już dziś projekty sejmowe.

Pragnę tu wskazać tylko na niektóre zmiany, które uzasadniają ten pogląd. W toku prac sejmowych do projektu ustawy o przedsiębiorstwach państwowych wprowadzone zostały m. in. następujące nowe rozwiązania. Ustawowo została ukształtowana koncepcja przedsiębiorstw użyteczności publicznej. Rozwinięta została też koncepcja przedsiębiorstw wspólnych. Wyróżniono poza tym przedsiębiorstwa mieszane, które charakteryzują się tym, iż występuje w nich polski kapitał państwowy oraz kapitały innych państw, bądź organizacji uspołecznionych niepaństwowych.

Wydatnie wzbogacone zostały też przepisy o rejestrze przedsiębiorstw, czyniąc żeń istotne źródło informacji o stanie przedsiębiorstwa. Za organy przedsiębiorstwa uznano żeń, obok dyrektora — ogólne zebranie pracowników i radę pracowniczą przedsiębiorstwa. Nie arbitraż, lecz sąd został powołany do rejestracji przedsiębiorstw i do rozstrzygania różnych rodzajów spraw, jakie mogą wyniknąć w toku stosowania ustawy. Wreszcie, w dużej mierze w nowy sposób, uregulowany został tryb powoływania i odwoływania dyrektora. Należy tu zwrócić uwagę na wprowadzone do ustawy przepisy o konkursie na stanowisko dyrektora, jak i na przepisy przewidujące w sposób elastyczny możliwość powoływanie dyrektora przez radę pracowniczą przedsiębiorstwa z możliwością sprzeciwu ze strony organu założycielskiego. Ustawowo w pełni ukształtowana została zasada, że w żadnym przypadku nie można powołać dyrektora bez aprobaty zarówno rady pracowniczej przedsiębiorstwa, jak i organu założycielskiego. Odmienna sytuacja może mieć miejsce jedynie tam, gdzie załoga nie ukonstytuowała jeszcze swego przedstawicielstwa samorządowego bądź w przedsiębiorstwach nowo tworzonych, których załoga dopiero formuje się. Nowością są również przepisy dotyczące odwoływania dyrektora na wniosek rady pracowniczej przedsiębiorstwa (artykuł 37).

Również w projekcie ustawy o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego dokonano licznych zmian.

W wyniku prac sejmowych nad tym projektem ogólne zebranie pracowników przedsiębiorstwa wyposażone zostało w następujące kompetencje stanowiące: uchwala ono na wniosek dyrektora statut przedsiębiorstwa, podejmuje uchwały w sprawie podziału zysku przeznaczonego dla załogi, dokonuje rocznej oceny działalności rady pracowniczej przedsiębiorstwa oraz dyrektora, uchwala wieloletnie plany przedsiębiorstwa, a także — na wniosek rady pracowniczej — uchwala statut samorządu załogi przedsiębiorstwa. Ma ono ponadto prawo wyrażania opinii we wszystkich sprawach dotyczących przedsiębiorstwa.

Również kompetencje rady pracowniczej zostały wydatnie rozszerzone. Organy samorządu załogi stają się w ten sposób ważnymi organami przedsiębiorstwa, decydującymi o wszystkich zasadniczych sprawach dotyczących jego egzystencji i działania.

Rozbudowano też i ukonkretniono rolę Sejmu. Samorząd załogi podlega pieczy Sejmu, który raz w roku, na podstawie informacji i wniosków właściwych komisji ocenia całokształt działalności samorządów załóg przedsiębiorstw i uchwala odpowiednie zalecenia. Tekst projektu otwiera też pole do odpowiedniej aktywności rad narodowych w sprawach dotyczących samorządu.

Wzbogacone i rozwinięte zostały postanowienia dotyczące współpracy samorządu załogi z innymi organizacjami, zwłaszcza ze związkami zawodowymi, działającymi w przedsiębiorstwie. Art. 36 projektu przewiduje, że uchwały organów samorządu załogi lub decyzje dyrektora przedsiębiorstwa, dotyczące spraw wchodzących w zakres działania związków zawodowych — powinny być tak podejmowane, aby związki zawodowe miały uprzednio możliwość zajęcia stanowiska w tych sprawach, zgodnie z ustawą o związkach zawodowych oraz z kodeksem pracy.

Dotychczas obowiązujący dekret z 26. 10. 1965 r. o przedsiębiorstwach państwowych kształtuje ich organizacje i działalność zgodnie z tzw. systemem rozdzielczo-nakazowym. System ten już się przeżył. Prezentowane tu projekty ustaw zrywają z nim radykalnie. Zgodnie z koncepcja reformy gospodarczej, opierają one życie przedsiębiorstw o zasady: samodzielności, samorządności i samofinansowania.

Zasada samodzielności przedsiębiorstwa znalazła najbardziej syntetyczny wyraz w art. 4 projektu, który stanowi, że organy przedsiębiorstwa samodzielnie podejmują decyzje, oraz organizują działalność we wszystkich sprawach przedsiębiorstwa, zgodnie z przepisami prawa i w celu wykonania jego zadań. Organy państwowe mogą zaś podejmować decyzje w zakresie działalności przedsiębiorstwa państwowego tylko w wypadkach przewidzianych przepisami ustawowymi. Wyrazem samodzielności przedsiębiorstwa jest i to, że jego statut regulujący strukturę organizacyjną oraz inne sprawy przewidziane w ustawie uchwala, na wniosek dyrektora, ogólne zebranie pracowników.

Zasada samorządności została bezpośrednio wyrażona w licznych artykułach projektu ustawy o samorządzie załogi. Art. 1 tego projektu stanowi, że do zadań samorządu załogi należy stanowienie w istotnych sprawach przedsiębiorstwa, wyrażanie opinii, podejmowanie inicjatywy i zgłaszanie wniosków oraz sprawowanie kontroli nad działalnością przedsiębiorstwa. Samorząd i jego organy realizują te zadania niezależnie od organów administracji państwowej, organizacji społecznych, związkowych i politycznych. Wyrazem tej zasady jest uznanie ogólnego zebrania pracowników oraz rady pracowniczej za organy przedsiębiorstwa a nie tylko załogi.

Powstały w wyniku zastosowania tej ustawy samorząd będzie bez porównania pełniejszy niż samorząd działający na podstawie obowiązującej ustawy z 20. 12. 1958 r. o samorządzie robotniczym. Będzie to samorząd autentyczny dysponujący szerokimi kompetencjami i ponoszący w związku z tym ogromną odpowiedzialność za losy przedsiębiorstwa. Pozwoli on załogom wziąć w swoje ręce najważniejsze sprawy przedsiębiorstwa, będzie sprzyjał ukształtowaniu się

(Dalszy ciąg na str. 3)

Redaktor depeszowy: Henryk Zawira.

Redaktor techniczny — Zofia Gutmanowa.

Historyczna sesja Sejmu

(Dokończenie ze str. 1)
dział się dziennikarz PAP (posiedzenie odbyło się bez udziału przedstawicieli prasy) omawiane były sprawy dotyczące ostatecznej redakcji niektórych najbardziej dyskutowanych artykułów projektów ustaw o przedsiębiorstwach i samorządzie.

Po zakończeniu posiedzenia, Wydział Prasowy Kancelarii Sejmu poinformował, że 24 bm. Komisje Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz Prac Ustawodawczych rozpatrzyły poprawki do projektów ustaw: o przedsiębiorstwach państwowych oraz samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego. Poprawki zreferowali posłowie ZBIGNIEW GERTYCH oraz ADAM ŁOPATKA. Po dyskusji, komisje przyjęły, przy jednym głosie wstrzymującym się, ostateczną wersję obu projektów ustaw.

Obrady Sejmu wznowiono o godzinie 14.30. Wicemarszałek Sejmu HALINA SKIBNIEWSKA udzieliła głosu pos. Adamowi Łopatce PZPR, który w imieniu obu komisji przedstawił sprawozdanie o powyższych dwóch projektach ustaw. (Tekst wystąpienia pos. A. Łopatki drukujemy na str. 2).

Najważniejsze kwestie dnia dzisiejszego i jutra, wyjście z obecnego impasu w dialogu społecznym, przesłanki wyjścia z kryzysu gospodarczego, a na tym tle sprawy, związane z projektami ustaw o przedsiębiorstwie i samorządzie — to tematy, które zdominowały poselską debatę. Znalazł w niej odbicie cały wachlarz poglądów na problemy kraju i społeczeństwa. Niezależnie jednak od różnic, które można było dostrzec w wystąpieniach — we wszystkich kilka kwestii zasadniczych było artykułowanych równie jasno i donośnie: bezwzględna potrzeba dialogu i odrzucenia konfrontacji, jako zwiastuna przegranej wszystkich, całego narodu; nienaruszalność pryncypiów ustrojowych i sojuszy; konieczność stworzenia platformy zgody narodowej — a zarazem stanowczego przeciwstawienia się ekstremizmom, pogłębiającemu się chaosowi, działaniom przeciw prawu.

Wytyczna do wychodzenia z kryzysu jest obecnie rozumowanie kategoriami racji stanu całego narodu i państwa — stwierdzali posłowie. Racja stanu żadnego państwa nie jest nigdy taktyką; jest programem, wywodzącym się z oceny najżywotniejszych interesów narodowych, programem na pokolenia. W tym kontekście akcentowano, że wszystkie uwarunkowania miejsca Polski w społeczności międzynarodowej i w podziałach, jakie przecinają współczesny świat — pozostały bez zmian. Dzieje się tak w sytuacji, gdy zmiany wewnętrzne stworzyły w Polsce zupełnie nową jakość, gdy przewartościowaliśmy wiele pojęć o podstawowym znaczeniu.

Jedyną drogą wyjścia z kryzysu — stwierdził m. in. pos. BOLESŁAW STRÓŻEK — jest budowanie trwałego porozumienia wszystkich sił społecznych na gruncie ustrojowych zasad socjalizmu — przy czym chodzi tu o porozumienie trwałe, a nie od konfliktu do konfliktu.

Obok reformy gospodarczej, reform instytucjonalnych i rozwoju samorządu, potrzebne jest głębokie, powszechne odrodzenie społeczeństwa, oczyszczenie się z wczorajszych i dzisiejszych deformacji i naleciałości; proces odnowy nie może być bowiem sprowadzony do powierzchni zjawisk, lecz musi głęboko sięgać w osobowość jednostki i społeczności.

Chwiejna, chwilami niezdecydowana polityka, poddawanie się żywiołowemu biegowi wydarzeń sprawiają, że olbrzymia energia społeczna, wyzwolona w czasie odnowy, spala się w ogniu wewnętrznych przeciwności, spychając kraj i jego obywateli na granice ruiny gospodarczej, społecznej i politycznej — stwierdził pos. JAN FAJĘCKI. Jedynym właściwym rozwiązaniem, jest tworzenie frontu sił rozsądku i porozumienia tych wszystkich, którym droga jest przyszłość socjalistycznej Polski. Trzeba prowadzić uporczywą pracę organiczną, porządkującą nasze życie.

Jednym z warunków wyjścia z obecnej sytuacji jest to, by rząd miał możliwość rządzenia. Zwrócił na to uwagę m. in. pos. RYSZARD WOJNA mówiąc, iż nie ma ważniejszej sprawy, niż uwiarygodnienie się rządu w oczach społeczeństwa, jako siły, zdolnej skutecznie organizować pracę narodu dla przezwyciężenia kryzysu.

Najwięcej bodaj miejsca zajęła w poselskiej dyskusji sprawa stosunków między rządem, a NSZZ „Solidarność", rzutujących na sytuację w kraju. Perspektywa stabilizacji społecznej i gospodarczej — stwierdził pos. ZENON WRÓBLEWSKI, nie znalazła uznania w oczach części „Solidarności", a zwłaszcza wśród reprezentantów ekstremalnych tendencji. Widzą oni pomyślne warunki rozwoju związku w całkowitej negacji wszystkiego, co wychodzi od władzy, w klimacie ciągłych napięć, protestów i konfliktów; głos tej tendencji zabrzmiał z wielką siłą podczas pierwszej tury krajowego zjazdu tego związku.

Nie dziwi, że stanowisko „Solidarności" w niektórych punktach jest polemiczne czy nawet sprzeczne ze stanowiskiem władz. Co innego jednak krytyka, a co innego programowy brak woli do jakiegokolwiek współdziałania w kwestii wyprowadzania kraju z kryzysu. Akceptujemy w całej rozciągłości — podkreślił poseł przemawiający w imieniu Klubu Poselskiego PZPR — posunięcia rządu niezbędne dla obrony socjalizmu i Polski.

Nie opozycja kształtuje wielki problem w obliczu którego stoimy — stwierdził z kolei pos. RYSZARD REIFF. Dziesięć milionów ludzi to zjawisko, które wychodzi poza tę kategorię. Opozycja nie stwarza tych nastrojów, z których wyrosła „Solidarność", ona ruch ten po prostu wykorzystuje. Na nas spoczywa odpowiedzialność, by szerzące się nastawienie antypaństwowe, odwrócić na antykryzysowe. Równocześnie muszę zrobić zastrzeżenie — powiedział — że tak surowa ocena zjazdu „Solidarności" w olbrzymim stopniu redukuje skalę społeczną tego partnera. Wskazując na nadużywanie pojęcia „konfrontacja", stwierdził, że jest rzeczą nie do przyjęcia stawianie obok niego słów krańcowych: krew, walka bratobójcza, wojna domowa. Czy ktokolwiek zdaje sobie sprawę jaka jest wymowa tych słów?

Mocne przekonanie o konieczności izolowania wszystkich sił stanowiących grozbę dla podstaw ustrojowych naszego państwa wyraził pos. JERZY BUKOWSKI. Podkreślił, iż we wszystkich kołach „Solidarności" musi dojrzeć chęć do porozumienia się — a nie do nadużywania cierpliwości. Wyraził równocześnie przekonanie, że niektóre przejawy działalności tego związku są wyrazem pewnej jego niedojrzałości.

Wyraził też uznanie dla tych działaczy tzw. sieci „Solidarności" którzy wnieśli konstruktywny wkład w budowę koncepcji samorządności pracowniczej.

Jaskrawym wyrazem ożywionej działalności skrajnych tendencji na pierwszej części zjazdu „Solidarności" było w ocenie pos. WACŁAWA AULEYTNERA, uchwalenie nieprzemyślanego posłania do ludzi pracy Europy wschodniej. Nie mniej jednak nie należy z pierwszej części tego zjazdu wyciągać wniosków przedwczesnych i zbyt uogólniających, nie trzeba ulegać myśli, iż konfrontacja jest nieunikniona. Sejm pełni i nadal pełnić powinien rolę gwaranta zawartych porozumień społecznych, trwałości linii porozumienia i dotychczasowego stylu rozwiązywania polskich problemów metodami politycznymi.

Pochlebnie wypowiadali się posłowie o projektach ustaw o przedsiębiorstwie i o samorządzie — wskazując m. in., że te śmiałe, nowatorskie założenia organizacji życia gospodarczego, nie znajdują chyba odpowiednika w skali światowej. Te istotne akty prawne konieczne są dla realizacji głównych kierunków reformy gospodarczej, a idea reprezentatywnego samorządu pracowniczego znajdzie swe ustawowe utrwalenie. Stajemy więc obecnie przed wielką szansą. Praktyczne wdrożenie obu ustaw oraz towarzyszących im innych aktów prawnych, które muszą być rychło opracowane — pomoże wyprowadzić kraj z kryzysu, dzięki spodziewanym efektom ekonomicznym i społeczno-ustrojowym. Nawiązując do licznych kontrowersji wokół projektów obu ustaw — także o charakterze politycznym — pos. JAN JANOWSKI wskazał m. in., że wybór określonego wariantu był często traktowany jako opowiedzenie się za którąś ze stron, nie zaś za koncepcją lepszą merytorycznie; muszą nam zaś przyświecać cele ogólnospołeczne i dobro socjalistycznego państwa. Posłowie wskazywali, że ostateczna, praktycznie poselska wersja obu projektów daje szansę maksymalnego skojarzenia grupowych interesów załóg z gwarancją skutecznego działania gospodarki kraju. Z trybuny sejmowej padły też ostrzeżenia, że wprowadzenie nowego systemu gospodarczego będzie wstrząsem dla osłabionej, polskiej ekonomiki, a jego działanie będzie wymagało nieustannego doskonalenia. Niezbędne jest też upowszechnienie zrozumiałym dla wszystkich językiem, nowych zasad funkcjonowania gospodarki.

Za jedną z kluczowych spraw, której rozwiązanie warunkuje poprawę nastrojów społecznych, uznali posłowie poprawę zaopatrzenia w żywność, a więc i rozwoju rolnictwa. Ta sprawa parokrotnie przewijała się w wystąpieniach dzisiejszego posiedzenia. Zwracano m. in. uwagę na konieczność ustalenia właściwych relacji cen na żywiec oraz produkty roślinne i paszę, mówiono o czynnikach destrukcyjnych skupu produktów rolnych — jak uruchomienie dodatkowych kanałów tego skupu, inflacja, ucieczka od pieniądza. Przeciwstawiono się zgłaszanym tu i ówdzie propozycjom wprowadzenia obowiązkowych dostaw. Nie nimi powinniśmy skłaniać rolnika do produkcji — stwierdziła pos. ZOFIA KALISZ, lecz przez dobrze funkcjonujący system opłacalności i poprawę zaopatrzenia w środki przemysłowe. Na konieczność prawnego i konstytucyjnego zagwarantowania trwałości gospodarstwom indywidualnym w systemie socjalistycznym, zwrócił uwagę pos. JAN MEŁGIES, który wskazał, że także równość sektorów rolnictwa jest nadal iluzoryczna.

W debacie zabrali również głos: pos. pos. WALENTY KOŁODZIEJCZYK, WŁADYSŁAW ŻELAZNY, ŁUKASZ BALCER, MARIA PRUS i STANISŁAW GAŁECKI.

Obrady w pierwszym dniu sejmowego posiedzenia trwały do godz. 20.00. Debata nad informacją rządu oraz projektami ustaw o przedsiębiorstwach i samorządzie, będzie wznowiona w piątek o godz. 9.00.

Przypominamy, że porządek dzienny przewiduje ponadto sprawozdanie komisji mandatowo-regulaminowej o poselskim projekcie uchwały w sprawie zmiany regulaminu Sejmu, dotyczącej powołania Komisji do Spraw Samorządu Pracowniczego. Przedsiębiorstw oraz wybór takiej komisji. Z wnioskiem w tej sprawie wystąpił w połowie września Klub Poselski PZPR, podkreślając znaczenie rozszerzenia udziału wszystkich środowisk społecznych w kształtowaniu programów rozwoju i tworzenia warunków do samodzielności i samorządności przedsiębiorstw działających na zasadach samofinansowania.

Dalsze punkty porządku dziennego — to sprawozdanie Komisji Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości oraz Komisji Prac Ustawodawczych o projekcie ustawy o zwalczaniu spekulacji, interpelacje i zapytania poselskie, zmiany w składzie osobowym komisji sejmowych. (PAP)

Nowa pokojowa inicjatywa ZSRR
Wystąpienie min. J. Czyrka

(Dokończenie ze str. 1)
nych wielokrotnego wykorzystania.

W toczącej się w Zgromadzeniu Ogólnym NZ debacie generalnej, zabrał głos w dniu 24 bm. przewodniczący delegacji polskiej, minister spraw zagranicznych, Józef Czyrek. Rok ubiegły — powiedział minister Czyrek — zamknął 10-lecie, które przechodzi do historii, jako okres postępów polityki odprężenia. Przyniosła ona wymierne korzyści całemu światu. Z wielkim zaniepokojeniem stwierdzamy jednak, że w nową dekadę świat wchodzi z poważnymi zagrożeniami, które podważają wiele osiągnięć lat siedemdziesiątych. Przedstawiciel Polski wskazał w szczególności na niepohamowany rozwój wyścigu zbrojeń, co stanowi główny problem naszych czasów. Jaskrawym wyrazem tego są decyzje rozmieszczenia nowych broni rakietowo-jądrowych w Europie zachodniej i produkcji broni neutronowej. Niezwykle niepokojące są też próby wskrzeszania niesławnej polityki z pozycji siły. Źródłem pogłębiających się napięć pozostają konflikty regionalne i lokalne. Na niekorzystny obraz sytuacji międzynarodowej składa się też zastój w realizacji nowego, światowego ładu ekonomicznego.

Delegacja polska — powiedział minister Czyrek — przybyła na obecną sesję świadoma konieczności zdecydowanego przeciwdziałania wszystkiemu, co pogarsza sytuację międzynarodową. Kontynuację tradycyjnego zaangażowania Polski w kształtowanie pokojowych stosunków w Europie i świecie widzimy także w kontekście naszych wysiłków na rzecz przezwyciężania poważnych problemów i trudności, jakie przeżywa obecnie nasz kraj. Wiemy — mówił minister Czyrek — że sytuacja w Polsce wywołuje żywe zainteresowanie w świecie. Rozumiemy zaniepokojenie i troskę przyjaciół o pomyślne przezwyciężenie naszych trudności. Wdzięczni jesteśmy za wielką pomoc i zrozumienie, jakie w tym niełatwym okresie udzielają nam nasi sojusznicy i przyjaciele, a przede wszystkim Związek Radziecki. Wysoko cenimy życzliwe podejście do naszych problemów ze strony wielu państw, z którymi łączy nas tradycyjna współpraca. Stwierdzić jednak należy, że są także siły, które chciałyby wykorzystać wydarzenia w Polsce dla dyskredytowania socjalizmu, podważania zwartości wspólnoty państw socjalistycznych, ingerowania w nasze sprawy wewnętrzne, podsycania napięcia i usprawiedliwiania wyścigu zbrojeń. Takim siłom mówimy kategorycznie „nie". Polska potrzebuje pokoju wewnętrznego i pokoju zewnętrznego. Tych nadrzędnych wartości bronić będzie konsekwentnie i z całym zdecydowaniem. Tylko Polska socjalistyczna, wiarygodny sojusznik swoich przyjaciół, wnosiła i wnosić będzie konstruktywny wkład w budowę pokojowych stosunków w Europie.

Przewodniczący delegacji polskiej wskazał następnie, że zasadniczy wpływ na jakość stosunków międzynarodowych wywiera stan stosunków radziecko-amerykańskich. Polska powitałaby z zadowoleniem poprawę stosunków między obu tymi mocarstwami. Byłoby to korzystne nie tylko dla Stanów Zjednoczonych i Związku Radzieckiego, ale również dla pokojowego współżycia i współpracy wszystkich narodów.

Wskazując następnie na konieczność pozytywnego działania na rzecz międzynarodowego bezpieczeństwa i rozbrojenia, minister Czyrek podkreślił doniosłość propozycji, zawartych w wystąpieniu ministra A. Gromyki w sprawie uchwalenia przez Zgromadzenie Ogólne deklaracji o zapobieżeniu katastrofie nuklearnej.

Mówiąc o warunkach rozjaśnienia międzynarodowego horyzontu, delegat Polski wskazał na potrzebę wygaszania konfliktów i ognisk zapalnych w różnych częściach świata, m. in. na Bliskim Wschodzie i w Azji południowo-wschodniej.

Polska — powiedział dalej minister Czyrek — nie szczędzi sił, ani wytrwałości dla poprawy międzynarodowego klimatu, szczególnie na kontynencie, w którego centrum leży nasz kraj. Z tym związany jest wkład Polski w doprowadzeniu do skutku Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz w proces realizacji jej Aktu Końcowego. To określą naszą postawę w wiedeńskich rokowaniach na temat redukcji sił zbrojnych i zbrojeń Europy środkowej. W imię tej samej sprawy, podtrzymujemy omawiane na spotkaniu w Madrycie propozycje zwołania w Warszawie konferencji odprężenia militarnego i rozbrojeniowego. Taki też jest sens naszego apelu z trybuny IX Zjazdu PZPR o wznowienie szerszego dialogu w poszukiwaniu możliwości zapobieżenia zimnowojennym zagrożeniom i uchronienia dotychczasowego dorobku odprężenia.

W zakończeniu polski minister spraw zagranicznych wyraził przekonanie, że obecna sesja Zgromadzenia Ogólnego NZ będzie stanowić kolejną próbę umocnienia roli tej organizacji. Uczyńmy wszystko, co w naszej mocy — powiedział minister Czyrek — aby prace tego zgromadzenia przyczyniły się do bezpiecznego i godnego życia w pokoju.

Obchodami 125 rocznicy urodzin Ludwika Waryńskiego zainaugurowano 24 bm. w Warszawie cykl imprez, związanych ze stuleciem polskiego ruchu robotniczego. N/z: podczas uroczystości przed Warszawskimi Zakładami Maszyn Budowlanych im. Ludwika Waryńskiego w Warszawie. CAF — T. Walczak — telefoto

(Skrót wystąpienia A. Łopatki)

(Dokończenie ze str. 2)
szerokiej warstwy gospodarczych działaczy samorządowych.

W projektach nie znalazły posłuchu tendencje i opinie zmierzające do podważenia zasad konstytucji czy do ich obchodzenia. To samo dotyczy zasad kodeksu cywilnego o własności państwowej oraz przedsiębiorstw. Projekty te w twórczy sposób ucieleśniają idee i wartości stanowiące element tego, co nazywa się socjalistyczną odnową naszego życia.

Jeszcze kilka słów o dodatkowych poprawkach do obu projektów ustaw. Komisje: Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów oraz Prac Ustawodawczych przyjęły te projekty w dniu 15 września 1981 r. Po tej dacie, z inicjatywy „Solidarności" przedstawiciele obu komisji podjęli dodatkowe rozmowy dotyczące obu projektów. O rozmowach tych donosiły komunikaty prasowe. Przewodniczący obu komisji, dla przedstawienia komisjom wyniku tych rozmów zwołali dodatkowe posiedzenie komisji w dniu dzisiejszym. Powodem tego były też dodatkowe propozycje poprawek przedstawione przez rząd.

Komisje w dniu dzisiejszym, po wszechstronnym rozważeniu wszystkich zgłoszonych propozycji i poprawek postanowiły wnieść o uchwalenie ustawy o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego w brzmieniu zawartym w przedstawionych dziś posłom drukach sejmowych. Komisje postanowiły równocześnie wnieść o uchwalenie ustawy o przedsiębiorstwach państwowych w brzmieniu nadanym jej w rozesłanych — również dzisiaj — drukach sejmowych.

Poprawki dotyczące art. 34 (mówi on o powoływaniu dyrektorów) mają z jednej strony na celu pełniejszą realizację zasady niepodzielności jednolitej własności ogólnonarodowej i jej lepsze zharmonizowanie z zasadą samorządności przedsiębiorstwa. Mają też na celu zapewnienie wymogów kojarzenia interesów grupowych z interesami ogólnogospodarczymi oraz zapewnienie zapisu maksymalnie zbliżonego do sugestii wyrażanych w toku rozmów z przedstawicielami związków zawodowych.

Poprawka dotycząca art. 35 ust. 2 zmierza z kolei do zachowania racjonalnych proporcji liczbowych w składzie komisji konkursowej i aby uniknąć sporów na tym tle. Z kolei poprawka do art. 60 ust. 2 ma na celu podkreślenie zasady, że zrzeszenia przedsiębiorstw powinny mieć w pierwszym rzędzie charakter dobrowolny, a tworzenie zrzeszeń w trybie obowiązkowym powinno być rzeczywiście czymś wyjątkowym.

Uchwalając przedstawione ustawy w zaproponowanym brzmieniu Sejm wniesie doniosły wkład do dzieła przełamywania impasu w jakim znajduje się nasza gospodarka i nasze życie społeczne. Pełniąc swoją konstytucyjną rolę najwyższego organu władzy naszego narodu — da on wyraz swej gotowości do szukania wszelkich rozsądnych propozycji i powie stanowcze nie, tym wszystkim, którzy dążą do dalszej anarchizacji naszego życia. Sejm da wyraz swego zaufania do rządu, z którego inicjatywy opracowana została koncepcja reformy gospodarczej i który przedłożył Sejmowi projekty ustaw. (PAP)

Przed drugą turą zjazdu „Solidarności"

W gmachu Uniwersytetu Gdańskiego trwają prace 13 zespołów tematycznych, powołanych przez I Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność", dla opracowania propozycji do programu związku, który ma uchwalić II tura zjazdu.

Na posiedzeniu plenarnym komisji programowej wszystkie zespoły przedstawiły wyniki swoich dotychczasowych prac. Wnoszone są dalsze poprawki.

Kilka zespołów przedstawiło dwuwariantowe propozycje dokumentów programowych. O tym, które warianty będą przedstawione zjazdowi, zadecyduje komisja programowa. Wśród przedstawionych propozycji znalazły się zarówno sprawe wewnątrzzwiązkowe, jak i wyrażające stosunek „Solidarności" wobec poszczególnych problemów życia polityczno-społecznego, gospodarczego i kulturalnego kraju.

Równocześnie zarządy poszczególnych regionów „Solidarności" zaznajamiają się z zaproponowanymi na I turze zjazdu poprawkami do statutu związku. Do Gdańska nadchodzą informacje mówiące o ratyfikacji poprawek. Zmiany w statucie zaakceptował np. Zarząd MKZ Nysa i Zarząd Regionu Ziemia Sandomierska oraz Zarząd Regionu Środkowo-Wschodniego w Lublinie. Natomiast Zarząd Regionalny woj. piotrkowskiego w głosowaniu jawnym nie zatwierdził poprawki, dotyczącej struktury terytorialnej związku i zasięgu regionu. (PAP)

Silne patrole wojska i MO na ulicach Łodzi

Zgodnie z poleceniem premiera W. Jaruzelskiego, od pewnego czasu obserwujemy owocne współdziałanie funkcjonariuszy MO i żołnierzy WSW, w akcjach przeciwko różnego rodzaju paserom, obibokom i chuliganom.

Wczoraj na ulicach miast i w osiedlach naszego województwa pojawiły się wzmocnione patrole milicyjno-wojskowe, które wyposażone we wszystkie konieczne środki techniczne penetrują strefy szczególnie zagrożone. Patrole te mają rozkaz do natychmiastowej reakcji wszędzie tam, gdzie zakłócony zostanie porządek publiczny lub bezpieczeństwo obywateli.

Wczoraj w godzinach popołudniowych funkcjonariusze MO i żołnierze WSW interweniowali przy rogu ul. Andrzeja Struga i al. Kościuszki, gdzie rozpędzili zgromadzony tłumek bywalców pobliskiej piwiarni piwa oraz w miejscu zbiórek różnych metów przy sklepie „Magda". Energiczne i stanowcze działania patroli spotkały się z aprobatą mieszkańców miasta — świadków tych operacji. (hz)

Warszawski ingres prymasa J. Glempa

(Dokończenie ze str. 1)
Przy słowach starej, rycerskiej pieśni „Bogurodzica", arcybiskup warszawski opuścił katedrę i przeszedł do znajdującego się obok kościoła Ojców Jezuitów. Nawiedził tam sanktuarium Najświętszej Marii Panny Łaskawej, która — na podstawie dekretu papieża Pawła VI z 1973 r. — jest patronką stolicy Polski.

Po krótkiej modlitwie, prymas przeszedł z procesją, przez wypełniony warszawiakami Plac Zamkowy, do ołtarza, wystawionego przed kościołem akademickim św. Anny. Rozpoczęła się koncelebrowana msza, którą prowadził prymas Glemp. Uczestniczyli w niej biskupi — sufragani i księża archidiecezji warszawskiej. Prymas wygłosił homilię.

Zwracając się do wiernych, prymas Polski przekazał pozdrowienia wszystkim mieszkańcom bohaterskiej Warszawy i gościom, biorącym udział w uroczystościach. W swoim biskupim zawołaniu — kontynuował arcybiskup J. Glemp — zawarłem słowa: „przez sprawiedliwość ku miłości". Sprawiedliwość, to miara tego, co słuszne, co się komu należy, co jest zagwarantowane prawem. Miłość zaś, to łezmiar, to nie oglądanie się na słuszność, to ofiarne dawanie siebie, to służba. Kościół winien te wartości urzeczywistniać. Jest to więc zadanie i biskupów, i kapłanów, i wszystkich wiernych.

Droga przez sprawiedliwość jest szczególnie znacząca dla naszych dni — powiedział J. Glemp — bo przecież idzie nam o ład społeczny, a więc o oddanie i przyznanie tego, co się komu należy. Ażeby zaś ta sprawiedliwość mogła się stać, potrzebna jest ofiarna miłość. Sprawiedliwość należy się każdemu bliźniemu i całemu społeczeństwu.

Mówiąc o ofiarach, jakie poniósł naród polski w swej historii, J. Glemp stwierdził, iż biskup Warszawy musi dziś wołać: Bracia, dosyć krwi wsiąknęło w te bruki. Kraj dziś potrzebuje miłości i ofiary, ale bezkrwawej. Potrzebuje pokoju za wszelką cenę. Dziś ofiara nazywa się rozsądek, umiar, dialog. Dziś ofiara to praca, o której w swej ostatniej encyklice mówi papież.

Kończąc, prymas powiedział: Matce Bożej Łaskawej, patronce stolicy, zawierzamy naszą jedność i pokój, abyśmy budowali nową sprawiedliwość i prawdziwą miłość.

Liturgia eucharystyczna i wspólne odśpiewanie „Boże, coś Polskę" zakończyły uroczysty ingres.

(PAP)

A. Siwak u transportowców

24 września br. w Warszawie, na zaproszenie organizacji partyjnej Zarządu Głównego Związku Zawodowego Transportowców i Drogowców, przybył członek Biura Politycznego KC PZPR, wiceprzewodniczący ZG NSZZ Pracowników Budownictwa i Spółdzielczości Budownictwa Mieszkaniowego, Albin Siwak. W spotkaniu wzięli również udział przewodniczący rad zakładowych ZZTiD z terenu Warszawy.

Albin Siwak odpowiedział na liczne pytania zebranych, których tematyka sprowadzała się do dwóch grup zagadnień — aktualnej sytuacji w kraju i przyszłości ruchu branżowego. Albin Siwak stanowczo opowiedział się za silną centralą związków branżowych. Na pytanie, dotyczące przynależności do PZPR i jednocześnie do NSZZ „Solidarność", odpowiedział, że ideologie obu organizacji tak się rozmijają, iż deklaracja opowiedzenia się po którejś ze stron, wydaje się konieczna.

RAI)

KRONIKA WYPADKÓW

▲ Godz. 5.30. Tramwaj linii 22/6 na skutek awarii hamulców uderzył w tył tramwaju 5/12, a ten w następny 21/8. W wyniku czego pięciu pasażerów doznało obrażeń. Wszyscy po opatrzeniu zostali zwolnieni do domu. Straty ok 100 tys. zł.

▲ 7.55. Na ul. Kilińskiego 141 kierowca Syreny potrącił przechodzącą Apolonię J. i odjechał z miejsca wypadku. Świadkowie proszeni są do WRD MO ul. Wł. Bytomskiej 60, tel. 715-85.

▲ Godz. 9.45. Przy ul. Piotrkowskiej 78 z samochodu „Żuk" LDA 686K spadło koło zapasowe, odbiło się od krawężnika i uderzyło w głowę Janinę M. Kobieta po opatrzeniu została zwolniona do domu.

▲ 18.05. W Justynowie przy ul. Łódzkiej 18 rowerzysta Andrzej S. zderzył się czołowo z „Fiatem 125", ponosząc śmierć na miejscu. Świadkowie tego wypadku proszeni są do WRD MO ul. Wł. Bytomskiej 60. (z.g.)

Z ŻYWNOŚCIOWEGO RYNKU

○ Problemy ludzi starych i inwalidów
○ Zaopatrzenie w towary nie reglamentowane
○ Trwa zwózka zimowych zapasów

Podczas wczorajszego posiedzenia łódzkiego sztabu żywnościowego wiele uwagi poświęcono sprawie zaopatrzenia inwalidów i ludzi starych. Problem ten jest coraz częściej poruszany na spotkaniach przedstawicieli władz w zakładach pracy, a także w czasie telefonicznych rozmów prezydenta Łodzi — J. Niewiadomskiego z mieszkańcami miasta. Z jednej strony nadchodząca zima sprawi duże trudności z zakupami ludziom niepełnosprawnym, z drugiej zaś często słyszy się narzekania, iż wiele osób nadmiernie wykorzystuje swoje prawa do uprzywilejowanych zakupów.

Padały różne propozycje rozwiązania tego problemu: specjalne oznakowanie kartek, wytypowane sklepy lub godziny zakupów, rejestracja osób niepełnosprawnych. W rezultacie ustalono, iż w październiku Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej dokona dokładnego spisu mieszkańców Łodzi legitymujących się I grupą inwalidzką oraz tych, którzy przekroczyli 75 rok życia. Od listopada wprowadzona zostanie najprawdopodobniej zasada rejestracji tych ludzi w sklepach, w celu umożliwienia im zakupów poza kolejnością. Przewiduje się, że na terenie woj. łódzkiego zamieszkuje około 50 tys. ludzi odpowiadających wymienionym warunkom. Nie została natomiast rozwiązana sprawa zakupów poza kolejnością przez kobiety ciężarne i matki z dziećmi.

Osoby pracujące w systemie wielozmianowym mają duże trudności z zakupem towarów nie objętych reglamentacją. Dotyczy to zarówno artykułów przemysłowych, jak i produktów żywnościowych zastępujących mięso w domowych jadłospisach. Na ogół poranne dostawy serów, twarogów, jaj, śmietany czy dżemów wykupywane są przez ludzi bądź nie pracujących, bądź mogących zwolnić się z pracy. Nocne kolejki, a zwłaszcza poranne „apele" zarządzane przez komitety kolejkowe, są ponad siły ludzi pracujących w przemyśle, nie mówiąc już o tym, iż odrywają ich od warsztatów pracy.

Padły propozycje, by zwiększyć dostawy towarów nie reglamentowanych w wolne soboty, a także, by kumulować większą ilość artykułów w magazynach sklepowych i po zgromadzeniu zapasu sprzedawać w ciągu całego dnia, z jednoczesną informacją o wszelkich dostawach podaną do publicznej wiadomości czekających w kolejkach. Spory sprzeciw wywołuje także zbyt duże — jak twierdzą niektórzy — uprzywilejowanie zakładowych bufetów w części przedsiębiorstw. Kwestia sposobu sprzedaży towarów nie reglamentowanych nie została na wczorajszym posiedzeniu sztabu rozwiązana do końca, a propozycja rozszerzenia reglamentacji nie jest na razie możliwa ze względu na brak pokrycia w masie towarowej.

Trwa gromadzenie zimowych zapasów warzyw i owoców. Na 44,6 tys. ton zaplanowanej dla woj. łódzkiego ilości ziemniaków zwieziono na razie 2,6 tys. ton. Sprawnie przebiega zwózka ziemniaków dla potrzeb zakładów pracy. Aż 650 przedsiębiorstw złożyło zamówienia na zimowe zapasy dla swoich pracowników. Niestety, zdarza się, iż niektóre przedsiębiorstwa rezygnują z zamówień, narzekając na brak środków transportu (a przecież PKS obiecał pomóc!), lub przedstawiają możliwość zakupu ziemniaków po niższych cenach we własnym zakresie. Cena za 100 kg ziemniaków obowiązująca w naszym województwie wynosi 530 zł.

Do 23 września ponad 15 proc. z 10 tys. ton ziemniaków przeznaczonych na rezerwy zimowe dla Łodzi złożonych zostało już w kopcach. Dziennie zwozi się 400—500 ton, a gromadzenie zimowych rezerw powinno potrwać najwyżej do połowy października. Gorzej jest natomiast z napływem jabłek i cebuli. Do tej pory, ze względu na niewielki skup, Wojewódzka Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska zgromadziła w magazynach zaledwie 108 ton jabłek. Cebuli starczy na razie tylko na bieżące potrzeby. Rolnicy oczekujący na regulację cen wstrzymują się z odprowadzaniem owoców i warzyw do punktów skupu. (sk)

Omówienie „apelu trzydziestu pięciu"

Ze względu na obfitość materiałów bieżących (obszerne jest zwłaszcza sprawozdanie z debaty sejmowej) możemy dziś opublikować jedynie omówienie treści dwóch dokumentów, o których w skrócie pisaliśmy wczoraj — „apelu trzydziestu pięciu" i listu otwartego do ministra spraw zagranicznych PRL.

W apelu stwierdza się między innymi, iż nie ma dziś ważniejszego zadania jak położenie kresu zmęczeniu społeczeństwa w taki sposób, który odpowiada powszechnym nadziejom, naszym narodowym aspiracjom i naszej tradycji. Podkreśla się także, iż cały naród polski — jako suweren Rzeczypospolitej — może i gotów jest być gwarantem obecności Polski w ramach Układu Warszawskiego oraz RWPG. Wyrażony jest pogląd, że udział naszego kraju w obecnych sojuszach polityczno-wojskowych oraz we wspólnocie ekonomicznej stanowi warunek bytu państwa polskiego. W tym kontekście zawarte jest w apelu stwierdzenie, iż obecne nasze sojusze są dla wszystkich niemal Polaków zarówno racją stanu, jak i rozumną drogą historyczną. Olbrzymia większość Polaków — głosi apel — odnosi się z sympatią do narodów Związku Radzieckiego. Mamy prawo sądzić, że naród polski potępia wszelkie ekscesy nieodpowiedzialnych i niedojrzałych jednostek, a także prowokatorów, którzy naruszają spokój grobów żołnierskich, obrażają w jakikolwiek sposób pamięć poległych lub usiłują wzniecać szkodliwe emocje. Stwierdzamy, że odosobnione ekscesy antyradzieckie są w swej istocie wymierzone przeciw Polsce, są ekscesami o wymowie antypolskiej.

W dalszej części w apelu stwierdza się m. in., iż naród polski może i musi rozwiązać swoje wewnętrzne problemy własnym wysiłkiem. Wewnętrzny konflikt osłabia nas wszystkich, zagraża naszym wspólnym interesom. Domagamy się natychmiastowego podjęcia negocjacji w imię pokoju społecznego, w imię Polski.

Apel zwraca się do władz państwowych i do NSZZ „Solidarność", aby w imię nadrzędnego interesu kraju podjęły rozmowy w sprawach, których rozwiązanie przyniesie ulgę milionom obywateli. Domagamy się — czytamy m. in. w apelu — natychmiastowego porzucenia niegodnych naszej kultury obyczajów, jątrzenia i obelg, pomówień, oszczerstw i krzykliwych oskarżeń. Krytyka odmiennych stanowisk nie może prowadzić do niszczenia dobrej woli drugiej strony, nie może siać wrogości i nienawiści. Idzie o wzajemny szacunek, nade wszystko zaś o szacunek dla prawdy. Domagamy się woli poszukiwania tego, co wspólne, tego co nas jednoczy, tego co nas zbliża. W atmosferze tak głębokiego kryzysu i tak poważnych zagrożeń niezbędny jest dialog w sprawach, które można rozwiązać natychmiast, w duchu pojednania i szacunku. Jedyną miarą dla służby narodu — podkreśla apel — jest dziś linia porozumienia. Każdy z nas zdaje sobie sprawę, że w cierpliwym, zdeterminowanym i zdesperowanym milczeniu — naród czeka dzisiaj na bardziej owocną i skuteczną kontynuację procesów, które zostały zapoczątkowane w sierpniu 1980 roku.

Istota apelu — zdaniem jednego z jego sygnatariuszy, przewodniczącego Rady Głównej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego — Czesława Bobrowskiego — zawarta jest w końcowym sformułowaniu dokumentu, iż kto chce wejść na drogę konfrontacji, jest nieprzyjacielem narodu polskiego.

Dziennikarzom przedstawiony został również list otwarty do ministra spraw zagranicznych PRL. Wiąże się on z niedawnym oświadczeniem najwyższych władz partyjnych i państwowych ZSRR. Jak poinformowano, list ten został kilka godzin wcześniej przesłany adresatowi, który przebywa za granicą.

W liście nawiązuje się do podjętego w apelu wątku dotyczącego stosunków polsko-radzieckich i stwierdza się w zakończeniu: „Kompromis między Polakami, którego osiągnięcie jest nakazem ocalenia narodowego, musi uwzględniać podstawowe przesłanki naszej racji stanu. Jej kanonem są obecne sojusze. Troska o nie jest zadaniem nie tylko PZPR, ale wszystkich obywateli, jako współodpowiedzialnych za losy kraju. Rzeczywista odnowa stwarza sojuszowi szerszą i pewniejszą podstawę społeczną. Jest bowiem oczywiste, że naród z tak wielką tradycją historyczną i tak patriotycznie świadomy, może być wartościowym partnerem tylko na mocy zobowiązań świadomie podjętych".

Ujednolicenie systemu kartkowego

Jak nas informuje Wydział Handlu i Usług Urzędu Miasta Łodzi, w całym kraju ujednolicone zostały zasady sprzedaży papierosów i alkoholu. Od października zatem na odcinki „A" karty zaopatrzeniowej typu „Ł" sprzedawana będzie jedna druga litra alkoholu (tzn. jedna butelka wódki czystej lub gatunkowej lub butelka wina gronowego, lub butelka szampana). Zamiast alkoholu można zakupić na jeden odcinek kartki 100 gramów kawy lub 1 kg cukierków zwykłych.

Na odcinki „T" karty zaopatrzeniowej typu „Ł" sprzedawane będą po 3 paczki papierosów krajowych na każdy odcinek tygodniowy. A więc nadal miesięcznie można zakupić 12 paczek papierosów. Według rozporządzenia MHWiU papierosy importowane sprzedawane będą bez konieczności oddawania kartek. Zaznacza się, że w sytuacji braku pełnego pokrycia w przydziałach papierosów krajowych, tytoniowe wyroby importowane zostaną włączone do sprzedaży reglamentowanej. W zamian za papierosy można zakupić 0,5 kg pieczywa cukierniczego. Ilość ta odpowiada każdemu z tygodniowych odcinków.

Od października, w związku z wydrukowaniem specjalnych kart zaopatrzeniowych dla dzieci i młodzieży (do 18 lat, 11 miesięcy i 29 dni) sprzedaż tłuszczów odbywać się będzie w następujący sposób: na odcinki „Z-1" i ZM-1" kart zaopatrzeniowych typu „Ł" i „Ł-M" sprzedawana będzie jedna czwarta kilograma margaryny, lub masła roślinnego. Na odcinki „Z-2" i „ZM-2" — ćwierć kilograma smalcu lub słoniny (świeżej, wędzonej lub paprykowanej). Możliwe więc będzie wykupienie na odcinki „Z-1" i „Z-2" oraz „ZM-1" i „ZM-2" łącznie pół kilograma margaryny lub pół litra oleju, albo jednego opakowania oliwy z oliwek. Nie można natomiast wykupić na odcinki „Z-1" i „Z-2" oraz „ZM-1" i „ZM-2" łącznie smalcu lub słoniny.

Na nie zmienionych zasadach prowadzona będzie dodatkowa sprzedaż słodyczy dla dzieci, tzn. po ćwierć kilograma wyrobów czekoladowych i ćwierć kilograma cukierków zwykłych. Słodycze te sprzedawane będą na odrębny odcinek karty „Ł-M" oznaczony symbolem „Ł-M-1". Dodatkowo na odcinek „Ł-M-2" sprzedawane będzie po pół kilograma pieczywa cukierniczego. (sk)

KOMUNIKAT

Z uwagi na trudności w dokonaniu zakupów mięsa i jego przetworów, decyzją sztabu żywnościowego m. Łodzi ważność sierpniowych kartek mięsnych przedłużona została do 8 października.

Termin realizacji kart zaopatrzeniowych na mięso i jego przetwory z września został przedłużony do dnia 24 października. Ten sam termin obowiązuje przy realizacji odcinków „R-I" i „R-II" z miesiąca września, uprawniających do zakupu tłuszczów. (sk)

Podwojone obroty ZSRR — Szwecja

W Sztokholmie podpisany został 24 bm. — 10-letni program współpracy gospodarczej, przemysłowej i naukowo-technicznej między Związkiem Radzieckim a Szwecją. Przewiduje on m. in. podwojenie wzajemnych obrotów handlowych z 5 mld koron szwedzkich (ok. 1 mld dolarów) obecnie do 10 mld koron w 1990 r. Przedmiotem wymiany między obu krajami były dotychczas i mają być również w przyszłości głównie maszyny i urządzenia, papier i celuloza, surowce, paliwa, zboże i żywność.

Szwajcarski dziennik o znaczeniu radzieckiej pomocy dla Polski

Nawiązując do toczących się w Warszawie polsko-radzieckich rozmów gospodaczych szwajcarski dziennik „Teges-Anzeiger" stwierdza, że bez dostaw ropy naftowej, rudy, bawełny i wielu innych surowców, realizowanych przez ZSRR na szczególnie dogodnych warunkach, Polska nie mogłaby w ogóle egzystować.

Ta sama gazeta podkreśla w swym komentarzu, że z czysto handlowego punktu widzenia ZSRR ma wszelkie argumenty, by znacznie zredukować swoje dostawy. Bowiem wskutek ogromnego spadku produkcji w naszym kraju, saldo ujemne polskiego bilansu handlowego z krajami RWPG osiągnęło 4,6 mld zł, z czego 90 procent przypada na ZSRR. W tej sytuacji każdy ekonomista musiałby dojść do wniosku, że dla ZSRR jedynie korzystnym wyjściem byłoby sprowadzenie wzajemnych stosunków gospodarczych z Polską do płaszczyzny zrównoważonego bilansu wymiany handlowej. W tym jednak przypadku — pisze dziennik — jeśli Polska miałaby w przyszłym roku zrównoważyć ten bilans, musiałaby ograniczyć import z ZSRR z obecnych 4,4 mld rubli do 2,7 mld, co dla gospodarki polskiej byłoby równoznaczne z katastrofą.

Dziennik odnotowuje w tym kontekście fakty nieodpowiedzialnych wybryków antyradzieckich w Polsce. Stwierdza on w zakończeniu, że każdy realistycznie myślący Polak winien głęboko uświadomić sobie znaczenie pomocy udzielanej przez ZSRR.

„Christian Science Monitor" o sprawach polskich

Amerykański „Christian Science Monitor" zamieścił ostatnio kilka artykułów, poświęconych wewnętrznym i międzynarodowym aspektom sytuacji w Polsce. W komentarzu opublikowanym 22 bm. dziennik wskazał m. in., że od czasu rozpoczęcia się kryzysu w Polsce Związek Radziecki, jako jedyny spośród państw socjalistycznych, utrzymał dostawy do naszego kraju na uzgodnionym poziomie, mimo iż Polacy nie realizują swoich zobowiązań wobec ZSRR. „Christian Science Monitor" zwrócił uwagę, że np. NRD, Czechosłowacja i Węgry wycofały się ze swych zobowiązań gospodarczych wobec Polski, ponieważ Polacy nie dotrzymali swoich. Tymczasem Związek Radziecki zwiększył nawet dostawy do naszego kraju, a także pomoc kredytową i finansową dla Polski.

W innym materiale, opublikowanym dzień później, „Christian Science Monitor" nawiązał do wysuwanych przez „Solidarność" żądań w sprawie wyborów do organów przedstawicielskich oraz poruszył kwestię posłania do ludzi Europy wschodniej, przyjętego na zjeździe w Gdańsku. Zdaniem dziennika „tego rodzaju aktywność polityczna „Solidarności" może być przyjmowana z zadowoleniem za granicą lecz nawet zagorzali zwolennicy wolności obawiają się, iż radykałowie z „Solidarności" idą za daleko". „Czy zdają oni sobie sprawę z niebezpieczeństwa, czy też jest im ono obojętne?" — pyta „Christian Science Monitor".

Amerykański dziennik podkreśla, że wspomniane żądania „Solidarności" wysuwane, zanim jeszcze osiągnięty został postęp w stosunkach między rządem a związkami zawodowymi, mogą sprowadzić na kraj nieszczęście". Polska gospodarka jest blisko upadku — czytamy w artykule. Rząd i „Solidarność" sprzeczają się o kształt samorządu i inne ważne aspekty reformy gospodarczej podczas gdy najpilniejszą sprawą jest wyżywienie narodu w ciągu najbliższych miesięcy".

W zakończeniu „Christian Science Monitor" stwierdza: „nie chodzi o to, aby wywróżyć Polakom coś złego lub namawiać ich do porzucenia ruchu demokratycznego, ale sytuacja wydaje się dostatecznie poważna, aby zasugerować ostrożność w postępowaniu, powściągliwość i rozsądną politykę, wskazać, iż niektóre żądania polityczne powinny być odłożone do czasu konsolidacji już osiągniętych sukcesów".

9 mln bezrobotnych w krajach EWG

Biuro Statystyczne EWG podało, że w dziewięciu krajach członkowskich Wspólnego Rynku (bez Grecji) liczba bezrobotnych przekroczyła w sierpniu br. po raz pierwszy 9 mln i wynosi 9.135,000, co odpowiada 8,3 proc. całości siły roboczej. Oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu z poprzednim miesiącem o 2 proc., i aż o 32,8 proc. w porównaniu z sierpniem 1980 r.

W porównaniu z rokiem ubiegłym, największy wzrost bezrobocia wystąpił w Holandii (55,6 proc.), w Niemczech zachodnich (49,1 proc.) i w W. Brytanii (46,9 proc.) Najwięcej bezrobotnych (powyżej 10 proc. całości siły roboczej) jest w Belgii, w W. Brytanii i w Irlandii.

SPORT SPORT SPORT

PO PRZEGRANEJ W LIZBONIE

Czy tylko brak szczęścia...?

W nocy ze środy na czwartek na Estadio Jose Alvalade odbył się międzypaństwowy towarzyski mecz Portugalia — Polska. Spotkanie zakończyło się przegraną Polaków 0:2 (0:0). Bramki zdobyli Nene (w 48 min.) i Sheu (w 53 min.).

Oto szczegóły kolejnego niepowodzenia naszej reprezentacji.

POLSKA: Młynarczyk — Walot (od 53 min. Dziuba), Żmuda, Dolny, Jałocha, Matysik, Boniek, Kupcewicz (od 61 min. Kapka), Skrobowski — Ogaza, Smolarek.

Po krótkim okresie naporu gospodarzy gra się wyrównała, a inicjatywę przejęli Polacy. Umiejętnie i dokładnie rozgrywając piłkę w środku pola wybijali z rytmu nacierających z impetem Jordao, Chalane i ich kolegów. Pod bramką Młynarczyka dochodziło jednak dość często do niebezpiecznych spięć, ale Polacy wychodzili jakoś z opresji obronną ręką.

Pod koniec tej połowy nasi piłkarze śmielej ruszyli do przodu i stworzyli dwie doskonałe sytuacje. W 34 min. po dynamicznym rajdzie Bońka i dośrodkowaniu Żmudy będący 8 metrów od bramki Ogaza z idealnej pozycji strzelił głową obok słupka. Minutę później Boniek oddał błyskawiczny bardzo silny strzał z linii pola karnego, ale piłka trafiła w poprzeczkę.

W 48 min., kiedy w niegroźnej wydawałoby się sytuacji i dośrodkowaniu na nasze pole karne, napastnik Benficy — Nene strzelił z najbliższej odległości do siatki, cztery min. później było już 2:0. Czarnoskóry pomocnik Sheu zaskakującym strzałem z lewej nogi z ok. 20 m. posłał piłkę w róg bramki a Młynarczyk był bezradny.

Nasz zespół zupełnie się zagubił. Popełnił wiele błędów, a uskrzydleni gospodarze atakowali ile sił. W 62 min. po błędzie Młynarczyka nie trafił do pustej bramki Carlos Manuel. Dopiero w końcówce polscy piłkarze zdołali przełamać kryzys i otrząsnąć się z przewagi rywali. W 80 min. ładnym strzałem popisał się Boniek, ale Bento był na miejscu. Nieco później strzelał Ogaza. Bramkarz portugalski miał kłopoty z opanowaniem piłki.

Na pomeczowej konferencji trener Piechniczek z rozbrajającą wręcz szczerością stwierdził, że wynik nie jest aż na tyle wykładnikiem różnicy umiejętności, ile raczej szczęścia, które było po stronie gospodarzy. Można i tak!

* * *

Piłkarska reprezentacja Brazylii rozegrała w Maceo towarzyskie spotkanie z drużyną ligi irlandzkiej, wygrywając 5:0 (2:0). Cztery bramki zdobył Zico a pozostałe Eder i Robert.

* * *

W kolejnym meczu swego europejskiego tournee, piłkarska reprezentacja Argentyny spotkała się w Stutgarcie z miejscowym zespołem Kickers. Argentyńczycy uzyskali tylko remisowy rezultat 0:0.

SIATKARSKIE ME

Wczoraj, na mistrzostwach Europy w piłce siatkowej kobiet i mężczyzn, rozgrywanych w Bułgarii odbyły się pierwsze mecze finałowe.

Doskonale zaprezentowali się nasi siatkarze wygrywając bez trudu z reprezentacją NRD 3:0 (15:8, 15:10, 15:7).

Przegrały natomiast swój pierwszy mecz finałowy w Sofii Polki, ulegając Bułgarkom 0:3 (6:15, 10:15, 5:15).

Męska reprezentacja Polski, mając już wygraną z NRD i w „zapasie" zwycięstwo w eliminacjach zaliczone do finału, uchodzi za jednego z kandydatów do złotego medalu. Nie można tego niestety powiedzieć o naszych paniach.

Zagłębie na łódzkim lodzie

Dziś, w piątek, rozegrana będzie druga kolejka mistrzowskich meczów w hokejowej ekstraklasie. Na lodowisku Pałacu Sportowego, ŁKS podejmie ubiegłorocznego mistrza Polski, sosnowieckie Zagłębie. Spotkanie rozpocznie się w hali przy ul. Worcella o godz. 18.

W inauguracyjnym spotkaniu łodzianie zmierzyli się w Nowym Targu z wicemistrzem Polski — Podhalem, przegrywając 2:6. O wiele łatwiejszego przeciwnika mieli hokeiści Zagłębia którzy wygrali na własnym lodowisku z osłabionym brakiem 9 czołowych zawodników (odmówili gry na znak protestu przeciw niespełnieniu przez władze klubu słusznych ich zdaniem postulatów socjalno-bytowych), zespołem bydgoskich Budowlanych 5:1.

Obok meczu w Łodzi, w drugiej kolejce grają: Budowlani z Polonia Bytom, Naprzód Janów z Podhalem Nowy Targ, GKS Katowice z Baildonem oraz Cracovia z GKS Tychy.

Kalendarzyk KIBICA

PIĄTEK

HOKEJ NA LODZIE: I liga: ŁKS — Zagłębie Sosnowiec, w Pałacu Sportowym, godz. 18.

TENIS ZIEMNY. Jesienne mistrzostwa Łodzi seniorów, korty ŁKS przy ul. Unii, godz. 14 (w sobotę i niedzielę, godz. 9).

STRZELECTWO. Drużynowe mistrzostwa okręgu, strzelnica Orła przy ul. 22 Lipca, godz. 15 (w sobotę i niedzielę, godz. 9).

SOBOTA

PIŁKA RĘCZNA. I liga mężczyzn: Anilana — Śląsk Wrocław, sala przy ul. Niciarnianej, godz. 18 (w niedzielę, godz. 11.30). II liga kobiet: Anilana — AZS Koszalin, ul. Niciarniana, godz. 16.30 (w niedzielę, godz. 10).

LEKKOATLETYKA. Mistrzostwa okręgu seniorów, stadion AZS przy ul. Lumumby, godz. 15.30 (w niedzielę, godz. 10).

RUGBY. Liga juniorów: Budowlani — Orkan Sochaczew, ul. Górnicza, godz. 12.

ŁUCZNICTWO. Zawody na zakończenie sezonu, w Zgierzu, tory Bonuty, godz. 10 (w niedzielę, godz. 10).

NIEDZIELA

PIŁKA NOŻNA. I liga: Widzew — Lech Poznań, ul. Armii Czerwonej, godz. 15. III liga: Orzeł — Polonez W.-wa, ul. 22 Lipca, godz. 15.

KOLARSTWO. Międzyokręgowe wyścigi szosowe w Głownie, godz. 10.

HOKEJ NA TRAWIE. Mecze eliminacyjne do MP juniorów: Budowlani — Start Gniezno, ul. Górnicza, godz. 11.

ŚLIZGAWKA na lodowisku Pałacu Sportowego, godz. 11—13. Bilety od godz. 10 w kasie hali, wejście od ul. Gdańskiej.

Czy mistrz powtórzy wynik z ubiegłego sezonu

ŁKS gra na zabrzańskim stadionie

W dziewiątej kolejce piłkarskiej ekstraklasy, mistrz Polski Widzew, podejmuje w niedzielę (początek meczu, godz. 15) jedenastkę poznańskiego Lecha. Natomiast ŁKS wyjeżdża do Zabrza, gdzie w sobotę zmierzy się z tamtejszym Górnikiem (godz. 16)

Po raz pierwszy w jesiennej rundzie w drużynie obrońcy mistrzowskiego tytułu zabraknie Zbigniewa Bońka, który ukarany żółtą kartką musi pauzować przez trzy ligowe kolejki. Na szczęście pozostali zawodnicy (z wyjątkiem Romkesa) czują się dobrze, co zda się przemawiać za skuteczną grą o dwa punkty. W ubiegłym sezonie Widzew wygrał na własnym stadionie (3:0), odnotowując z kolei w Poznaniu bezbramkowy rezultat. Warto by powtórzyć wynik, poprawiając tym samym niezbyt korzystny dla gospodarzy niedzielnego meczu w Łodzi bilans ligowych pojedynków z poznańskim zespołem.

W zabrzańskim spotkaniu Górnik — ŁKS, za faworyta uchodzą gospodarze, którzy przy ewentualnym straceniu punktów przez prowadzącą po ósmej kolejce dwójkę (Pogoń i Śląsk grają na wyjazdach), mogą objąć przodownictwo w tabeli. Podopieczni trenera L. Jeziorskiego w kilku meczach jesiennej rundy udowodnili, że potrafią stawić czoła faworyzowanym przeciwnikom i skutecznie ubiegać się o korzystny dla siebie wynik, czego dowodzi pozycja w tabeli. Wiele będzie zależało od dyspozycji M. Dziuby.

A oto zestawienie par w sobotnio-niedzielnej kolejce spotkań o mistrzostwo ekstraklasy: Widzew — Lech (niedziela, godz. 15), Górnik — ŁKS (sobota, godz. 16), Ruch — Szombierki, Arka — Pogoń, Gwardia — Śląsk, Motor — Legia, Wisła — Bałtyk, Stal — Zagłębie.

ANILANA - ŚLĄSK

Po dobrym występie w inauguracyjnej kolejce ekstraklasy (zwycięstwo w pierwszym meczu w Krakowie nad mistrzem Polski — Hutnikiem), piłkarze ręczni łódzkiej Anilany podejmą w sobotę i niedzielę wielokrotnego mistrza Polski — wrocławski Śląsk.

Spotkania odbędą się w hali przy ul. Niciarnianej. Początek sobotniego meczu o godz. 18, a niedzielnego rewanżu o godz. 11.30.

W tej samej sali odbędą się również dwa mecze o mistrzostwo II ligi, w którym szczypiorniści Anilany podejmą zespół koszalińskiego AZS (w sobotę, godz. 16.30, w niedzielę, godz. 10).

W dniu 22 września 1981 roku, przeżywszy lat 78 zmarła

Ś. † P.

JADWIGA ŚLISIŃSKA

z domu RZĘDZIAN

Pogrzeb odbędzie się w dniu 25 września br. o godz. 13.30 na cmentarzu katolickim przy ul. Szczecińskiej, o czym zawiadamia pogrążona w żałobie

RODZINA

Dnia 23 września 1981 r. zmarła, najukochańsza Matka i Babunia

Ś. † P.

LUDWIKA WAWRZONOWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 25 września br. o godz. 15 z kaplicy cmentarza rzym.-kat. przy ul. Ogrodowej, o czym powiadamiają pogrążeni w żalu

CÓRKA, ZIĘĆ, WNUCZĘTA I PRAWNUKI

W dniu 19 września 1981 roku zmarła, opatrzona ostatnim sakramentem, przeżywszy 93 lata, najukochańsza Matka Teściowa, Siostra, Babcia i Prababcia

Ś. † P.

IRENA AREDZKA

z domu ANDRZEJEWSKA

o czym zawiadamia pogrążona w smutku

RODZINA

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi z kaplicy cmentarza rzym.-kat. przy ul. Ogrodowej, w dniu 23 września br. o godz. 15.30.

W dniu 23 września 1981 roku, po długich i ciężkich cierpieniach, w wieku lat 54, zmarła

Ś. † P.

ZOFIA MAJEWSKA

Pogrzeb odbędzie się 25 września br. o godz. 12 na cmentarzu rzym.-kat. przy ul. Ogrodowej, o czym powiadamia pogrążona w wielkim bólu

RODZINA

CO GDZIE KIEDY

WAŻNE TELEFONY

Centrala Informacyjna PKO 731-82
Informacja o usługach 388-10
Informacja PKS:
Dworzec Centralny 365-96
Dworzec Północny 747-20
Informacja telefoniczna 93
Komenda Wojewódzka MO 877-22, 292-22
Pogotowie ciepłownicze 253-11
Pogotowie drogowe „Polmozbyt" 408-32
Pogotowie energetyczne:
Rejon Łódź-Północ 334-31, 699-32
Rejon Łódź-Południe 334-28
Rejon Pabianice 37-16
Rejon Zgierz 16-34-42
Rejon oświetlenia ulic 881-15
Pogotowie gazowe 385-35
Pogotowie MO 97
Pogotowie Ratunkowe 99
Pomoc drogowa PZMot. 52-81-10, 706-27
Straż Pożarna 98, 666-11, 795-55, 257-57
TELEFON ZAUFANIA 237-37 czynny w godz. 15—7 rano

TEATRY

WIELKI — godz. 19 „Zorba"
26.9. — godz. 19 „Fontanna Bachczysaraju"
27.9. — godz. 19 „Maria Stuart"
NOWY — 27.9. godz. 19 „Bezimienne dzieło"
JARACZA — godz. 16 „Grenadier Król" (zamkn.)
26.9. — godz. 19.30 „Trans-Atlantyk"
27.9. — godz. 16 „Krasnoludki, krasnoludki", godz. 19.30 „Trans-Atlantyk"
TEATR 7.15 — godz. 19.15 „Miłość w Wenecji"
26.9. — jak wyżej
27.9. — godz. 16 „Jednak kabaret"
POWSZECHNY — godz. 19.15 „Król IV"
26.9. — godz. 16.15 „Igraszki z diabłem"
27.9. — godz. 11 „Czarodziej", godz. 19.15 „Sługa dwóch panów"
MUZYCZNY — godz. 19 „Cnotliwa Zuzanna"
26.9. — godz. 19 „Cygańska miłość"
27.9. — godz. 19 „Rycerz Sinobrody"
ARLEKIN — godz. 17.30 „Guignol w tarapatach"
26.9. — godz. 12, 17.30 jak wyżej
27.9. — godz. 12, 15 jak wyżej
TUWIMA — godz. 18 „Tuwim, czyli spacer samotny w kraj wspomnień"
26.9. — jak wyżej
27.9. — jak wyżej

MUZEA

HISTORII RUCHU REWOLUCYJNEGO (Gdańska 13) — godz. godz. 9—16
26.9. — godz. 10—16
27.9. — jak wyżej
ODDZIAŁ RADOGOSZCZ (Zgierska 147) godz. 9—16
26 i 27.9. — godz. 10—16
ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRAFICZNE (pl. Wolności 14) — godz. 11—18
26 i 27.9. — godz. 10—15
BIOLOGII EWOLUCYJNEJ UŁ (park Sienkiewicza) — godz. 10—16;
26.9. — nieczynne
27.9. — godz. 10—14
WŁÓKIENNICTWA (ul. Piotrkowska 282) godz. 9—17
26 i 27.9. — godz. 10—16
HISTORII MIASTA ŁODZI (Ogrodowa 15) — godz. 11—16;
26 i 27.9. — jak wyżej
SZTUKI (Więckowskiego 36) — godz. 11—18
26.9. — jak wyżej
27.9. — godz. 10—16
MIASTA ZGIERZA (Zgierz, ul. Dąbrowskiego 25) — godz. 14—18
26.9. — godz. 10—13
27.9. — godz. 10—14

WYSTAWY

SALON SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ (Piotrkowska 86) godz. 11—16 rysunki A. Mi czki
26 i 27.9. — jak wyżej
GALERIA SZTUKI (Wólczańska 31/33) godz. 11—16, Wystawa grafiki
26, 27.9. — jak wyżej
OŚRODEK PROPAGANDY SZTUKI (Park im. Sienkiewicza) — godz. 11—16 rzeźba B. Chromego
26 i 27.9. — jak wyżej

* * *

ZOO — codziennie od godz. 9 do 19 (kasa do godz 18)
PALMIARNIA — codziennie od godz. 10 do 17 (oprócz poniedziałków).
OGRÓD BOTANICZNY — codziennie od godz. 9 do zmroku

KINA

BAŁTYK — „Człowiek z żelaza" pol. od lat 12. godz 10, 13, 16, 19;
26 i 27.9. — jak wyżej
IWANOWO — „Żandarm w Nowym Jorku" fr. b.o. godz. 15, 17.15, Dorobek Łódzkiego Środowiska Filmowego „Romans Teresy Hennert" od lat 15 pol. godz. 19.30
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „Lodowa pani" godz. 10, 11, Dorobek Łódzkiego Środowiska Filmowego — „Pogrzeb świerszcza" od lat 12 pol. godz. 12.15, „Żandarm w Nowym Jorku" fr. b.o. godz. 15, 17.15, 19.30
POLONIA — „Człowiek z żelaza" pol. od lat 12, godz. 10, 13, 16, 19
26 i 27.9. — jak wyżej
PRZEDWIOŚNIE — Pożegnanie z tytułem „Flic story" fr. od lat 16 godz. 10, 19.30. „Droga szkieletów" rum. od lat 15, godz. 12.15, 14.30, 17
26.9. — Kraina wiecznej młodości" rum. b.o godz. 11, 13. „Droga szkieletów" godz. 15, Pożegnanie z tytułem „Flic story" godz. 17.15, 19.30
27.9. — Bajki „Reksio i UFO" godz. 10.30, 11 30. „Droga szkieletów" godz. 12.30, 15. „Flic story" godz. 17.15, 19.30
27.9. — jak wyżej
WŁÓKNIARZ — „Ciemne słońce" czes od lat 15 godz. 10, 12.15, 14.30, 17, 19.30
26 i 27.9. — jak wyżej
WOLNOŚĆ — „Żandarm w Nowym Jorku" fr. b.o. godz. 10, 12.15, 15, 17.15, 19.30
26 i 27.9. — jak wyżej
WISŁA — „Czułe miejsca" pol. od lat 18, godz. 10, 12.15, 15, 17.15, 19.30
26 i 27.9. — jak wyżej
ZACHĘTA — „Żandarm na emeryturze" fr. od lat 12. godz. 10, 12.15, 15, 17.15, 19.30
26 i 27.9. — jak wyżej
STUDIO — „Życie rodzinne" pol. od lat 15, godz. 15.30, „Joseph Andrews" ang. od lat 15, godz. 17.30, 19.30
26 i 27.9. — jak wyżej
STYLOWY — Panorama kina Światowego — tylko dla kin studyjnych „Rozbitkowie" — kubański od lat 18 godz. 15, 17.15. Najciekawsze debiuty reżyserskie — Witold Leszczyński — „Żywot Mateusza" pol. od lat 15, godz. 19 30
26.9. — Panorama Kina Światowego — „Vera Angi" węg. od lat 15, godz. 15.30, 17.30; „Najciekawsze debiuty reżyserskie Wojciech Marczewski „Zmory" pol. od lat 18 godz. 19.30
27.9. — jak wyżej
DKM — „Akcja pod arsenałem" pol. godz. 16, 18, 20
26.9. — jak wyżej
27.9. — „Barwy walki" pol. godz. 16. Mistrzowie kina — Tony Richardson, godz. 18, 20
OKA — „Król areny" b.o. radz. godz. 10.30, „Szantaż" od lat 18, ang. godz. 8.30, 11, 15, 17, 19
26.9. — jak wyżej
27.9. — „Król areny" godz. 13.30, „Szantaż" godz. 15, 17, 19
GDYNIA — Kino non-stop — od godz. 10, „Transamerican Express" USA od lat 15
26.9. — jak wyżej
27.9. — Kino non-stop od godz. 10, „Brawurowe porwanie" USA od lat 18
HALKA — „Młody Frankenstein" USA od lat 15, godz. 15, 17, 19.
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „Tajemnica Tola" godz. 14, dalej jak wyżej
MŁODA GWARDIA — „Taksówkarz" USA od lat 18, godz. 10, 15.30, 19, „Nieme kino" USA od lat 15, godz. 12.30, 14.30
26.9. — „Królewicz i gwiazda wieczorna" — czes. b.o. godz. 12.30, 14.30, „Taksówkarz" USA od lat 18, godz. 10, 16.30, 19
27.9. — Bajki „Lolek lunatyk" godz. 10, 11, „Królewicz i gwiazda wieczorna" godz. 12, „Taksówkarz" godz. 14, 16.30, 19
MUZA — „Przygody Ali Baby i 40 rozbójników" radz.-ind. od lat 12, godz. 16, „Noce i dnie" cz. II pol. od lat 12, godz. 18.30
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „Złota rybka" — godz 14.30, „Przygody Ali Baby i 40 rozbójników" godz. 15.30, „Ziemia obiecana" pol. od lat 15, godz. 18
1 MAJA — „Jenny i Toby wśród dzikich zwierząt" USA b.o. godz. 15, 17, „Ciosy" pol. od lat 15, godz. 19.
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „Na tropach bengalskiego tygrysa — godz. 14, dalej jak wyżej
POKÓJ — „Buffalo Bill i Indianie" USA od 12 lat, godz. 15.30, „Nie ma róży bez ognia" pol. od lat 15 godz. 17.30, 19.30
26.9. — „Unkas ostatni Mohikanin" rum. b.o. godz. 11 — dalej jak wyżej
27.9. — Bajki „Reksio przewodnik" godz. 14.30, dalej jak 25.9. 1981 r.
ROMA — „Saturn 3" — ang. od lat 15, godz. 10, 12.15, 15, 17.15, 19.30
26.9. — „Pies, który śpiewał" rum. b.o. godz. 10, 12, „Saturn 3" godz. 15. 17.15, 19.30
27.9. — Bajki „Reksio i jamnik" godz. 10, 11, „Pies, który śpiewał" godz. 12.15, „Saturn 3" godz. 15, 17.15, 19.30
STOKI — „Jeśli serce masz bijące" pol. b.o. godz. 16, „Alicja ucieka po raz ostatni" fr. od lat 15 godz. 18
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „Wojtuś — Bacuś" godz. 15, dalej jak wyżej
ŚWIT — „Siedmiogrodzianie na Dzikim Zachodzie" rum. od lat 12, godz. 14.45, 17, 19.15
26.9. — Bajki „Zimowy ogród" godz. 13.45, „Siedmiogrodzianie na Dzikim Zachodzie" godz. 14.45, 17, 19.15
27.9. — jak wyżej
TATRY — „Coma" USA od lat 18, godz. 14.45, 17, 19.15
26.9. — Bajki „Wesele kruka" godz. 15, 16, „Coma" godz. 17, 19.15
27.9. — Bajki „Wesele kruka" godz. 10, 11, „Coma" godz. 12, 14.15, 16.30, 19
ENERGETYK — „Córka króla wszechmórz" czes b.o. godz. 16.30, „Jesienna sonata" szwedz. od lat 15, godz. 18
26.9. — Bajki Clown Ferdynand wśród dzieci i zwierząt" godz. 15.30, „Córka króla wszechmórz" godz. 16.30, „Jesienna sonata" godz. 18
27.9. — jak wyżej
PIONIER — „Bitwa o Kozi Dwór" pol. b.o. godz. 15, „Rewolwer „Python 357" fr. od lat 15 godz. 17, 19.30
26.9. — „Król Maciuś I" pol. b.o. godz. 15, „Cena strachu" USA od lat 16, godz. 17, 19
27.9. — Bajki „Wycieczka" godz. godz. 14, dalej jak wyżej
REKORD — „Przeciw Kingowi" jug. b.o. godz. 15.30, „Wyrok śmierci" pol. od lat 15, godz. 17, 19
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „Koziołek" godz. 14.30, dalej jak wyżej
SOJUSZ — „Glina czy łajdak" fr. od lat 18, godz. 17
26.9. — Bajki „Pies w cyrku" godz. 15.15, „Glina czy łajdak" godz. 17
27.9. — jak wyżej
POLESIE — „Przygody Ali Baby i 40 rozbójników" radz.-ind. od lat 12, godz. 16.30, „Cena strachu" USA od lat 18 godz. 19.
26.9. — jak wyżej
27.9. — Bajki „O królu Popielu" godz. 14, „Przygody Ali Baby i 40 rozbójników" godz. 15, „Cena strachu" godz. 17.30, 19.15

APTEKI

Piotrkowska 67, Dąbrowskiego 89, Niciarniana 15, Olimpijska 7 a, Lutomierska 146, Mickiewicza 20.

* * *

Pabianice — Armii Czerwonej 7; Konstantynów — Sadowa 10; Ozorków — pl. Armii Czerwonej 17; Głowno — Łowicka 36; Aleksandrów — Kościuszki 10.

DYŻURY SZPITALI

Chirurgia ogólna — Bałuty — Szpital im. Pasteura (Wigury 19), codziennie Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22) dla przychodni rejonowej nr 7 Szpital im Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parzęczewska 35) dla przychodni rejonowych nr nr 1, 2, 3, 5, Szpital im. Marchlewskiego (Zgierz. Dubois 17) Zgierz Ozorków. Aleksandrów. Parzęczew Górna — Szpital im. Brudzińskiego (Kosynierów Gdyńskich 61); Polesie — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62) Śródmieście — Biegańskiego (Kniaziewicza 1/5). Widzew — Szpital im. Sonenberga (Pieniny 30).
Chirurgia urazowa — Szpital im. Jonschera (Milionowa 14)
Neurochirurgia — Szpital im Kopernika (Pabianicka 62)
Laryngologia — Szpital im Pirogowa (Wólczańska 195).
Okulistyka — Szpital im. Jonschera (Milionowa 14).
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Instytut Pediatrii (Sporna 36/50)
Chirurgia szczękowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zakątna 44) — całą dobę, oprócz niedziel i świąt

26. IX. br.

W godz. od 8 do 21 pracują apteki: Niciarniana 15, Piotrkowska 67, Olimpijska 7a.
Chirurgia ogólna — Bałuty — Szpital im. Biegańskiego (Kniaziewicza 1/5); codziennie Szpital im Barlickiego (Kopcińskiego 22) dla przychodni rejonowej nr 7: Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz, Parzęczewska 35) dla przychodni rejonowych nr nr 1, 2, 3 5; Szpital im Marchlewskiego (Zgierz Dubois 17); Zgierz Ozorków. Aleksandrów Parzęczew Górna — Szpital im. Jonschera (ul. Milionowa 14), Polesie — Szpital im Kopernika (Pabianicka 62) Śródmieście — Szpital im. Pasteura (Wigury 19); Widzew — Szpital im. Sonenberga (Pieniny 30).

* * *

Chirurgia urazowa — Szpital im. Sonenberga (Pieniny 30).
Neurochirurgia — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Laryngologia — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Okulistyka — Szpital im Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Szpital im Korczaka (Armii Czerwonej 15)
Chirurgia szczękowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8)
Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zakątna 44) — całą dobę, oprócz niedziel i świąt

27. IX. br.

Od godz. 8 do 20 — pracują apteki: Mickiewicza 20, Dąbrowskiego 89, Lutomierska 146
Chirurgia ogólna — Bałuty — Szpital im. Pasteura (Wigury 19); codziennie Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22) dla przychodni rejonowej nr 7. Szpital im. Skłodowskiej-Curie (Zgierz. Parzęczewska 35) dla przychodni rejonowych nr nr 1, 2, 3 5; Szpital im Marchlewskiego (Zgierz. Dubois 17) Zgierz Ozorków, Aleksandrów, Parzęczew Górna — Szpital im. Brudzińskiego (Kos. Gdyńskich 61), Polesie — Szpital im. Pasteura (Wigury 19) Śródmieście — Szpital im. Biegańskiego (Kniaziewicza 1/5). Widzew — Szpital im. Sonenberga (Pieniny 30).

* * *

Chirurgia urazowa — Szpital im. Radlińskiego (Drewnowska 75)
Neurochirurgia — Szpital im. Kopernika (Pabianicka 62)
Laryngologia — Szpital — Pirogowa (Wólczańska 95)
Okulistyka — Szpital im. Jonschera (Milionowa 14)
Chirurgia i laryngologia dziecięca — Instytut Pediatrii (Sporna 36/50).
Chirurgia szczękowo-twarzowa — Szpital im. Barlickiego (Kopcińskiego 22)
Toksykologia — Instytut Medycyny Pracy (Teresy 8).
Wenerologia — Przychodnia Dermatologiczna (Zachodnia 44) czynna całą dobę oprócz niedziel i świąt.

WOJEWÓDZKA STACJA POGOTOWIA RATUNKOWEGO

Łódź, ul. Sienkiewicza 137, tel 99

OGÓLNOŁÓDZKI PUNKT INFORMACYJNY

dotyczący pracy placówek służby zdrowia, czynny całą dobę we wszystkie dni tygodnia — tel. 615-19.

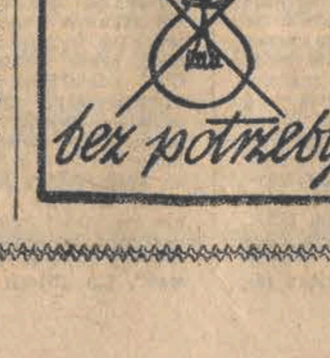

Dziś Jutro i Pojutrze w Radio

PIĄTEK, 25 WRZEŚNIA
PROGRAM I

9.00 Cztery pory roku. 11.40 Tu radio kierowców. 12.05 Z kraju i ze świata. 12.25 Tatrzańska Jesień 81. 12.45 Rolniczy kwadrans. 13.00 Komunikat energetyczny. 13.01 Rybacka prognoza pogody. 13.05 Studio Gama. 14.00 Wiad. 14.05 Studio Gama. 15.00 Wiad. 15.05 Popołudnie dziewcząt i chłopców. 15.30 Studio Relaks. 15.35 Co jest grane? — muzyczna niespodzianka. 15.55 Pięć minut o kulturze. 16.00 Muzyka i aktualności. 16.30 Najpiękniejsza jest muzyka polska — w programie utworv Jana Stefaniego. 17.00 Wiad. 17.10 Magazyn związkowy. 17.30 Radiokurier. 19.00 Dziennik wieczorny. 19.25 Warszawskie orkiestry radiowe. 19.40 Magazyn międzynarodowy „Punkt widzenia". 20.00 Wiad. i informacje dla kierowców. 20.05 Koncert życzeń. 20.30 Granice jazzu. 21.00 Wiad. 21.05 Kronika sportowa. 21.15 Komunikaty Totalizatora Sportowego. 21.18 Muzyka Karola Szymanowskiego. 22.00 Z kraju i ze świata. 22.20 Tu radio kierowców. 22.23 Wybitni soliści polscy — Ewa Podleś. 23.00 Wiad., informacje sportowe oraz „Polemiki". 23.30 Audycja publicystyczna.

PROGRAM II

8.30 Wiad. 8.35 Chwila muzyki. 8.40 Sprawy codzienne. 9.05 Dla kl. 4 — „Jeszcze o śpiewie". 9.30 10 minut z kapelą... 9.40 Radio Moskwa. 10.00 Dla kl. 3 — „Dęby, buki, sosny". 10.25 Dla przedszkoli — „Polka warszawska". 10.45 Miniatury muzyczne. 11.00 Dla kl. 5—8 — „Jedność elementów". 11.30 Wiad. 11.35 Co słychać w świecie. 11.40 O zdrowiu dla zdrowia. 12.05 Muzyka dawnej Warszawy. 12.25 Porady Karoliny Kucowej. 12.45 Śpiewający aktorzy. 13.00 Dla grupy przedszkolaków - „Dzień dobry, to my". 13.30 Wiad 13.36 Wokół spraw naszego stołu 13.51 Bałkańskie rytmy. 14.10 Gospodarcze problemy regionów. 14.20 Stołeczne aktualności muzyczne. 14.40 Klub Olimpijczyków (biologia). 15.00 Pieśni staropolskie. 15.10 Magazyn wędkarski. 15.30 Wiad. 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopców. 16.00 Magazyn turystyczny. 16.20 RTv Szkoła Średnia. 16.35 Reportaż na zamówienie. 17.00 Dzieci specjalnej troski. 17.20 Standardy śpiewane — „Novi". 17.30 Szersze spojrzenie. 17.30 Dymitr Szostakowicz wykonawca własnych utworów fortepianowych. 18.05 Klub Entuzjastów Nowoczesności. 18.30 Echa dnia. 18.40 Dziś pytanie, dziś odpowiedź — „Trudne sytuacje w małżeństwie" — aud. z telefonicznym udziałem słuchaczy — tel. 29-40-21. 19.30 Koncert muzyki polskiej. 20.20 Informacje, rady, propozycje. 20.30 Lekcja języka hiszpańskiego. 20.45 Lekcja języka angielskiego. 21.00 Kosmos bliski i daleki. 21.20 Wiersze śpiewane — Ernest Bryll. 21.30 Wiad. i informacje sportowe. 21.40 Wersje i kontrowersje. 22.00 Teatr PR: „Złodziej doskonały" — słuch. Dana Tarchila. 23.00 Joseph Canteloube-Chants d'Auvergne. 23.20 Książki z zapomnianej półki. 23.30 Wiad. 23.35 Jazz na dobranoc.

PROGRAM III

8.00 Ekspresem przez świat. 8.05 Jesienny standard — „Wierzbo, zapłacz nade mną" 8.30 Zapowiada się ostra zima — spotkanie z K. Dziewanowskim. 8.45 Mikrorecital G Moustaki. 9.00 Dni walczącej stolicy — Kronika Powstania Warszawskiego. 9.15 Z klasyki XX wieku. 9.35 „Białe noce" — wiersze poetów łotewskich. 10.00 Co kto lubi. 10.30 Ekspresem przez świat. 10.35 Kiermasz płyt. 11.00 „Tylko godzinę" — aud. R. Kowalskiego. 12.00 Ekspresem przez świat. 12.05 Niech gra muzyka. 13.00 Powtórka z rozrywki. 13.50 „Prywatne życie ducha dziejów" — odc pow. 14.00 Szkoły instrumentalne francuskiego baroku — viola da gamba. 15.00 Ekspresem przez świat. 15.05 Gitara, kastaniety i piosenka. 15.30 Koncert bez biletu. 16.00 Posłuchać warto... 16.15 Muzykobranie. 16.40 Fotoplastykon — Halka w kimonie — aud. A. Fuksiewicz. 17.00 Ekspresem przez świat. 17.05 3 minuty dla kierowców. 17.10 W tonacji Trójki. 18.10 Polityka dla wszystkich. 18.25 Czas relaksu. 19.00 Codzienne powieść w wydaniu dźwiękowym — K. Czapek: „Inwazja jaszczurów". 19.30 Ekspresem przez świat. 19.35 Solo na flecie Pana gra G. Zamfir. 19.40 Dni walczącej stolicy — Kronika Powstania Warszawskiego. 19.55 Muzyczne impresje. 20.00 Interradio. 20.40 Katalog nagrań — Richard Wright. 21.20 Orlanda Gibbonsa życie i twórczość. 22.00 Fakty dnia. 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Electric Light Orchestra. 22.15 Trzy kwadranse jazzu. 23.00 „Białe noce" — wiersze poetów łotewskich. 23.05 Jam session w Trójce.

PROGRAM IV

9.00 Wiad. 9.05 Poranek w Studiu Gama (stereo). 10.00 „Fatalista" — nowela Michała Lermontowa. 10.20 Wszystkie sonaty na fortepian i skrzypce Beethovena (stereo) 10.50 H. Purcell — Sonata triowa g-moll (stereo). 11.00 Wiad. 11.05 Mistrzowie pięknego słowa — „Pan Tadeusz" — fragm. poematu A. Mickiewicza. 11.25 Muzyczne nowości radiofonii — Sofia (stereo). 12.05 Wiad. (Ł). 12.08 „Kino" — aud. Wojsława Rodackiego (Ł). 12.23 Chwila muzyki (Ł). 12.25 Recital wokalny Teresy Berganzy (stereo). 13.00 Wiad. 13.05 Z malowanej skrzyni (stereo). 13.50 Do dziś bliscy — Stefan Starzyński. 14.20 Koncert muzyki operowej (stereo). 15.00 Studio Gama w Stereo (stereo). 16.00 Wiad 16.05 Antologia poezji ludowej (stereo). 16.20 Muzyka Dymitra Szostakowicza w 75 rocznicę urodzin kompozytora (stereo) 17.00 Aktualności dnia (Ł). 17.20 Recital z archiwalnej taśmy — Zbigniew Szymonowicz (Ł). 17.35 Z nowości wydawniczych — aud. (Ł). 17.55 Koncert z „Nowości Singli 1981" (Ł). 18.20 „Spotkanie z historią" — aud. Krzysztofa Turowskiego (Ł). 18.35 Utwory Jacka Malinowskiego (Ł). 18.45 Muzyczne prowokacje Marka Gartzeckiego (stereo). 19.10 Wybitni aktorzy czytają ulubione książki — „Solaris" — fragm. pow. S. Lema. 19.20 Claudio Arrau gra Liszta (stereo). 20.00 XXV Warszawska Jesień — transmisja z Sali Koncertowej Filharmonii Narodowej w Warszawie (stereo). 21.15 Dyskusja literacka. 21.35 C. d. transmisji (stereo). 22.15 Wiad. 22.20 Chwila muzyki. 22.25 Dzieje teatru operowego (stereo). 23.05 C. Arrau gra Schumanna (stereo). 23.30 Życie dla śmiechu — „Nasza jest noc i oprócz niej nie mamy nic" — aud. J. Górzańskiego 24.00 Wieczorna serenada. 0.55 Wiad.

SOBOTA 26 WRZEŚNIA 1981 R.
PROGRAM I

6.00 Sygnały dnia. 9.00 Cztery pory roku. 11.05 Konfrontacje — aud. Anny Reimaniak. 11.30 Przegląd prasy polityczno-społecznej. 11.40 Tu radio kierowców. 12.05 Z kraju i ze świata. 12.25 Graj gracyku. 12.45 Rolniczy kwadrans. 13.00 Komunikat energetyczny. 13.01 Rybacka prognoza pogody. 13.05 Studio Gama. 14.00 Wiadomości. 14.05 Teatr PR: „Jan Kazimierz na łowach" — słuch. wg komedii Konstantego Majeranowskiego. 15.00 Wiad. 15.05 „Supełek" aud. H. Bielawskiej. 15.30 Studio Relaks. 15.35 Co jest grane? — muzyczna niespodzianka. 15.55 Pięć minut o kulturze. 16.00 Muzyka i aktualności. 16.30 Autor tekstu o sobie — Jerzy Dąbrowski. 17.00 Wiad. i informacje sportowe. 17.10 Radiowe spotkania. 17.30 Radiokurier. 19.00 Dziennik wieczorny. 19.25 Muzyka. 19.30 „Wesoły autobus" nr 280 (Ł). 20.30 Popularne nagrania wybitnych wokalistów. 21.00 Wiad. 21.05 Żołnierski koncert życzeń. 21.35 Przy muzyce o sporcie. 21.58 Komunikaty Totalizatora Sportowego. 22.00 Z kraju i ze świata. 22.20 Tu radio kierowców. 22.23 Muzyka. 22.30 Halo Berlin, halo Warszawa.

PROGRAM II

8.30 Wiad. 8.35 Chwila muzyki. 8.40 Studio Młodych. 9.00 Szkoła współczesna. 9.25 F. Liszt — Poemat symfoniczny nr 9 — Hungaria. 9.50 Motosprawy. 10.00 Co się Wam w tej audycji najbardziej podoba? 10.30 „Z Paryża do Krakowa czyli życie w czasie Jana Brzękowskiego. 11.30 Wiad. 11.35 Co słychać w świecie. 11.40 Zespół regionalny „Gronie" z Żywca. 12.05 Tańce z oper i baletów. 12.25 Mój dom, moje osiedle. 12.45 Śpiewający aktorzy. 13.00 Zgadnij, sprawdź, odpowiedz. 13.30 Wiad. 13.36 Ze wsi i o wsi. 13.51 Spotkania z folklorem. 14.10 Redakcyjne forum. 14.30 Przekrój muzyczny tygodnia. 15.10 „Czata" — mag. wojskowy Studia Młodych. 15.30 Wiad. 15.35 Popołudnie dziewcząt i chłopców. 16.25 Z archiwum jazzu. 16.35 Dwudziestka ambitnych. 17.00 O zdrowie człowieka. 17.20 Wiersze śpiewane — Władysław Broniewski. 17.30 Szersze spojrzenie. 17.50 Teatr muzyczny w kraju i na świecie. 18.30 Wiad. 18.35 Publicystyka międzynarodowa. 18.45 Miniatury muzyczne. 19.00 „Matysiakowie" — odc. 1309 pow. radiowej. 19.30 Szkice o muzyce polskiej XX wieku. 20.00 Muzyczne archiwum PR. 20.30 Lekcja jęz. hiszpańskiego. 20.45 Lekcja jęz. angielskiego. 21.00 Willis Conover przedstawia. 21.30 Wiadomości i informacje sportowe. 21.40 Wersje i kontrowersje. 22.05 Radiovariete. 23.05 Operetka, jej twórcy i wykonawcy. 23.30 Wiad. 23.35 Muzyczny kącik wspomnień.

PROGRAM III

6.30 Między snem a dniem. 8.00 Ekspresem przez świat. 8.05 Wariacje na temat... 9.00 Dni walczącej stolicy — Kronika Powstania Warszawskiego. 9.10 Sześć małych fug organowych Haendla gra E. Power-Biggs. 9.30 „Białe noce" — wiersze poetów łotewskich. 9.35 Sonata E-dur na skrzypce i fortepian. 10.00 Maturzyści 81 — aud. W. Legowicza. 10.30 Ekspresem przez świat. 10.35 Co kto lubi. 11.00 Codziennie powieść w wydaniu dźwiękowym — K. Czapek: „Inwazja jaszczurów". 11.30 Dave Brubeck akompaniuje J. Rushingowi. 12.00 Ekspresem przez świat. 12.05 W tonacji Trójki. 13.00 Powtórka z rozrywki. 13.50 „Prywatne życie ducha dziejów" — odc. pow. 14.00 Szkoły instrumentalne francuskiego baroku — skrzypce. 15.00 Ekspresem przez świat. 15.05 Słuchaj razem z nami. 16.00 Rozrywka na Trójkę. 17.00 Ekspresem przez świat. 17.05 3 minuty dla kierowców. 17.10 Słuchaj razem z nami. 19.00 Klub Światowid. 19.20 Bossa novy na dwie gitary. 19.30 Ekspresem przez świat. 19.35 Solo na flecie Pana gra G. Zamfir. 19.40 Dni walczącej stolicy — Kronika Powstania Warszawskiego. 19.55 Muzyczne impresje. 20.00 Baw się razem z nami. 22.00 Fakty dnia. 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Electric Light Orchestra. 22.15 Teatrzyk Zielone Oko — „Morderstwo przy Park Lane" — słuch. wg opow. Artura Conan Doyle'a. 22.45 Dawnych wspomnień czar. 23.00 Wiersze zapomnianych poetów Oświecenia. 23.05 Słuchaj razem z nami.

PROGRAM IV

9.00 Wiad. 9.05 Poranna serenada — cz. II (stereo). 9.30 Pod batutą Karla Böhma (stereo). 11.00 Wiad. 11.05 Poezja i muzyka — wiersze Andre Bretona. 11.335 Legenda o Jimi Hendrixie (stereo). 12.05 Wiad. (Ł). 12.08 „Nowa szansa zakładów w Głownie" — aud. Henryka Smolagi. (Ł). 12.23 Chwila muzyki. (Ł). 12.25 Najciekawsze interpretacje polonezów na Konkursie Chopinowskim w 1980 r. (stereo). 13.00 Wiad. 13.05 Muzyczne nowości radiofonii — Bratysława (stereo). 13.50 Trzecia strona medalu — magazyn rozrywkowy w opr. K. Jerzykowskiej i M. Kamińskiej. 14.20 Klasycy muzyki XX wieku — Prokofiew (stereo). 15.00 Studio Gama w Stereo (stereo). 16.00 Wiad. 16.05 Klub Młodych Miłośników Muzyki (stereo). 17.00 Jak minął tydzień (Ł). 17.20 Recenzja literacka. 17.25 Test kontrolny. (Ł). 17.26 Stereo-rewia w opr. Ilony Grzesiak. (Ł). 18.23 „Zakochani w folklorze" — aud. Zbigniewa Korzeniowskiego (Ł). 18.45 Prezentacje — „Z tańcem przez wieki" (stereo). 19.30 Giełda płyt (stereo). 20.10 Wybitni aktorzy czytają ulubione książki — „Solaris" — fragm. pow. S. Lema. 20.30 Sławne dzieła, sławni wykonawcy (stereo). 21.15 XXV Warszawska Jesień (stereo). 22.00 Wiad. 22.05 Studio Stereo zaprasza (stereo). 23.20 Biesiada — aud. M. Bajer. 24.00 Studio Stereo zaprasza (stereo).

NIEDZIELA — 27 WRZEŚNIA
PROGRAM I

6.00 Wiad. 6.05 Kiermasz pod Kogutkiem. 7.00 Wiad. 7.05 Fala 81. 7.35 Co niedziela gra kapela. 7.30 Moskwa z melodią i piosenką. 8.00 Wiad. oraz 7 dni w kraju i na świecie. 8.20 „Sezon trwa" — śpiewa Halina Frąckowiak. 8.25 Różne barwy piosenki. 9.00 Wiad. 9.05 Radiowy Magazyn Wojskowy. 10.00 Wiadomości i informacje dla kierowców. 10.05 Informacje sportowe. 10.10 Poranny koncert. 10.30 Radiowy Teatr dla Dzieci — „Tajemnica Przemka znad Prądnika" — słuch. Anny Wolfowej. 11.00 Koncert przed hejnałem. 12.05 W samo południe. 12.58 Informacje dla kierowców. 13.00 Studio Gama. 14.30 „W Jezioranach" — odc. 1118 pow. radiowej. 15.00 Koncert życzeń. 16.00 Wiadomości i informacje dla kierowców. 16.05 Teatr PR: „Porozmawiajmy, jak normalni ludzie" — słuch. Kazimierza Schuberta. 17.00 Radiowe orkiestry przed mikrofonem. 17.30 Studio Młodych. 18.00 Komunikaty Totalizatora Sportowego. 18.05 Informacje dla kierowców. 18.07 Mała Polihymnia — czyli poważnie o muzyce niepoważnej. 19.00 Dziennik wieczorny. 19.15 Przy muzyce o sporcie. 20.00 Koncert życzeń. 21.00 Wiad. 21.05 Aktorzy i robotnicy — opr. O. Marcnockiej. 22.00 Z dziejów jazzu polskiego. 23.00 Wiad. 23.05 Informacje sportowe. 23.15 Rewia piosenek — zapowiada L. Kydryński. 23.45 Jazz na dobranoc.

PROGRAM II

8.30 Wiad. 8.35 Koncert poranny. 9.00 Transmisja mszy świętej z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 10.00 „Niedzielne spotkania" — program literacko-muzyczny. 12.05 Poranek symfoniczny. 13.00 Teatr PR: „Damy i huzary" — słuch. wg komedii A. Fredry. 14.30 Wiadomości. 14.36 Felieton niedzielny Tadeusza Zimeckiego. 14.45 Śpiewa chór Normana Luboffa. 15.00 Radiowy Teatr dla Młodzieży — „Dokąd płynie Esperanza" — słuch. Krystyny Bronzewskiej. 15.30 Radiowe nagrania miesiąca. 16.00 Koncert chopinowski z nagrań Arthura Moreiry-Limy. 16.30 Podwieczorek przy mikrofonie. 18.00 Zgaduj z nami. 18.30 Wiadomości. 18.35 To nam się udało. 19.00 Chwila muzyki. 19.05 Rozgłośnia Harcerska. 19.45 Dom i my. 20.00 Radiowe portrety Polaków — prof. Magdalena Sokołowska. 20.25 Ballady na głosy i instrumenty. 21.00 Wojsko, strategia, obronność. 21.15 Dzieła Beli Bartoka. 22.00 „Gołębie zbierają się przed nocą" — słuch. pop.-naukowe. 22.30 Magazyn Studencki. 23.30 Wiad. 23.35 Co słychać w świecie. 23.40 Śpiewane strofy — Jonasz Kofta.

PROGRAM III

7.00 Melodie — przebudzanki. 7.30 Na góralską nutę. 7.50 Na poboczu wielkiej polityki. 8.00 Nasze typy — przegląd audycji tygodnia. 8.30 Ekspresem przez świat. 8.35 Komu piosenkę... 9.00 Dni walczącej stolicy — Kronika Powstania Warszawskiego. 9.15 Recital z nagrań W. Małcużyńskiego. 10.00 60 minut na godzinę. 11.00 Przeboje z nowych płyt. 11.30 Wieszcz w „Spodku" — aud. M. Szczawińskiego i E. Zymana. 12.00 Melodia przypomni ci... książkę. 12.30 Ostatnie dni Edwarda Rydza Śmigłego — odc. aud. K. Szlagi. 13.00 Orkiestry i dyrygenci. 14.00 Ekspresem przez świat. 14.05 Kontrapunkt. 14.30 Z muzycznego archiwum Pr. III. 15.00 „Urodzeni na początku wieku" — rep. A. Semkowicz. 15.20 „Czas" — nowa płyta Electric Light Orchestra. 16.00 Andrzeja Brauna opowieść o książce trującej. 16.15 Orkiestry Quincy Jonesa i jej soliści. 17.00 Program wieczoru. 17.05 3 minuty dla kierowców. 17.10 A gdyby tak... śpiewa zespół Vox. 17.30 Metamorfozy literackie — Hemingway i Świerczewski. 18.00 Orkiestra Billy Maya i jej soliści. 19.00 Jan Twardowski — rozmowy nie tylko z dziećmi. 19.20 „Bez pleśni" — gra zespół Extra Ball. 19.30 Ekspresem przez świat. 19.35 Solo na flecie Pana gra G. Zamfir. 19.40 Dni walczącej stolicy — Kronika Powstania Warszawskiego. 19.55 Muzyczne impresje. 20.00 Jazz piano forte. 20.40 Miguel de Unamuno — „Don Kichot i tragikomedia współczesnej Europy". 20.50 Śpiewa Anne Sylvestre. 21.00 Dzieła O. Iviera Messiaena. 22.00 Fakty dnia. 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Electric Light Orchestra. 22.15 Orkiestra Nelsona Ryddle'a i jej soliści. 23.00 Wiersze zapomnianych poetów Oświecenia. 23.05 Mała nocna muzyka. 23.30 M. de Unamuno — „Don Kichot i tragikomedia współczesnej Europy". 23.40 Między dniem a snem.

PROGRAM IV

7.00 Poranny koncert muzyki baroku (stereo). 8.00 Wiad. **8.05 Dzień dobry, słuchaczu. (Ł) 8.07 Niedzielny Program Literacki w opr. Jerzego Wilmańskiego (Ł). 9.00 Test kontrolny (Ł). 9.01 Stereo dla fonoamatorów — opr. Anna Kolasa. (Ł).** 10.00 Koncert słuchaczy (stereo). 11.00 Z węgierskiej puszty — zesp. „Delibab" (stereo). 11.20 Wiersze Andrzeja Gnarowskiego. 11.30 Muzyka Karola Szymanowskiego (stereo). 12.00 Teatr Klasyki dla Młodzieży Szkolnej — „Barykada na Konopnej" — słuch. A. Mandaliana wg fragm. pow. W. Hugo „Nędznicy". 13.00 Wiad. 13.05 Sylwetki wielkich artystów — Dawid Munrow (stereo). 14.00 Klasycy muzyki rozrywkowej — G. Gershwin. (stereo). 15.00 Teatr PR — „Balladyna" — cz. II słuch. wg. dramatu Juliusza Słowackiego (stereo). 16.00 Wiadomości. **16.05 Test kontrolny (Ł). 16.06 Mój koncert w stereo — opr. Jerzy Kijo. (Ł).** 17.00 Tu Studio 4 — Warszawska Dyskoteka (stereo). 17.30 Warszawski Tygodnik Dźwiękowy. 18.00 Umberto Giordano — „Feora" — opera w III aktach (stereo). 20.15 XXV Warszawska Jesień — transm. koncertu finałowego z Sali Koncertowej Filh. Narodowej w Warszawie (stereo). 20.55 Wyobraźnia stwarzająca — aud. D. Bieniaszkiewicz. 21.05 D. c. transmisji (stereo). 22.00 Wiad. **22.05 Wiad. sportowe. (Ł)** 22.15 Sądy nieostateczne — aud. H. Komorowskiej. 22.45 Muzyczny magazyn Andrzeja Jaroszewskiego (stereo).

Propozycje kulturalne

Dziś o godz. 18 Teatr im. J. Tuwima zaprasza na widowisko muzyczne „Tuwim, czyli spacer samotny w kraj wspomnień". Scenariusz oparty został na znanych i nieznanych wierszach, tekstach kabaretowych, piosenkach. Reżyserem widowiska jest Tomasz Szymański.

* * *

Natomiast sympatykom kina proponujemy wizytę w Domu Kultury „Lutnia" (ul. Łanowa 14). W godz. 21—24 dziś pierwsza edycja nonstopu filmowego. Będzie to spotkanie z J. Fonda w filmach prod. USA „Przybywa jeździec" i „Chiński syndrom" (wstęp 20 zł). Natomiast 26 bm. o godz. 11 na ul. Łanowa zapraszamy dzieci. Będą mogły obejrzeć „Konika Garbuska" (prod. ZSRR), a potem wziąć udział w zabawach i konkursach.

* * *

Na późną noc mamy propozycję dla sympatyków rozrywki estradowej. Wzorem warszawskiej „Victorii", w „Kaskadzie", poczynając od dziś, codziennie, oprócz poniedziałków (o godz. 22.30) występować będą adepci sztuki estradowej. Gospodarzem wieczorów w tym i w przyszłym miesiącu będzie Kazimierz Kowalski, w listopadzie Hanka Bielicka, a w grudniu Lidia Wysocka. Program przygotowany jest przez Estradę Łódzką, reżyserował Ryszard Czubaczyński, choreografia Kazimierz Wrzosek, kierownictwo muzyczne Andrzej Żylic.

(ra)

STUDENCI

Czy studenci interesują się polityką? Jaki jest ich światopogląd? Pytania niebłahe — gdy zważyć, że odpowiedzi na nie pozwalają wnosić o mentalności przyszłej polskiej inteligencji. Jedno z nich socjologowie Zakładu Socjologii Przemysłu Instytutu Nauk Ekonomiczno-Społecznych przy Politechnice Warszawskiej, a mianowicie: Andrzej Sobolewski, Izabella Seudłak i Janusz Hryniewicz zadali respondentom swojej ankiety wprost (Badanie prowadzone było w maju i czerwcu br. wśród młodzieży studiującej na III roku wszystkich uczelni w Polsce).

Czy interesujesz się polityką? 13 proc. respondentów odparło — tak, bardzo; 51 proc. — raczej tak; 31 proc. — raczej nie; 3 proc. — zdecydowanie nie. Podobne pytania zadano młodzieży w roku 1979 tyle, że tzw. studentom roku zerowego, czyli tym, którzy byli u progu pierwszego roku studiów. Odpowiedzi były dość zbieżne z tymi, jakich udzielono w dwa lata później. Nieco mniej studentów (10 proc.) deklarowało bardzo duże zainteresowanie polityką, nieco mniej studentów interesowało się nią (48 proc.) raczej tak, nieco więcej (36 proc.) raczej nie i 5 proc. nie posiadało tych zainteresowań w ogóle.

Można by więc sądzić, że nie tyle okresy zewnętrznych burz i naporów, co raczej osobowości ludzkie skłaniają do zainteresowań politycznych. Ale też i pytanie socjologów było dość ogólnikowe i skłaniało do deklaracji nie precyzujących postaw. Toteż na nim nie poprzestano. Zapytano studentów następnie, do jakiej grupy zaliczyliby swoją postawę polityczną, formułując kilka jej wariantów. Ledwie 4 proc. opowiedziało się za socjalizmem o takim kształcie, jaki realizowany jest w Polsce. 7 procent wyraziło co do naszego modelu socjalizmu drobne zastrzeżenia, 21 proc. zasadnicze zastrzeżenia. 56 proc. określiło siebie jako zwolenników socjalizmu innego kształtu niż ten, który realizowany jest w naszym kraju, a 12 proc. jako zwolenników orientacji niesocjalistycznej.

Ci ostatni więc w porównaniu ze zwolennikami socjalizmu — wątpiącymi, bezkrytycznymi oraz pragnącymi zmian generalnych razem wziąwszy — stanowią grupę stosunkowo nieliczną. Jakkolwiek nieco większą aniżeli ci, którzy akceptują polski ustrój w pełni bądź z drobnymi zastrzeżeniami. Z ankiety nie wynika, jakie są owe drobne, czy też poważne zastrzeżenia do socjalizmu realizowanego w Polsce, ani też jaki kształt socjalizmu marzy się ponad połowie respondentów. Autorzy ankiety są jednak w stanie przypuszczać, że chęć dokonania poprawek zmierza w kierunku demokracji parlamentarnej bazującej na państwowej własności środków produkcji.

Podobne pytania zadano studentom w roku 1979. Akceptację polskiego socjalizmu bez zastrzeżeń deklarowało wówczas 10 proc. respondentów, 39 proc. miało jednak drobne zastrzeżenia, a 20 proc. — zastrzeżenia zasadnicze. Zasadnicze zastrzeżenia utrzymują się więc na tym samym poziomie (w br. 21 proc. ludzi) niezależnie od upływu czasu i wieku uczestników ankiety. Natomiast w roku 1979 o innym kształcie socjalizmu niż ten, który realizowany jest w Polsce, marzyło 27 proc. uczestników ankiety (a więc dwa razy mniej niż w roku 1981), a orientację niesocjalistyczną deklarowało 3 proc., a więc 4 razy mniej niż obecnie.

Te porównania są interesujące i świadczą o pewnej tendencji constans, występującej w środowisku studenckim, a potwierdzonej przez socjologów. Jest nią chęć dokonania zmian w ustroju istniejącym w Polsce bądź jego generalnej, pryncypialnej reformy. Wprawdzie liczba ludzi o orientacji niesocjalistycznej zwiększyła się znacznie w ciągu dwóch lat (może wzrosła także otwartość wypowiedzi na ten temat — nigdy dokładnie nie wiadomo), przytłaczająca większość przywiązana jest jednak do socjalizmu. I ten ustrój popiera. Ale pragnie go widzieć zmienionym.

(INTERPRESS)
ANNA JAGLIŃSKA

ZA SOCJALIZMEM, ALE...

Ożywienie społeczne, szeroki udział społeczeństwa w dokonujących się procesach przemian obejmuje wszystkie dziedziny naszego życia. Ta chęć współuczestniczenia dotyczy też organizacji samorządowych i przedstawicielskich. A tu już mamy pod ręką — Front Jedności Narodu. Jak wiele organizacji, także FJN podlega i społecznej krytyce swej dotychczasowej działalności, i burzliwym przemianom wewnętrznym.

O tych właśnie sprawach rozmawiamy z prof. dr **Antonim Kotełko,** od marca br. przewodniczącym Łódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu.

— Z głosów krytycznych — i zdajemy sobie sprawę, i często sami jesteśmy ich autorami. Zarzuty formułowane z zewnątrz niejako, w wielu elementach są uzasadnione, może nie we wszystkich tak jednoznaczne, jak mogłoby się wydawać. Faktem jest, że jeśli w naszej przeszłości bezpośredniej, pewne rzeczy były na scenie politycznej rozgrywane nie tak, jak należy, to FJN też w pewnym stopniu w tych błędach uczestniczył. Temu nie można zaprzeczyć. Z tym, że przecież każda z organizacji politycznych, społecznych, instytucji różnego rodzaju, ma przecież prawo do odnowy, i tego prawa do zmian, do doskonalenia swojej działalności w społecznym interesie, nikt nikomu odbierać nie ma prawa.

Zgodzić się trzeba przecież i z tym, że jeśli FJN był w jakimś stopniu animowany, to żyjemy w społeczeństwie bardzo skomplikowanym i animacja zawsze będzie z jakiejś strony następowała. W mniejszym lub większym stopniu. Taka jest zasada współżycia społecznego.

— To samo mamy zresztą w tej chwili i nie ma co ukrywać tych normalnych w końcu zjawisk. Zawsze jakaś siła próbuje animować zjawiska społeczne, podsuwać swoje koncepcje, forsować kierunki czy tendencje działań. Rzecz może jedynie dotyczyć sposobu realizacji tych celów.

— Oczywiście! I właśnie dlatego uważam, że nie można odbierać działaczom frontu przynajmniej możliwości stworzenia organizacji, która przystawałaby bardziej do teraźniejszości.

— Rzecz jest tym ważniejsza, że właśnie front ma obowiązek i zadania w dziedzinie kształtowania struktur samorządowych i przedstawicielskich. Jest to zresztą jedna z najpiękniejszych tradycji naszego społeczeństwa. Była dotychczas realizowana tak czy inaczej, ale najważniejsze jest, jak widzi pan możliwość pójścia „do przodu" właśnie w dziedzinie samorządowej?

— Tu dotyka pan natychmiast kwestii wyborów do władz samorządowych. Myślę, że wybory te powinny odbyć się zgodnie z przewidywanymi terminami i w moim odczuciu, będzie to zarazem pierwsza próba sprawdzenia możliwości porozumienia się sił społecznych na platformie FJN.

— Ale można też na problem samorządu i organów przedstawicielskich spojrzeć z innej strony. Np. uchwała zjazdu „Solidarności" zapowiada w wypadku nieuwzględnienia przez Sejm ich wniosków — bojkot sejmowych uchwał. Jest to groźba odmowy uznania prawnych racji najwyższej władzy w naszym kraju.

— Nie chciałbym tutaj poddawać krytyce uchwały zjazdu. Wydaje mi się jednak, że każde państwo musi się opierać na jakichś strukturach władzy i co do tego nie może być chyba wątpliwości. Jeśli uznajemy Sejm w wypadkach, gdy jego uchwały nam odpowiadają, należy uznawać go także wówczas, gdy mogą nie w pełni satysfakcjonować jakieś odłamy społeczeństwa.

— Negowanie funkcji Sejmu a priori może jedynie pogłębić dezorganizację życia społeczeństwa, prowadząc do anarchii.

— Wypada więc zapytać, co zamiast tego? Jeśli nie uznajemy prawomocnych decyzji Sejmu, to co w zamian?

— Propozycja została zgłoszona — referendum.

— Oczywiście, instytucja referendum jest stosowana w wielu krajach, w niektórych nawet, moim zdaniem, w nadmiarze. Tylko, referendum musi mieć niezwykle precyzyjnie określone pytania, na które odpowiedzieć można tylko „tak" lub „nie". Nie może być stosowane w odniesieniu do problemów ogólnych, lecz wyłącznie szczegółowych. A poza tym wszystkim, referendum może być — i tak jest stosowane w całym świecie — jako instrument badania opinii społecznej dla wypracowania ostatecznych decyzji przez organa przedstawicielskie. U nas byłby to instrument dla Sejmu właśnie, którego prerogatyw nikt nie jest w stanie uchylić ani zawłaszczyć.

— Widziałbym tutaj także pole do działania właśnie dla FJN, jako ruchu społecznego mającego tworzyć platformę porozumienia społecznego.

— Naturalnie! Zastąpić jednak Sejmu stanowiącego prawo w naszym kraju przez stałe referendum nie można.

— Mówi się obecnie wiele o potrzebie odnowy FJN, stworzenia w nim właściwej reprezentacji społecznej. Co robicie w tym kierunku?

— To sprawa bardzo trudna, gdyż Front nie jest organizacją wybieralną, ale działającą na zasadzie przedstawicielstwa. Front nie podejmuje przecież żadnych uchwał, a z tym wiąże się brak konieczności precyzyjnego wyważania odpowiedniej reprezentacji. Te organizacje polityczne, społeczne i zawodowe, które widzą potrzebę uczestnictwa w społecznym dialogu, delegują swych przedstawicieli.

Z naszej strony próbą urzeczywistnienia tej odnowy będzie właśnie sprawa zamknięcia obecnej kadencji organów przedstawicielskich, zwrócenie się do społeczeństwa, organizacji społecznych, politycznych, zawodowych i innych o wydelegowanie swoich przedstawicieli.

— Chciałbym zapytać o sprawy stosunkowo mało znane. Czy FJN jako swego rodzaju ruch społeczny mający organizować wybór i nadzorować funkcjonowanie ciał przedstawicielskich, ma praktyczne możliwości oceny rekomendowanych przez siebie re-

Platforma porozumienia społecznego

prezentantów, funkcjonowania rad, a w razie ocen krytycznych — korygowania ich działalności?

— Właśnie jedną z wad dotychczasowej struktury FJN było to, że zespół poselski był właściwie poza jej strukturą. Zamierzamy to zmienić.

— Wśród zarzutów stawianych FJN jest kwestia reprezentacji. Wiemy, że panorama społeczna poszerzyła się niezmiernie w ostatnim okresie. Co może pan powiedzieć o działaniach na rzecz jej uwzględnienia?

— Jeśli panują o FJN takie opinie, jak mówiliśmy tutaj, trudno oczekiwać, by został od razu uznany za platformę dyskusji, konfrontacji poglądów i wypracowywania wspólnego społecznego stanowiska. Zdaję sobie sprawę, że to jest właśnie to trudne zadanie, jakie nas czeka. Czynimy wiele wysiłków w tej dziedzinie. Jesteśmy organizatorem spotkań przy udziale m. in. przedstawicieli różnych central związkowych, gdzie omawiane są kwestie projektów ustaw o przedsiębiorstwie, samorządzie, radach narodowych, związkach zawodowych i in.

— Jakie są doświadczenia?

— Dziś jeszcze nie wszystkie organizacje społeczne i zawodowe widzą potrzebę współpracy z FJN. Spotkaliśmy się np. z odmową udziału w tych pracach ze strony „Solidarności" Rolników Indywidualnych. Myślę, że nie należy się tym zrażać. Trzeba poczekać, może z czasem przekonają się, że jest to działalność leżąca także w ich interesie. Izolowanie się od działań ogólnospołecznych na dłuższą metę nie daje pozytywnych rezultatów. Zresztą, poszczególni przedstawiciele NSZZ „Solidarność" Ziemi Łódzkiej biorą udział w tych spotkaniach i dyskusjach, zabierają głos, przedstawiają swoje racje.

— Mówiliśmy dotąd o sprawach organizacji politycznego życia społeczeństwa, ale to nie wszystko. Jak widzi pan, kierunki działania FJN poza platformą wyborczą?

— Do zadań FJN powinno należeć podejmowanie pewnych ogólnych, ale istotnych inicjatyw dotyczących regionu, województwa, miasta, gdzie konieczne jest współdziałanie różnych czynników mających na co dzień niewiele ze sobą wspólnego. Widzę więc platformę FJN jako swego rodzaju stymulatora wielu spraw. Chociażby zagadnienia ochrony środowiska, kultury, ochrony zdrowia, związane z życiem młodzieży i ruchem, czy raczej ruchami młodzieżowymi. Jest tych spraw wiele i mają wielkie znaczenie ogólnospołeczne.

Byłbym jednak przeciwko pewnym inicjatywom rozdrabniającym siły FJN na sprawy może i spektakularne, ale przynoszące małe w sumie korzyści. Na przykład niektóre czyny społeczne, które wątpię czy przyniosły rzeczywistą poprawę sytuacji w określonych dziedzinach. Jest też kwestia ustalenia stosunków FJN z samorządem mieszkańców. Nie wiem czy akurat FJN ma stymulować różne komisje pojednawcze itp. Działania FJN powinny koncentrować się na zespole spraw ogólnospołecznych, zasadniczych dla społeczeństwa, zająć się sprawą koncentracji wysiłków z różnych kierunków w tych kwestiach.

— A więc FJN jako platforma dogadywania się sił społecznych, porozumienia...

— i misji dobrych usług. Właśnie tak widzę tę rolę. Chciałbym, aby właśnie wszystkie siły społeczne działające obecnie, zdały sobie sprawę z możliwości jakie w społecznej służbie stwarza FJN. Przejawów zrozumienia tej roli jaką FJN chce spełniać, ciągle jest jeszcze za mało. Ciągle — powiedziałbym — za bardzo tkwimy w przeszłości, w rozpamiętywaniu ran, zamiast skoncentrować się na tym co chcemy i do czego powinniśmy wspólnie jako społeczeństwo zmierzać. Jeśli tego nastawienia nie zmienimy, chyba nic nie uda się zmienić.

— Powiedziałbym, że organizacje społeczno-zawodowe podchodząc z programową nieufnością do wszystkich instrumentów i instytucji demokracji socjalistycznej, jakie działały dotychczas, wiedzą przecież, że właśnie od nich zależy, jak działać będą one w bliższej i dalszej przyszłości.

— Oczywiście, zwłaszcza, że przecież nikt nie ma monopolu na sprawowanie w tym froncie jakiejś dominującej roli. Byłoby to sprzeczne z ideą Frontu Jedności Narodu.

— Może na koniec: jak widzi pan zmiany w funkcjonowaniu FJN jako instytucji demokracji socjalistycznej?

— Powiedziałbym to tak — jeśli ktoś ma zastrzeżenia do dotychczasowej pracy tej instytucji, nic nie stoi na przeszkodzie, by delegował swych przedstawicieli. Zwłaszcza, że przewidujemy tajne wybory do Prezydium Łódzkiego Komitetu FJN. Zdajemy sobie sprawę, że nie ma mowy o rzeczywistym funkcjonowaniu tej, moim zdaniem jednej z najważniejszych instytucji demokracji socjalistycznej, bez przynajmniej minimum zaufania społecznego. A zaufanie to może dać tylko właściwa reprezentacja w ŁK FJN, a nie uchylanie się od niej. Jest to poza tym wszystkim, i mimo wszystko dobra tradycja naszego społeczeństwa. Szkoda byłoby wyrzucić ją za okno.

I jeszcze jedno chciałbym tu powiedzieć — niezależnie od tego jak krytycznie chcielibyśmy spojrzeć na przeszłość — działania FJN jako całości, przyznać trzeba, że w tym ruchu wykształciło się bardzo wielu ludzi, wkładających przez całe lata maksimum serca i zaangażowania osobistego w podejmowane działania społeczne. Ludzi, których na pewno za mało było widać, a robili ogromną robotę społeczną. Wobec negowania generalnie działalności FJN, ci właśnie ludzie odczuwają wielką i nie zasłużoną gorycz. Tego nie wolno nam stracić, bo to jest nasze oparcie w społeczeństwie. Nie ma naprawdę potrzeby rezygnowania z ich wielkiej aktywności społecznej, dlatego w założeniach programowych Frontu Jedności Narodu, jako frontu porozumienia narodowego, kontynuować będziemy wszystkie sprawdzone i społecznie akceptowane zadania.

— Działacze FJN biorą więc na siebie zadania ogromnej wagi społecznej. Wypada życzyć im wszystkim satysfakcji z realizacji tych celów. Dziękuję za rozmowę.

LESZEK RUDNICKI

Muzeum Królowej

Program Wisła w związku z sytuacją w jakiej znalazła się Polska nieprędko zapewne wróci na łamy prasy i nieprędko zacznie być wdrażany w życie. Ostała się z programu Wisła bodaj jedynie koncepcja utworzenia Muzeum Królowej. Muzeum Wisły w Tczewie jest oddziałem Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku. Teoretycznie działa już od stycznia tego roku, praktycznie wszystko jest jeszcze w powijakach. Pomieszczenia muzeum znajdują się w dawnych, zabytkowych zresztą halach fabrycznych z końca XIX wieku Pomorskiej Fabryki Gazomierzy. Są one przystosowywane do celów muzealnych. Eksponaty częściowo znajdują się już w Tczewie, częściowo zaś w Gdańsku. Większość ich zostanie jednak sprowadzona do Tczewa w związku z otwarciem tu pierwszej wystawy w nowo powstałym muzeum. Jej temat „Łodzie ludowe z dorzecza Wisły".

Wśród eksponatów, które już znajdują się w Muzeum Wisły jest między innymi „bat" czyli prom wiślany, który pływał między Janowcem a Kazimierzem Dolnym, dłubanka z Jeziora Lubieszewskiego, k.Tczewa, dłubanka z Majdanu Zbidnickiego nad Sanem, łodzie „żakówki" z okolic Zalewu Wiślanego oraz liczne narzędzia rybackie, sieci itp. Muzeum posiada również bardzo bogate zbiory kartograficzne, liczne dokumentacje rysunkowe statków pływających po Wiśle, wreszcie źródłowa dokumentację Kanału Elbląskiego. Kierownikiem oraz kustoszem Muzeum Wisły w Tczewie jest Roman Klim, który był twórcą znanego już Muzeum Rybackiego w Helu.

(KB)

Czy mogliśmy być lepiej uzbrojeni?

W latach 1918—1939 wydano na cele wojskowe blisko 20 miliardów złotych. Była to suma znaczna, gdyż stanowiła około 44 procent całego budżetu państwa. Finansowanie armii nie przebiegało jednolicie w poszczególnych latach. Zmieniała się sytuacja polityczna i gospodarcza w kraju; w niedługim okresie dwudziestu lat była wojna a potem reforma walutowa ostry kryzys gospodarczy i... intensywne przygotowania do następnej wojny. Wszystko to wpływało zasadniczo na strukturę budżetu państwa i sposób jego rozliczeń. Nie licząc wojny 1920, największe nasilenie wydatków wojskowych nastąpiło między 1934 a 1939 rokiem czyli już po dojściu Hitlera do władzy. Wydano wówczas ok. 6,5 mln zł. W tym samym czasie III Rzesza wydała na ten sam cel 90 mld marek czyli około 200 mld zł, blisko 30 razy więcej niż Polska. Nawet gdyby cały budżet naszego państwa przeznaczyć na uzbrojenie to i tak pozostalibyśmy daleko w tyle.

Skoro nie można było wydać więcej, to czy można było wydać inaczej? Spójrzmy na strukturę wydatków wojskowych. Wyglądała ona następująco: aż 80 proc. na bieżące utrzymanie i wyposażenie sił zbrojnych, 12 proc na rezerwy i zaopatrzenie, 4 proc., na przemysł zbrojeniowy i budownictwo, 4 proc. — inne. Najkosztowniejsze okazało się samo utrzymanie armii. Wynikało to z oparcia polskiej obrony na utrzymywaniu wysokich stanów osobowych wojska, zwłaszcza piechoty i kawalerii. Ale i uzbrojenie nie było tanie. Wysokie koszty produkcji prowadziły do paradoksalnej sytuacji, w której armia tylko w ograniczonym stopniu mogła sobie pozwolić na zakup sprzętu wyprodukowanego przez rodzimy przemysł zbrojeniowy. Nie mógł on w związku z tym rozwinąć produkcji do jakiej był zdolny. Aby utrzymać produkcję tylko na poziomie 45 proc. swoich możliwości, nowoczesne wytwórnie musiały szukać zbytu poza granicami. Miały raczej dobrze rozwinięty marketing, bo znalazły nabywców aż w 37 krajach wśród których były m. in. USA, Palestyna, Chiny i nawet Francja. Pomiędzy naszymi kontrahentami liczyły się jednak Turcja i Urugwaj mające razem blisko połowę zrealizowanych przez nas zamówień zagranicznych.

Czy wobec niedozbrojenia własnej armii eksport broni był konieczny? Chyba tak, ponieważ inna droga oznaczałaby zamknięcie zakładów produkcyjnych. W sumie sprzedano zresztą niewiele bo za 258 mln zł tzn. za około 1/4 globalnych wydatków wojskowych w ciągu jednego roku.

Niełatwa sytuacja polityczna i gospodarcza w jakiej znalazł się kraj u schyłku lat trzydziestych, powodowała, że pieniędzy na utrzymanie i uzbrojenie wojska szukano wszędzie. W akcji na rzecz armii w formie różnych datków i fundacji, brało udział całe społeczeństwo. Choć udział ów nie był, bo nie mógł być znaczący, miał ogromną wymowę moralną. Świadczyło to o tym, że podzielano zdanie niekoniecznie akurat bardzo lubianego Rydza Śmigłego. Powiedział on na krakowskich Błoniach 6 sierpnia 1939 roku: „Cenimy i szanujemy pokój, ale nie ma takiej mocy, która by przekonała nas, że pokój to jest takie słowo, co dla jednych oznacza brać a dla innych dawać". (...) „Niech nikt nie sądzi, że nasza miłość ojczyzny ma mniejsze prawo lub mniejsze nakłada obowiązki aniżeli jego miłość ojczyzny". Nie wiadomo jak wielu naszych obywateli wrzucając monetę do skarbonki FON miało świadomość, że tu całkiem dosłownie chodzi o własną skórę. Wiadomo natomiast, że uzbrojenie było dobre, ale bardzo drogie. W cenach z lat 1934—35 półlekki czołg STK koszował 38.400 zł, półciężarowy samochód Ursus A-30 — 17.457 zł, kbk — 220 zł, ale już ckm. wz. 30 — 3902 zł, bateria haubic 100 mm — 463.000 zł, jeden pocisk do tejże — 112 zł, granat ręczny zaczepny — 3.30 zł, a lekki bombowiec „Łoś" — ok. 500 000 zł. W tym samym czasie samochód osobowy „Polski Fiat" kosztował 17.520 zł. Oczywiście ceny te powiedzą więcej czytelnikom starszej generacji Z całkowitej jednak kwoty jaką dysponowało nasze wojsko wynika, że nie dawała mu ona wielkich szans. Armia wrześniowa nie mogła być lepiej uzbrojona niż była, bo po prostu na więcej nie było nas stać.

WALDEMAR PETROW
(Echo Krakowa")

PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ ŁÓDŹ-ŚRÓDMIEŚCIE w ŁODZI, ul. M. BUCZKA 6

OGŁASZA PRZETARG

na rozbiórkę budynku mieszkalnego (frontowy, murowany, 1-piętrowy), położonego przy ul. Nowotki 52.

Oferty z napisem „Rozbiórka" można składać od daty ukazania się niniejszego ogłoszenia, w terminie do dnia 8 października br.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 9 października br. o godz. 10 w gmachu naszego przedsiębiorstwa, w sali konferencyjnej.

Przed przystąpieniem do przetargu należy wpłacić wadium w wysokości 1.000 zł.

Jednocześnie uprzedza się, że oferent ponosi całkowite ryzyko z tytułu utrudnionej rozbiórki ze względu na konstrukcję budynku, ilość i rodzaj odzyskanych materiałów.

Zastrzega się prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

W przypadku niedojścia do skutku pierwszego przetargu, wyznacza się dodatkowy przetarg w dniu 16 października 1981 r. o godz. 10. 2253-k

ZAKŁADY GALANTERYJNE PRZEMYSŁU GUMOWEGO „STOMIL" w ŁODZI, ul. PIOTRKOWSKA 22

OGŁASZAJĄ PRZETARG OGRANICZONY

na wykonanie elokselacji kształtownika aluminiowego PA47, w ilości 40.000 szt. rocznie oraz 12.000 szt. w IV kwartale br.

Z zakresem zgłoszonych do przetargu robót można zapoznać się w dziale gł. technologa, w godz. 7—14.

Przetarg odbędzie się w dniu 5 października br. w biurze zakładów.

W przetargu mogą uczestniczyć przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie pracy, spółdzielnie rzemieślnicze oraz rzemieślnicy indywidualni.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w biurze zakładów.

Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn. 2295-k

NARODOWY BANK POLSKI ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI w ŁODZI

OGŁASZA PRZETARG

na wykonanie naprawy elewacji budynku mieszczącego się przy al. Kościuszki, róg ul. 22 Lipca w Łodzi.

Naprawie podlegają obluzowane i wykruszone wykładziny kamieniarskie z piaskowca oraz uszkodzone elementy sztukatorskie i rzeźby z piaskowca.

Dokumentacja konserwatorska wraz z opisem szczegółowym robót znajduje się do wglądu w służbie inwestycyjno-budowlanej, pok. 14.

Termin wykonania robót: do 15 listopada 1981 r. (elewacja od al. Kościuszki) oraz do 31 maja 1982 r. (elewacja od ul. 22 Lipca i od pasażu ZMP).

W ofertach należy podać sposób rozliczenia za wykonane roboty oraz wartość ofertową; przybliżony koszt szacowany jest na 600 tys. zł.

Oferty w zapieczętowanych kopertach prosimy składać w terminie do dnia 6 października br. w pokoju nr 14.

Przetarg odbędzie się dnia 7 października 1981 r. w pok. 29.

Narodowy Bank Polski zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bądź odstąpienia od przetargu. 2270-k

REJONOWE PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ i MIESZKANIOWEJ w PABIANICACH, ul. WARZYWNA 1/3

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na sprzedaż następujących pojazdów samochodowych:

1. **Samochód osobowy m-ki „Fiat 125p 1500", nr podwozia 448508, nr silnika 031464, rok prod. 1975, stopień zużycia 60 proc., cena wywoławcza 73.080 zł.**
2. **Samochód mikrobus m-ki „Nysa M521, nr podwozia 15363, nr silnika 252682, rok prod. 1964, stopień zużycia 60 proc., cena wywoławcza 116.000 zł.**

Przetarg wymienionych pojazdów odbędzie się w dniu 16 października br. o godz. 10 w świetlicy PTC w Pabianicach, przy ul. W. Wasilewskiej 7.

W przypadku niedojścia do skutku pierwszego przetargu drugi odbędzie się o godz. 12. Ceny wywoławcze zostaną obniżone o 50 proc.

Przystępujący do przetargu winni wpłacić do kasy przedsiębiorstwa w Pabianicach, przy ul. W. Wasilewskiej 7 wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej, w dniu 14 października br. w godz. 10—14.

Wymienione pojazdy można oglądać w dniu 14 października br. w godz. 10—12 na terenie przedsiębiorstwa w zakładzie transportu przy ul. Warzywnej 1/3.

Przetarg zostanie przeprowadzony zgodnie z zarządzeniem Min. Kom. z dn. 14 kwietnia 1972 r., poz. 148. Monitor Polski Nr 26.

Przedsiębiorstwo zastrzega sobie prawo odstąpienia od przetargu bez podania przyczyn oraz nie odpowiada za wady ukryte i braki związane ze stanem technicznym pojazdów. 2305-k

Nieruchomości

KUPIĘ działkę pod budowę warsztatu w rozliczeniu ewentualnie nowy „Polonez". Oferty „29950" Prasa, Piotrkowska 96.

DOMEK, segment — może być nie wykończony lub M-4, M-5 — kupię. Oferty z ceną „30209" Prasa, Piotrkowska 96.

OGRODNICTWO 650 m. szklarnie, 300 m. folia — sprzedam. Tel. 750-38, godz. 18—20. 30322 g

KUPIĘ lub wydzierżawię ogrodzoną działkę z budynkiem gospodarczym na terenie Łodzi, tel. 636-30 po 18. 30536 g

KUPIĘ gospodarstwo rolne powyżej 3 ha nie koniecznie z zabudowaniami — okolice Łodzi. Oferty — „30571" Prasa, Piotrkowska 96.

PABIANICE sprzedam dom piętrowy 4 mieszkania wolne oraz pomieszczenia na pracownię i sklep, tel. grzecznościowy 15-32-32 po godz. 16. 30321 g

GOSPODARSTWO rolne 8 ha w gminie Lutomiersk (budynki nowe), sprzedam lub zamienię na domek jednorodzinny — okolice Łodzi. Wiadomość: Wiskitno 5, tel. 60 po godz. 16. 30729 g

DOMEK z wygodami, budynki gospodarcze, prosperujący zakład samochodowy i działkę 1,30 ha oraz gospodarstwo 4 ha w Łodzi, z powodu wyjazdu sprzedam. Telefon grzecznościowy 236-40. 31212/31229 g

KUPIĘ działkę rekreacyjną. Tel. 51-99-20, po 18 lub oferty „31165" Prasa, Piotrkowska 96.

SPRZEDAM dom z ogrodem, Łódź-Górna, Warszawa, tel. 28-10-68, Mechowicki, po 17. 31397 g

Kupno-Sprzedaż

KUPIĘ wszystkie kamienie szlachetne w stanie surowym, syntetyczne, naturalne, korale, uszkodzone, Dąbrowskiego 58 m. 17. 30096 g

KUPIĘ prasę balansową i praskę dźwigniową do 1 tony. Tel. 52-71-66 po 20. 29931 g

ZDECYDOWANIE kupię overlock, nóż płonowy elektryczny oraz maszynę wieloczynnościową ciężką. Oferty „30130" Prasa, Piotrkowska 96.

KUPIĘ zgrzewarkę do folii. Tel. 259-47. 30388 g

KUPIĘ płanino, tel. 489-58 30590 g

ZGRZEWARKĘ do drutu kupię, tel. 56-97-38. 30569 g

KUPIĘ papę każdą ilość. Oferty „30484" Prasa, Piotrkowska 96.

KUPIĘ maszynę rękawiczankę z nożem. Tel. 157-82. 30501 g

KUPIĘ prasę graficzną do odbijania druków, wałki do nadawania. Oferty z ceną „30798" Prasa, Piotrkowska 96.

FREZARKĘ do drewna kupię. Tel. 56-45-33. 30603 g

AUTOMAT skarpetkowy — zamienię na maszynę okrągłą produkującą dzianinę. Oferty „30709" Prasa, Piotrkowska 96.

SPRZEDAM kompletne urządzenie do napełniania naboi. Tel. 53-30-84 po 19. 29930 g

SPRZEDAM krzewy róż atrakcyjne odmiany, tel. 56-36-37 po 17. 29968 g

SPRZEDAM zdrowe sadzonki truskawek „Senga Sengana", tel. 56-36-37 po 17. 29966 g

SPRZEDAM beryl — Heliodor 16,5 karat czysty. Oferty „30264" Prasa, Piotrkowska 96.

SURALINA oraz sama biel — sprzedam, tel. 488-78 po 16. 30259 g

SPRZEDAM dywan 2,5 x 3,5 (arabski). Pabianice, Moniuszki 157 m. 49 po godz. 16. 30169 g

SPRZEDAM telewizor 24 cale. Pabianice, Moniuszki 148 m. 40. 30168 g

SPRZEDAM maszynę dziewiarską „10" Umińskiego 6 m. 10. 30264 g

ROZRZUTNIK obornika dwuosiowy sprzedam. Oglądać w niedzielę Brójce 11 k. Łodzi. 30421 g

PIŁĘ formatówkę sprzedam. Sądecka 4 (Stoki). 30336 g

FUTRO tchórzofretki — nowe, sprzedam. Dzwonić: 51-71-96, wieczorem. 30323 g

PIERŚCIONKI z brylantem 0,5 i 0,4 k, szlif nowoczesny, czyste — sprzedam. Oferty z ceną „30307" Prasa, Piotrkowska 96.

CMENTARZ Zarzew — dwa place z pomnikiem sprzedam. Oferty „30310" Prasa, Piotrkowska 96.

SPRZEDAM bransoletkę złotą, tel. 53-81-37. 30567 g

COCKER-spaniele, szczenięta, wózek dziecinny — sprzedam. Tel. 889-59. 30441 g

MIÓD, kit oczyszczany — receptura, 789-01. 30732 g

SPRZEDAM bransoletę 18 k, 34 g. Tel. 638-84. 30736 g

KOŻUCH bułgarski damski okazyjnie sprzedam. Tel. 51-82-22. 30700 g

KARAKUŁY czarne sprzedam. Tel. 633-04. 30540 g

WSTĄŻECZKI do kwiatów kupię. Tel. 352-23, wieczorem. 29812 g

MASZYNĘ wieloczynnościową, stębnówkę, overlock i nóż krawiecki elektryczny — kupię. Tel. 51-34-03, po godz. 16. 31502 g

Pojazdy

URSUS C-355 sprzedam. Modlica 45, k. Rzgowa.

KUPIĘ „Syrenę 105 L" nową lub do roku. Sprzedam bony PKO. Oferty „30010" Prasa, Piotrkowska 96.

„POLONEZA" lub „125 p" — kilkuletnie kupię. Oferty z ceną „29947" Prasa, Piotrkowska 96.

SPRZEDAM „Mercedesa 250 S" (1969), stan bardzo dobry, tel. 404-61, Dłubała. 30373 g

SPRZEDAM „Syrenę 105 L" (1977), tel. 53-86-06. 30538 g

„SKODĘ 105" nową sprzedam. Oferty „30519" Prasa, Piotrkowska 96.

„SYRENĘ 104" do naprawy (blacharka lub na części sprzedam. Łódź, ul. Wici 46 m. 51. 30752 g

„ZAPOROŻCA", rok 1980, po wypadku (lekko uszkodzony) sprzedam. Oferty „30660" Prasa, Piotrkowska 96.

„FORDA-Taunusa" sprzedam, tel. 56-77-30, godz. 10—18. 30734 g

„DACIĘ 1300" po wypadku plus nowe kompletne nadwozie — sprzedam. Zgierz, Osiedle 650-lecia, Żytnia 38b i róż Tuwima, Zakład Zabezpieczeń Antykorozyjnych. 30827 g

„SYRENĘ" (odbiór natychmiast), zamienię na nowego „126 p". 334-62. 30948 g

„PF 126 p' — 1500' (1976), po wymianie silnika — sprzedam. Bartoka 23 m. 28, bl. 613, Henkiel. 31029 g

SPRZEDAM nową „Ładę 1500 S" oraz 3-letniego „Wartburga 353 W". Kupię bony PKO. Oferty „31015" Prasa, Piotrkowska 96.

SPRZEDAM karoserię „Skody 105", tel. 51-56-33. 30624 g

PRZEDNIĄ szybę do „Fiata 1500" (włoski) kupię, tel. Łódź 444-21. 30542 g

PRZYCZEPY bagażowe Niewiadów N-250, N-400 sprzedam. Oferty „30770" Prasa, Piotrkowska 96.

„ŻUKA" po kapitalnym remoncie sprzedam. Grotniki, Adwokacka 2, Kaleta. 30684 g

GARAŻ, okolice katedry, kupię, wydzierżawię, względnie zamienię na ul. Kilińskiego, Tuwima. Oferty „30263" Prasa, Piotrkowska 96.

Lokale

POSZUKUJĘ M-4 lub M-2. Tel. 433-70. 28962 g

STUDENTKA I roku medycyny poszukuje w centrum Łodzi komfortowej kawalerki lub pokoju przy samotnej pani. Warunek — telefon. Oferty „29938" Prasa, Piotrkowska 96.

TRZY pokoje, kuchnia, 64 m kw., zamienię na dwa mniejsze, tel. 53-67-36. 30037 g

CUDZOZIEMCOWI wynajmę M-4 z telefonem w bardzo dobrym punkcie. Oferty „30254" Prasa, Piotrkowska 96.

KUPIĘ mieszkanie własnościowe lub dom, tel. 52-65-79. 30189 g

POKÓJ do wynajęcia. Tel. 52-91-39. 30163 g

MŁODY poszukuje pokoju (wygody), tel. 687-40 (17—22) 30036 g

ZAMIENIĘ mieszkanie lokatorskie dwupokojowe Retkinia, na dwupokojowe lub większe Żubardź, Julianów, Radogoszcz. Tel. 779-83. 30134 g

CUDZOZIEMIEC z żoną poszukuje mieszkania dwupokojowego z kuchnią, łazienką, telefonem, garażem, blisko politechniki. Oferty „30133" Prasa, Piotrkowska 96.

POSZUKUJĘ M-2, M-3, tel. 51-72-93. 30371 g

WYNAJMĘ pokój studentom. Wygody, telefon. 200-59. 30344 g

PILNIE kupię M-3 własnościowe z wygodami w Łodzi. Oferty „30549" Prasa, Piotrkowska 96.

KAWALERKĘ w centrum Łodzi w nowym budownictwie z dużą loggią, zamienię na równorzędne lub większe w Warszawie. Tel. 27-98-28 Warszawa. 30552 g

POSZUKUJĘ kawalerki — płatne za rok z góry. Oferty „30730" Prasa, Piotrkowska 96.

M-4 kwaterunkowe, telefon (Wojska Polskiego), zamienię na M-3, telefon (Kilonowa) lub okolica. Tel. 51-25-24, po 17. 30731 g

M-2 i M-3 zamienię na dogodnych warunkach na M-5, domek lub segment. Oferty „30743" Prasa, Piotrkowska 96.

M-2 dwupokojowe, Zgierz, zamienię na podobne w Łodzi. Oferty „30760" Prasa, Piotrkowska 96.

PANIENKA pracująca — członek spółdzielni mieszkaniowej, poszukuje pokoju z niekrępującym wejściem. Płatne miesięcznie. Oferty „30755" Prasa, Piotrkowska 96.

OBCOKRAJOWIEC wynajmie mieszkanie M-2 lub M-3. Oferty „30758" Prasa, Piotrkowska 96.

CUDZOZIEMIEC poszukuje M-3 lub M-4 umeblowane, wszystkie wygody, telefon, na rok lub dwa lata, tel. 893-41, godz. 16—18. 30872 g

M-3, okolice Julianowska — Pojezierska, kupię. W rozliczeniu może być M-3 na Kilonowej. Oferty „30812" Prasa, Piotrkowska 96.

ZAMIENIĘ mieszkanie 4-pokojowe, stare budownictwo na domek letniskowy. Warunki do uzgodnienia. Oferty „31209" Prasa, Piotrkowska 96.

MIESZKANIE, nadające się na pracownię lub sklep (centrum) zamienię na M-3. Tel. 56-14-00.

Nauka Praca

CHEMIA, matematyka. 789-01. 30738 g

NIEMIECKI — Liszak. 897-11. 30668 g

GRAMATYKA języka polskiego, literatura, tel. 56-69-46, po 17, Jach. 30563 g

MATEMATYKA, fizyka. Fijałkowski. Tel. 460-12. 29961 g

MATEMATYKA, fizyka. 374-62, Malinowski. 27960 g

MATEMATYKA, 51-74-10, mgr Pluskowski. 28171 g

MATEMATYKA, fizyka, — egzaminy. 703-11, Dobrzycka. 28701 g

POLITECHNIKA ŁÓDZKA
INSTYTUT MASZYN PRZEPŁYWOWYCH

zatrudni

z-cę dyrektora Instytutu d.s. organizacyjno-technicznych (asystenta dyrektora).

Oferty z podaniem kwalifikacji prosimy przesłać pod adresem: Dyrektor Instytutu Maszyn Przepływowych PŁ, ul. Gdańska 155, 90-924 Łódź lub osobiście w środy, w godz. 9.30 — 12.30. 2155-k

ZAKŁAD GAZOWNICZY w ŁODZI

zawiadamia byłych pracowników, którzy przeszli na emeryturę lub rentę oraz wdowy i sieroty po pracownikach, emerytach i rencistach

że od 1 lipca 1981 r. został wprowadzony zwiększony deputat gazowy, wypłacany w ekwiwalencie pieniężnym.

Wyżej wymienione osoby zgłoszą się do działu pracy, płac i spraw socjalnych w Zakładzie Gazowniczym w Łodzi, ul. Targowa 18, tel. 308-90. 2242-k

SZYCIE spodni w terminie 3—5 dni. Greczyło, Rewolucji 1905 r. 17. 27312 g

MURARZY wysoko kwalifikowanych przyjmę do pracy za granicą. Zgłoszenia: Żyżyński, Buczka 3/5 (oficyna — budowa), godz. 8—16. 31438 g

UCZNIA do nauki zawodu czapnictwa przyjmę od zaraz. Pracownia czapek, A. Milczarek, Łódź, Piotrkowska 88. 31474 g

ZATRUDNIĘ na pełny etat pracownika(czkę) do szycia czapek męskich (szwaczka). Pracownia czapek A. Milczarek, Łódź, Piotrkowska 88. 31475 g

ZATRUDNIĘ palacza do małego gospodarstwa ogrodniczego. Ksawerów k. Łodzi, ul. Żytnia 6.

BUKIECIARKĘ solidną zatrudnię. Ksawerowska 99 30690 g

POTRZEBNA osoba do prowadzenia kuchni w prywatnym przedszkolu. Tel. grzecznościowy 602-59, godz. 18—20. 30745 g

POTRZEBNA fryzjerka damska. Sienkiewicza 40. 30673 g

POSIADAM overlock — przyjmę pracę. Składowa 31 m. 48. 30672 g

MASZYNISTKĘ rencistkę zatrudnię. Oferty „30667" Prasa, Piotrkowska 96.

ZATRUDNIĘ pomoc domową na 8 godzin. 31-61-33 30655 g

POMOC domowa do małej rodziny na 8 godz. potrzebna, tel. 52-08-54. 30627 g

TELERADIO — mechanika, specjalność układy tranzystorowe, zatrudnię w zakładzie usługowym na cały lub pół etatu. Oferty „30623" Prasa, Piotrkowska 96.

CIEŚLI, murarzy, zatrudni zakład budowlany. Łódź, Lniana 30 m. 80. 30318 g

SZWACZKI do zakładu bieliźniarskiego zatrudnię. Oferty „30520" Prasa, Piotrkowska 96.

MŁODY, wykształcenie średnie, podejmie pracę. Oferty „30568" Prasa, Piotrkowska 96.

POTRZEBNE szwaczki do szycia spodni. Tel. 51-37-99, po godz. 16. 30338 g

ZATRUDNIĘ stolarza meblowego. Przybyszewskiego 122. 30038 g

SZWACZKĘ zatrudnię. Warunki bardzo dobre. Tel. 382-07. 29321 g

Różne

TV — Pogotowie. Rosiak, 53-28-67. 27863 g

BOAZERIE różnych wzorów wykonuje Juszczak, Sokolniki, Sokolnickiego 86, tel. 213-14. 30802 g

CYKLINOWANIE, lakierowanie parkietów. Bednarczuk, 721-63. 29209 g

CYKLINOWANIE bezpyłowe, lakierowanie. 53-49-27, Grzywacz. 27736 g

FRYZJERKI Kasia i Grażyna z zakładu Zachodnia 24, zapraszają szanowne klientki do zakładu al. Kościuszki 41 (róg Andrzeja Struga). 27974 g

NAPRAWA telewizorów, 393-43, Stelter. 29728 g

PARKIETY — układanie, cyklinowanie, lakierowanie, 677-82, Wycech. 28193 g

SPECJALISTYCZNY Zakład Dezynsekcji skutecznie tępi wszelkie szkodniki (karaluchy, pluskwy, muchy, mrówki, pchły itp.). Zlecenia na usługi przyjmują telefony 18-15-78 i 334-78. 30754 g

PRYWATNE przedszkole prowadzi była nauczycielka przedszkola, obecnie absolwentka psychologii. Tel. grzecznościowy 602-59, godz. 18—20. 30746 g

W ZWIĄZKU z likwidacją pracowni krawieckiej Tybury Genowefy przy ul. Biegańskiego 45 w Łodzi, prosimy klientów o odbiór materiałów do 1 grudnia br. 30543 g

NOWO otwarty sklep konfekcja niemowlęco-dziecięca poszukuje dostawców. Zgierz, ul. Łęczycka 71, przy E-16. 30568 g

MASAŻE lecznicze, tel. 671-99, Koryciński. 30015 g

SPRZEDAM M-3, działkę z domem k. Łodzi i „Poloneza", Tel. 447-73. 30774 g

POSIADAM zgrzewarkę do folii, oczekuję propozycji. Oferty „30611" Prasa, Piotrkowska 96.

18 WRZEŚNIA skradziono „Żuka" SKC 0524 (blaszak) zgniła zieleń. Wiadomość wynagrodzę. Tatrzańska 87/53, tel. 53-50-54. 30944 g

WYTŁUMIANIE drzwi ozdobne oraz skuteczne zabezpieczanie. Błaszczyk, 52-42-57 lub 52-83-63. 27705 g

„JOWISZ" — naprawa. 51-54-93, inż. Hoff (8—9). 27515 g

REGENERACJA kineskopów kolorowych i czarno-białych. Tel. grzecznościowy 662-52, Jezierska. 30198 g

TEGO JESZCZE NIE BYŁO! W LOTERII PIENIĘŻNEJ Błyskawica EXTRA

DO WYGRANIA AŻ 80 SAMOCHODÓW OSOBOWYCH

Polonezy, Fiaty 125p, Fiaty 126p

LOSY W KIOSKACH „RUCH" W CAŁYM KRAJU

POLSKI MONOPOL LOTERYJNY

na ekranie TV

PIĄTEK, 25 WRZEŚNIA

PROGRAM I

6.00 TTR, RTSŚ — fizyka, sem. 1. 6.30 TTR, RTSŚ — biologia, sem. 1. 9.00 Dla szkół: geografia kl. 5; 9.55 Krajobrazy Polski, kl. 4 11.55 Wychowanie obywatelskie, kl. 8 13.30 TTR — uprawa roślin, sem. 3. 14.00 TTR — mechanizacja rolnictwa, sem. 3 (Ł). 15.40 Redakcja Szkolna zapowiada. 15.55 NURT — problemy nauczania przedszkolnego i nauczania początkowego. 16.30 Dziennik. 17.00 Dla dzieci: „Dziękuję, jakoś leci". 17.25 W kręgu rodziny. 17.55 Filmy animowane. 18.20 Impulsy. 18.50 Dobranoc — „Makowa panienka" 19.00 Wędrówki z kamerą — „Żółwie z Galapagos" — dok. film przyrodniczy prod. kanadyjskiej. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Monitor rządowy. 20.30 „Na drugiej linii frontu" (2) — „Napad" — serial prod. radz. 21.50 Listy o gospodarce. 22.35 Mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn. 23.35 Dziennik.

PROGRAM II

8.55 Transmisja z obrad Sejmu PRL. 19.00 Wiadomości (Ł). 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Świat na małym ekranie. 20.35 Taaka ryba — poradnik wędkarski. 21.05 24 godziny. 21.15 Program na dziś i jutro — Elektrownie gospodarcze. 21.50 „Młodsza synowa" — dramat obyczajowy.

SOBOTA, 26 WRZEŚNIA

PROGRAM I

6.00 TTR — uprawa roślin, sem. 3. 6.30 TTR — mechanizacja rolnictwa, sem. 3 (Ł). 7.00 TTR — uprawa roślin, sem. 1. 7.30 TTR — hodowla zwierząt, sem. 1. 9.00 „Sobótka" — magazyn młodzieżowy. 10.20 Warszawskie koło lutnicze — wojskowy film dok. 10.50 Klub Dobrej Książki. 11.15 STUDIO 2. 11.20 Magazyn pana Manna. 12.00 Co słychać w Polsce? — ośrodki dla Studia 2. 13.05 Kalejdoskop Kino-Oko. 14.15 W Starym Kinie: film archiwalny prod. polskiej pt. „Gehenna". 15.40 Teleturniej dla dzieci — „Co to jest". 16.00 Dziennik. 16.30 Bliżej natury — „Bioprady przyrody". 16.55 Herbert von Karajan z berlińskimi filharmonikami — uwertura Ludwiga van Beethovena „Egmont". 17.05 Magazyn reporterów — Flesz. 17.35 „Wifon przedstawia". 18.05 Finały mistrzostw Europy w siatkówce mężczyzn. 18.50 Dobranoc — „Bolek i Lolek". 19.00 Z cyklu: „Na dno Ameryki" — cz. 1 pt. „W drodze do Sierra Mazateca" — rep. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.20 „Stąd do wieczności" — cz. 2 filmu prod. USA. 22.00 „Nahorny + 1" — Irena Jarocka. 22.30 Dziennik. 22.45 „Spotkania w drodze" — rep. 23.15 Muzyczne forum — wydanie 5.

PROGRAM II

16.20 Popołudnie przygody i podróży. 17.50 „Pierwsze porywy" (4) — serial fab. prod. ZSRR. 19.00 Wiadomości (Ł). 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Godzina jazzu — program rozrywkowy. 21.00 Program muzyczny. 21.30 „Książę regent" (5) — „Ojciec i syn" — serial historyczny Tv Ang. 22.20 Poeci i ich wiersze — Jerzy Gorański. 22.35 XXV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień 1981

NIEDZIELA, 27 WRZEŚNIA

PROGRAM I

6.10 TTR — uprawa roślin, sem. 1. 6.40 TTR — hodowla zwierząt, sem. 1. 7.10 TTR, RTSŚ — wiedza naszą szansą. 7.30 Nowoczesność w domu i zagrodzie. 8.00 „Tydzień" — magazyn rolniczy. 8.40 Telewizjada. 9.00 Teleranek. 10.30 Antena. 11.00 „Tajemnice sztuki nowoczesnej" (1) — „Fowizm" — francuski serial dok. 12.00 Dziennik. 12.45 Telewizyjny koncert życzeń. 13.30 Kółka rolnicze wczoraj i dziś. 14.15 „Saga rodzinna" (1) — „Odon Bujwid i jego ród". 14.45 Losowanie Dużego Lotka. 15.00 Teatr dla dzieci — „Wojna o echo" 15.55 Czary, mary — franc. program rozrywkowy. 16.30 „Weterynarz" — rep. 16.55 Zgadnij, kim jestem. 18.00 Mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn. 18.45 Proste pytania. 19.00 Wieczorynka — „Pszczółka Maja". 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 „Dłonie na oczach" (2) — serial prod. włoskiej. 21.10 Spotkanie z gwiazdą — Juliette Greco. 22.10 Sportowa niedziela.

PROGRAM II

12.10 „Życie i walka" — program wojskowy. 12.40 Telewizja młodych widzów — CDN. 13.10 Przeboje tygodnia. 14.10 Spotkania literackie. 14.40 Wystąpienie prezesa Polskiego Związku Głuchych. 14.50 „Wyjście z ciszy" — program rozrywkowy. 15.10 Teatr Telewizji — Adam Mickiewicz: „Pan Tadeusz", księga IV — „Dyplomatyka i łowy". 18.10 „Mówiącym gestem" — film dok. 18.45 Brazylia — dzieci ludu — film dok. prod. ang. 17.15 Popołudnie fauny i flory. 18.00 „Niewidomy, głuchy, niemy" — film dok. prod. NRD. 19.40 Rzeźbiarze powietrza. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 XXV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień 1981. 21.30 Filmoteka Narodowa — filmy Stanisława Różewicza: „Samotność we dwoje".

PONIEDZIAŁEK, 28 WRZEŚNIA

PROGRAM I

13.30 TTR, RTSS — matematyka, sem. 3. 14.00 TTR, RTSŚ — fizyka, sem. 3. 14.30 Godzina dla rządu. 15.55 NURT — matematyka (Ł). 16.30 Dziennik. 17.00 Dla dzieci — „Zwierzyniec". 17.30 Giełda. 17.45 „Ile jest życia" (1) — „Już wolni!" — film TP. 18.50 Dobranoc. 19.00 Echa stadionów. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Rolnicze rozmowy. 20.10 Teatr Telewizji — Stanisław Bieniasz: „Urlop zdrowotny". 21.55 Wieczorne rozmowy. 22.25 Dziennik. 22.40 Telewizja w sprawie miliardów.

PROGRAM II

19.00 Wiadomości (Ł). 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 SPOTKAJMY SIĘ RAZ JESZCZE: 20.05 Czym skorupka za młodu... — Inna książka dla dziecka. 20.35 Dziwny cudzoziemiec — rep. 21.05 Jaki jestem naprawdę — J. Waldorff. 22.00 24 godziny. 22.10 „Zaliczenie" — nowela filmowa TP.

WTOREK, 29 WRZEŚNIA

PROGRAM I

14.30 Godzina dla rządu. 16.30 Dziennik. 17.00 Dla dzieci: „Skakanka". 17.30 PKF. 17.40 „W gościnie u Węgrów" — rep. 18.10 Dla młodych widzów — CDN. 18.50 Dobranoc. 19.00 Klinika zdrowego człowieka. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Publicystyka dtv. 20.15 „Zwyciężyć siebie" — angielski dramat. 21.55 Pierwsze ostrzeżenie, czyli reforma przemysłu drobnego. 22.40 Dziennik. 22.55 Ocalić od zapomnienia.

PROGRAM II

18.00 Wiadomości — wydanie kieleckie (Ł). 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Antykwariat. 20.30 Wtorek melomana. 21.30 24 godziny. 21.50 Wieczór filmowy — filmy dokumentalne z lat siedemdziesiątych.

ŚRODA, 30 WRZEŚNIA

PROGRAM I

16.30 Dziennik. 16.50 Losowanie Express i Małego Lotka. 17.00 Puchary Europy w piłce nożnej. 19.15 Dobranoc. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 „Samuraj i kowboje" — franc. film fab. 21.55 Klub Jazzowy Studia Gama. 22.25 „Próby". 22.55 Dziennik.

PROGRAM II

18.00 Wiadomości (Ł). 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Stopklatka. 21.25 24 godziny. 21.35 Kto chce zostać dudziarzem — program rozrywkowy. 21.50 „Pokłosie wojny" — amerykański dramat psychologiczny.

CZWARTEK, 1 PAŹDZIERNIKA

PROGRAM I

16.30 Dziennik. 17.00 Czwartek TDC. 18.00 „Patrol" — „Na żelaznych szlakach". 18.25 Międzynarodowy Dzień Muzyki. 18.50 Dobranoc. 19.00 Sonda. 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 Rolnicze rozmowy. 20.15 „Spadkobiercy pani Burke" (3) — „Dobry braciszek Jee" — irlandzki serial kryminalny. 21.15 Pegaz. 22.00 Śledztwo — dokumentacja do aktu oskarżenia. 22.35 Dziennik. 22.50 Telewizja w sprawie miliardów.

PROGRAM II

18.00 Magazyn kulturalny (Ł). 19.30 Dziennik telewizyjny. 20.00 NURT — innowacje metodyczne w nauczaniu matematyki (Ł). 20.30 NURT — problemy wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego. 21.00 NURT — cywilizacja i kultura współczesna. 21.30 24 godziny. 21.40 Międzynarodowy Dzień Muzyki.

N/z: fryzury na jesień, proponowane przez mistrza Laurenta.
CAF — Ireneusz Radkiewicz

„Paryżanka" to jest to

Obciąć czy zostawić długie? Warszawski mistrz grzebienia Laurent zachęca do ostrzyżenia włosów proponując „Słońce" (jest to pewna wariacja na temat fryzury punk) oraz swobodną i nieco nonszalancką „Paryżankę". Niewątpliwie dadzą się one zauważyć w tłumie. Dla wielu młodych osób mogą być bardzo twarzowe. Obie wymagają dwóch rzeczy: trwałej ondulacji i doskonałego strzyżenia tak zwanego warstwowego. Powinno ono trwać co najmniej pół godziny podkreśla mistrz Laurent. W przypadku „Słońca" króciutko ostrzyżone włosy przypominają do złudzenia promienie — stąd nazwa. „Paryżanka" ma górę długą do 6 centymetrów, zaś dół — 10 cm. Na co dzień nosimy ją bez modelowania i nakręcania. Po starannym umyciu głowy smarujemy włosy odżywką, której nie zmywamy, suszymy, najlepiej bez użycia suszarki, w naturalny sposób i idziemy do biura czy na uczelnię. Na wieczór można ją „zrobić" szczotką. A jeśli ktoś nie chce się rozstać z długimi włosami? Pozostaje upinanie włosów w najrozmaitszy sposób przy pomocy spineczek i grzebyków albo fryzura dyskotekowa — coś w rodzaju uczesania, jakie mają Aniołki Charliego.

I jeszcze jedno — modne są bardzo drobne pasemka. (BM)

dzienniczek

▲ *PODCZAS MECZU dwóch drużyn wojskowych w Chile, żołnierze pobili dotkliwie sędziego Omara Salazara — tak, że musiano go odwieźć do szpitala. Kibiców skłonił do tej akcji oficer, którego nie satysfakcjonowały orzeczenia sędziego, więc wydał rozkaz zlinczowania sędziego.*

▲ MNOŻĄ SIĘ U NAS RZECZY ZASTĘPCZE: zastępcza etykieta, zastępczy proszek do prania, którym strach prać et caetera. Na bramie krakowskiej kamienicy pojawił się napis: „Brama zastępcza. Oryginał w konserwacji".

▲ *Z DUŻĄ DOKŁADNOŚCIĄ podano liczbę osób, które w Stanach Zjednoczonych mają już ponad milion dolarów. Według ostatnich danych, jest ich 574.342. Najwięcej milionerów mieszka w Nowym Jorku i w Kalifornii.*

▲ SAMOTNA EMERYTKA w Nowej Hucie otrzymała rachunek za energię, zgodnie z którym musiałaby od razu zapłacić przeszło 67 tys. zł, a za następne miesiące po 11 tys. zł. Czeka teraz na stosowną podwyżkę renty.

▲ *DEMENTI W PRASIE CHIŃSKIEJ wobec pogłosek, że w dawnym pałacu cesarskim w Pekinie straszy: „Duchy nie istnieją i nie było ich także przez cały okres panowania obu ostatnich dynastii — Ming (1369—1644) i Cing (1644—1912)".*

◆ GOTUJĄCY SIĘ DO WŁASNEGO WESELA 30-letni Alfred Z. z Rudy Śląskiej nabył okazyjnie, od faceta poznanego w pociągu Katowice — Warszawa, 25 butelek wódki „Bałtyk", płacąc po 400 zł za butelkę. Całą tę baterię zaczęto otwierać dopiero gdy po ślubie goście siadali do stołu. Wtedy okazało się, że we wszystkich butelkach była woda. Zdarzenie to niewątpliwie zawiera dwie cechy pozytywne: naukę, że należy być ostrożnym w kontaktach z przygodnymi znajomymi proponującymi tzw. złoty interes, a także fakt, że weselnicy ponieśli mniejszy od spodziewanego uszczerbek na zdrowiu, jednak są to tematy do niespiesznej refleksji przed zaśnięciem, zaś w tamtej sytuacji odkrycie oszustwa wywołało reakcje dosyć brutalne.

▲ *WŁAMYWACZ, który wdarł się nocą do mieszkania w Poitiers we Francji, został niespodziewanie powalony mocnym uderzeniem. Ponieważ stracił przytomność, wezwano pogotowie ratunkowe. Zaprawiła go tak w ciemię, obudzona podejrzanymi szmerami Jeanne de Beauchamp, a do zadania obezwładniającego ciosu złodziejowi, posłużyła jej lampa, stojąca na nocnym stoliku. Pani de B. liczy sobie 99 wiosen.*

— Zmarzłam! Dlaczego nie pomyślałeś o tym w lipcu lub sierpniu?

Znaki Zodiaku

(PÓŁ ŻARTEM PÓŁ SERIO)

BARAN (21.3. — 20.4.). Przede wszystkim ważne okażą się sprawy prywatne. Jakieś nowe sytuacje i układy. One pochłoną Twój czas i energię. Pod koniec tygodnia zaczną dominować problemy zawodowe. Tu także nastąpią pewne zmiany.

BYK (21.4. — 21.5). Niektóre sprawy przeciągną się poza ten tydzień. Twój nastrój nie będzie najlepszy, gdyż nastąpi nagromadzenie obowiązków i czynności, o których nie miałeś nawet pojęcia. Ktoś bliski pragnie od Ciebie usłyszeć słowa uznania i otuchy.

BLIŹNIĘTA (22.5. — 21.6.). Tydzień wypełniony będzie sprawami natury osobistej i ogólniejszymi... We wszystkich musisz się wykazać rozwagą, a chwilami — ostrożnością. Czekają Cię nowe wydatki, których nie przewidziałeś w domowym budżecie.

RAK (22.6. — 22.7.). Od pierwszych dni sprawy potoczą się wartko, co wymagać będzie od Ciebie wzmożonego wysiłku. Sytuacja rodzinno-domowa będzie absorbowała Twą uwagę. Znaki przyjazne: Skorpion i Bliźnięta.

LEW (23.7. — 22.8.). Czekają Cię spore wydatki. Uszczerbek w budżecie nadrobisz dodatkowymi zajęciami. Pod koniec tygodnia wypadki potoczą się nieco inaczej, co wymagać będzie od Ciebie zmiany stanowiska.

PANNA (23.8. — 22.9.). Możesz liczyć na przychylność wielu osób. Życzliwych ludzi nie brak, musisz ich tylko dostrzegać brać w rachubę przy podejmowaniu i realizowaniu swych planów. Samotni być może spotkają bratnią duszę.

WAGA (23.9. — 23.10.). Na pierwszy plan wysuną się sprawy zawodowe, które przysporzą wiele nowego. Twój aktywny udział może wpłynąć na zmianę sytuacji. Ostatnie dni tygodnia pod znakiem rozmów i spotkań.

SKORPION (24.10. — 22.11.). Podjęte teraz działania wymagają ostrożności i rozwagi. Rysuje się ewentualnie zmiana miejsca pobytu lub pracy. Pod koniec tygodnia szansa na niespodziewany zarobek.

STRZELEC (23.11. — 22.12.). W najbliższych dniach szansa na spotkanie kogoś, kto b... Cię zainteresuje. Twoja sympatia spotka się z wzajemnością. Da o sobie znać sprawa, którą musisz bezzwłocznie i ostatecznie załatwić.

KOZIOROŻEC (23.12. — 20.1.). Dużo bardzo interesujących spraw, w których będziesz miał swój udział. Efekty okażą się warte uwagi. Pod koniec tygodnia rozmowa w gronie osób, które cieszą się Twym zaufaniem i mogą Ci wiele pomóc.

WODNIK (21.1. — 20.2.). Najbliższe dni przyniosą sukces w wielu sprawach. Wpłynie to na poprawę Twego nastroju. Mimo wszystko, musisz zmobilizować siły, by wybrnąć z sytuacji, która narosła. Znaki przyjazne: Koziorożec i Baran.

RYBY (21.2. — 20.3.). Przed Tobą ważny tydzień. Zacznij przede wszystkim od spraw zawodowych. Możesz oczekiwać ciekawych propozycji. Jeśli chodzi o sprawy domowe, Twoje plany mogą ulec pewnym zmianom.

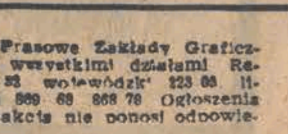

ROZKOSZE ŁAMANIA GŁOWY 240

REDAGUJE JERZY KAŁUZKA

Szyfrogram

Należy odgadnąć wyrazy podane poniżej a następnie w miejsce liczb wpisać do diagramu odpowiadające im litery i odczytać rzędami poziomymi przysłowie

1. Popularny ptak drapieżny: 12 — 10 — 22 — 15 — 27 — 23 — 7 — 3;
2. Produkt spożywczy: 26 — 2 — 30 — 6 — 28 — 4 — 29 — 17;
3. Jezioro w Suwalskiem: 8 — 13 — 18 — 16 — 5;
4. Nosi je pływak: 14 — 19 — 9 — 21 — 31;
5. Efekt spalania: 11 — 24 — 32;
6. Jednostka podziału terytorialnego w starożytnej Attyce: 1 — 20 — 25;

1.	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

Rozwiązanie „Rozkoszy łamania głowy" nr 239

KWADRAT MAGICZNY: Orszak Skyros, zarost, Kostra.

REBUS: Kobieta bez cienia.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: Maria, taboret, Lompa, katedra, bas, renta, aktorka, abaka, korek, satrapa, Kadar, Goa, tornado, Roman, Niagara, Anawa.

PIONOWO: Malaria, Rumunia, Alabama, taksa, batat, radar, tiara oko, tor, kokarda Radomka, koronka, szton, terma, Akaba, agora.

NAGRODY KSIĄŻKOWE za trafne rozwiązanie „Rozkoszy" nr 236 wylosowali: Danuta Borkowska, Łódź, ul. Jaracza 53/5, Katarzyna Biernacka Andrespol, ul. Wysoka 1, Hanna Domańska, Rawa Maz. ul. Tomaszowska 10c/24, Elżbieta Cyran, Łódź, ul. Lniana 7/37 i Janina Laskowska, Piotrków Tryb, ul. Górna 16/3. Odbiór nagród w sekretariacie naszej redakcji. (jk)

Łamigłówka

Należy tak poprzesuwać gwiazdki na przyległe wolne pola rysunku, aby w każdym rzędzie pionowym i poziomym znalazły się po trzy gwiazdki — każda innego wzoru. Przesunięć można dokonywać w linii prostej jak i na ukos.

Wirówka

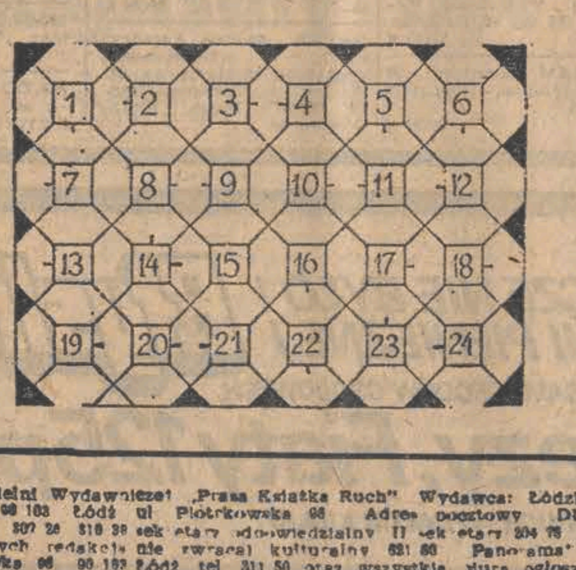

1. Łóżko na statku. 2. Mocny napój alkoholowy z soku palmowego. 3 Urok, krasa 4 Odbywają się w nim popisy akrobatyczne i pokazy tresury zwierząt 5 Kotwicowisko 6. Waga opakowania towaru. 7. Legendarny lotnik — syn Dedala 8 Jeden ze zmysłów 9 Zimą na twojej szyi 10 Legendarny założyciel Krakowa 11. Góry i wyżyna w Jugosławii 12 Wojskowe natarcie 13 Imię kompozytora baletu „Gajane" 14 Po drugiej stronie startu 15 Wyspa miejsce przymusowego pobytu Napoleona I po abdykacji 16 Lewy dopływ Warty, przepływający przez wiele jezior 17 Forsowne żywienie zwierząt rzeźnych 18 Wstrząs umysłowy 19 Imię Hanuszkiewicza 20 Ten który swata 21 Matka Izaaka 22 Ostrze różnych rodzajów broni drzewcowej. 23. Lotniczy lub morski 24 Gaz, stosowany do odkażania wody i dezynfekcji powietrza

DZIENNIK ŁÓDZKI — dziennik Robotniczej Spółdzielni Wydawniczej „Prasa-Książka-Ruch" Wydawca: Łódzkie Wydawnictwo Prasowe Łódź ul Piotrkowska 96 Druk: Prasowe Zakłady Graficzne w Łodzi. Redaguje kolegium Redakcja kod 90 103 Łódź ul Piotrkowska 96. Adres pocztowy „DŁ" Łódź skrytka nr 69 telefony centrala 893 00 - łączy ze wszystkimi działami. Redaktor naczelny 645 88 zastępcy redaktora naczelnego 307 26 318 39 sekretarz odpowiedzialny 11 sekretarz 204 78 Działy miejski 341 10 337 47 sportowy 208 95 ekonomiczny 428 52 wojewódzki 223 08 listów i interwencji 383 84 (rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca) kulturalny 621 80 Panorama 204 78 dział społeczny fotoreporterzy 178 97 Redakcja nocna 889 68 868 78 Ogłoszenia przyjmuje Biuro Reklam i Ogłoszeń ul Piotrkowska 96 90 103 Łódź tel 311 50 oraz wszystkie biura ogłoszeń RSW „Prasa-Książka-Ruch" w kraju. Za treść ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Informacji o warunkach prenumeraty udzielają oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch" i urzędy pocztowe
Nr indeksu — 35004

ISSN 0208-7707